

Η ΦΩΝΗ

του Μεγάλου Χωριού

ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Β' Εξάμ. 1985 – Α Εξάμ. 1986 Αρ. Φύλ. 59-60

«Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' – ΕΤΟΣ 16ο – ΑΡ. ΦΥΛ. 59–62

Β' Εξάμ. 1985 – Α' Εξάμ. 1986

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

ΣΥΝΤΑΞΗΣ: **Ν. Α. ΚΑΡΒΕΛΗΣ**

Ι. Γενναδίου 16 - τηλ. 72.10.282

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: **Μ. & Γ. ΖΩΡΖΟΣ**

Μεσολογγίου 16 - Αθήνα - τηλ. 36.11.372

ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΕΣ

ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Φωτογραφία εξωφύλλου: 'Αη-Θανάσης Μεγ. Χωριού (φωτ.: Παν. Καραγιάννη)

Η εκτύπωση της τετραχρωμίας του εξωφύλλου έγινε με δαπάνη - προσφορά του συγχωριανού μας Χρήστου Καραγιάννη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: ΣΤΕΦ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ - τηλ. 363.8343

Γραφεία: Μαυροκορδάτου 6 (5ος όροφος) - 106 78 ΑΘΗΝΑ Τηλ. 36.19.861

- Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή όχι δεν επιστρέφονται
- Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη του συγγραφέα τους

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Στέγη του Συνδέσμου μας	σελ. 1
Σελίδα Μνήμης (†Πρωτ. Κ.Δ. Βαστάκη)	» 2
Τα παληκάρια του Μεγ. Χωριού (Γιάννη Κατσιγιάννη)	» 4
Ένα ζωντανό όνειρο (Γιάννη Κατσιγιάννη)	» 6
Δημήτρης Ι Πουρνάρας (Στέφ. Βασιλόπουλου)	» 7
Η τακτική Γενική μας Συνέλευση (του Παρατηρητή)	» 9
Οι χαρούμενες εκδηλώσεις μας	» 17
Μεγαλοχωρίτικα	» 18
Γράμματα απ' το Χωριό μας	» 22
Γράμματα από τα ξένα	» 23
Γράμματα απ' το Μικρό Χωριό	» 24
Η κριτική του βιβλίου	» 25
Αίμα και ελπίδα (Θανάση Σ. Καρίπη)	» 26
Κλεομένης Κουτσούκης (Σ. Βασιλόπουλου)	» 28
Μια εκδήλωση στο Καρπενήσι	» 29
Αγάπη στους Απόδημους (Γ. Κ. Σταυράκη)	» 30
Η Ευρυτανία καλωσορίζει τα ξενιτεμένα παιδιά της	» 31
Δίκαιη Βράβευση	» 33
Συνέδριο Ευρυτάνων	» 35
«Και καπνόν αποθνήσκοντα...» (Σ. Βασιλόπουλου)	» 37
Κοινωνική ζωή	» 39
Η Κοίμηση της Θεοτόκου (ποίηση R. M. Rilke)	» 40
Ρόδο αμάραντο (Ν. Καζαντζάκη)	» 41
Τα νέα βιβλία	» 42
Οι Μεγαλοχωρίτες προσφέρουν	» 43
Μεγαλοχωρίτικα πένθη	» 45

Η Στέγη του Συνδέσμου μας

Υπερεκατόχρονη η ζωή του Συνδέσμου μας γόνιμη σε έργα αγάπης, προσφοράς στη γενέτειρα, στο συγχωριανό και στο «πατριώτη», κοινωνικός ο χαρακτήρας του, λαϊκή η προέλευσή του. Μεγάλη και αναγνωρισμένη επίσημα η κοινωνική του προσφορά, αθόρυβο το έργο «πρωτεργατών» και συνεχιστών μιας ανθρωπιστικής παράδοσης που με έμβλημα τον τίτλο του και με τη φλόγα της καρδιάς τους, δέχονται αυτοί να τον υπηρετούν στα «κοινά» με γνώμονα πάντα το κοινό συμφέρον και τη διατήρηση μιας αστείρευτης, κληρονομημένης παράδοσης.

Στα χρόνια που πέρασαν καταστατική εντολή ήταν η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης - εντευκτήριου για τη διεξαγωγή του έργου του και τη διατήρηση «επαφής» με τα μέλη.

Όμως η ιεράρχηση των αναγκών και των κοινωνικών παροχών, όπου η ανάγκη το υπαγόρευε, δεν έδωσε περιθώρια απόκτησης ιδιόκτητης στέγης. Οι κάστοτε Διοικήσεις του Συνδέσμου φρόντιζαν για τη στέγαση του Γραφείου του και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες για να μην υφίσταται ο Σύνδεσμος οικονομικές θυσίες (ενοίκια κ.τ.λ.) τον φιλοξενούσαν αυτές στα σπίτια ή τα καταστήματα τους. Και είναι αξιομνημόνευτο το γεγονός ότι στις δεκαετίες που διέρευσαν, οι άνθρωποι που Διοίκησαν το Σύνδεσμο μπόρεσαν να διατηρήσουν το αρχείο του και να μας παραδώσουν όλο το υλικό που συνιστά την ιστορική του διαδρομή.

Σήμερα με υπερηφάνεια – υπερηφάνεια που αντανακλά σε όλα του τα μέλη – το Διοικητικό Συμβούλιο αναγγέλει σε όλους την απόκτηση μόνιμης στέγης του Συνδέσμου με την αγορά Γραφείου - Εντευκτήριου στο κέντρο της Αθήνας!

Η ευρύχωρη αίθουσά του θα στεγάσει το Γραφείο και το αρχείο του και ο χώρος του θα φιλοξενήσει τις εκδηλώσεις του και θα γίνει η φιλόξενη γωνιά του Μεγαλοχωρίτη. Θα γίνει το μεγάλο Μεγαλοχωρίτικο σπίτι της Αθήνας, το κέντρο, το πέρασμα, η ζεστή φιλόξενη γωνιά του καθένα.

Η Διοίκηση του Συνδέσμου δικαιολογημένα θεωρεί την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης σαν το μεγαλύτερο επίτευγμά της, γιατί εκτός του ότι με την αγορά αυτή δικαιώθηκαν πόθοι δεκαετιών ολόκληρων, από σήμερα και στο εξής ανοίγει μια νέα περίοδος για τη συνέχιση της δραστηριότητάς του και τη ραστηριοποίηση των μελών του, προσδιοριστική στο στίγμα των καιρών μας.

Η αγάπη όλων μας όρθωσε το «σπίτι» μας!

Ζητήστε μας πληροφορίες και λεπτομέρειες. Περάστε και δώστε μας ιδέες για τη διαμορφωσή του, την επίπλωση, το σχεδιασμό, την εμφάνισή του. Ενδιαφερθήτε για το σπίτι σας.

Το κοινό Μεγαλοχωρίτικο σπίτι στην καρδιά της Αθήνας. Το σπίτι της αγάπης που ανήκει στους Μεγαλοχωρίτες τους όπου γης, η φιλόξενη γωνιά μας για πατριώτες, συντοπίτες και φίλους μας. Το δικό μας σπίτι!

Τα νέα Γραφεία του Συνδέσμου είναι:

Μαυροκορδάτου 6, 5ος όροφος – (έναντι εκκλησίας Ζωοδ. Πηγής - Ακαδημίας)

Με πολλή χαρά παρουσιάζω στην παρούσα σελίδα του περιοδικού μας, το παραπλεύρως εικονιζόμενο παλαιό έγγραφο ηλικίας 147 χρόνων. Είναι ένα αποδεικτικό Γράμμα υιοθεσίας, που συντάχθη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως την 21ην Αυγούστου 1839. Βρέθηκε στο οικογενειακό αρχείο του αγαπητού μας συγχωριανού και ηρωικού Αναπήρου Πολέμου Γεωργίου Δ. Δασκαλάκη, ο οποίος είχε την καλωσύνη και μου έδωσε φωτοτυπικό αντίγραφο για την παρούσα σελίδα. Κι από την θέση αυτή τον ευχαριστώ πολύ.

Το παλαιό τούτο έγγραφο μάς παρέχει δυο τουλάχιστον βασικές ιστορικές μαρτυρίες.

- Η πρώτη είναι: Το επιτελούμενο έργο της Εκκλησίας στους χαλεπούς εκείνους καιρούς και στον εθνικοκοινωνικό βίο των «ραγιάδων», πέρα από τη θρησκευτική και λατρευτική αποστολή της.
- Και η δεύτερη είναι: Η ζωντανή ύπαρξη αγνώστων μέχρι τούδε συγχωριανών μας, που έζησαν περί τα τέλη του δεκάτου εβδόμου και στις αρχές του δεκάτου ογδόου αιώνας.

Υποθέτω, ότι ο αναφερόμενος άνευ επωνύμου στο εν λόγω έγγραφο «τιμιώτατος κυρ Κωνσταντής Πακάλης» πρέπει να ανήκε εξ αίματος ή εξ αγχιστείας στην οικογένεια των Δασκαλάκηδων, στην οποία διασώθηκε το έγγραφο τούτο.

Η πράξη της υιοθεσίας εγένετο επί Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου του ΣΤ' (Φουρτουσιάδη) στην πρώτη πατριαρχία αυτού (1835-1840)... (Θρησκ. κ. Ηθ. Εγκυκλ., Αθήναι 1964, σσ. 745-746).

Κατωτέρω παραθέτω το σχετικό έγγραφο χωρίς άλλα σχόλια:

«†Γρηγόριος Κωνσταντινουπόλεως ο ΣΤ' βεβαιόι.

Δια του παρόντος ενυπογράφου και εμμάρτυρου αυλικού, αποδεικτικού Γράμματος γίνεται δήλον, ως οι δύο αδελφοί ο, τε Γεώργιος παρτζόκας, και ο Γιάννης Βλάχος επιλεγόμενοι, πακάληδες το επάγγελμα, παραγενόμενοι εις την Πατριαρχικήν αυλήν, ανήγγειλαν και ωμολόγησαν ιδίω αυτών τω ονόματι ότι επειδή ο επ' αδελφής ανεψιός αυτών, Ευαγγέλης, διέμενεν ορφανός πατρός και μητρός εν ανηλική καταστάσει, και ο τιμιώτατος κυρ Κωνσταντής πακάλης ηθέλησεν, υπό γνώμης χριστιανικής κινούμενος, υιοθετήσας αυτόν, ανατρέφειν τε και περιθάλπειν ως ίδιον αυτού τέκνον και του καιρού προϊόντος εκπαιδεύειν εξ ιδίων εις τα διδασκαλεία και φροντίζειν υπέρ της ορθοδόξου αυτού αγωγής, οικεία αυτών αγαθή βουλή και απαραβίαστω γνώμη, παρέδωκαν τη αυτού τιμιότητι περιχαρώς τε και ευχαρίστως, υπισχνούμενοι ότι ουδέποτε εξουσι λόγον ίνα προβαλέιν ώστε αποκληρώσας τε και παραλαβείν τον ρηθέντα ανεψιόν αυτών παρ' εαυτοίς, ούτε έως λόγω συγγενείας, ούτε επ' άλλη τι αιτία και προφάσει, εν ουδενί καιρώ και κλήρω δικαιοσύνης, ως έχοντος γνωρισθέντα αντί πατρός, του διαληφθέντος κυρ Κωνσταντή Πακάλη, όστις συμπαριστάμενος ωμολόγησεν ευχαρίστως, και υπέσχετο υιοθετήσας τον ρηθέντα ορφανόν ανεψιόν αυτών ευαγγέλην, και τηρήσας πάντα τα υπέρ αυτού, ως είρηται. Ταύτα ανήγγειλαν και ωμολόγησαν οι ρηθέντες. Όθεν και εις υπέρ τούτων ένδειξιν και ασφάλειαν, εγένετο και το παρόν ενυπόγραφον παρ' αυτών, και εμμάρτυρι αυλικόν αποδεικτικόν Γράμμα τη επιβεβαιώσει του Παναγιωτάτου και Σεβασμιωτάτου ημών αυθέντου και Δεσπότη, του οικουμενικού Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Γρηγορίου, και τη μαρτυρία των εντιμολογιωτάτων Κληρικών της του Χριστού μεγάλης Εκκλησίας, και εδόθη τω ειρημένω κυρ Κωνσταντή πακάλη.

γαλθ' Αυγούστου κα'
(1839 Αυγούστου 21)

- 1) γεόργιος δημητρίου παρτζόκας βεθεόνω
- 2) γιάννης δημητρίου βλάχος βεβαιώνω
- 3) (όνομα και επώνυμο δυσανάγνωστο) βεβαιόνο
- 4) Χατζιγιάννης (επώνυμον κλπ. δυσανάγνωστα).

(Ακολουθούν δυσανάγνωστες υπογραφές των αναφερομένων στο Γράμμα εντιμολογιωτάτων Κληρικών της του Χριστού μεγάλης Εκκλησίας, προφανώς Επισκόπων).

Τα παλληκάρια του Μεγ. Χωριού

Γράφει ο Γιάννης Κατσιγιάννης

Έχω και σε προηγούμενα φύλλα της «Φωνής του Μεγάλου Χωριού» γράψει για τ' αλησμόνητα χρόνια της κατοχής και τ' αξέχαστα γεγονότα που πέρασε το Χωριό μας.

Γεγονότα που αντί να το αποθαρρύνουν και να το λυγίσουν ψυχικά, αντίθετα το ψύχωσαν και το ατσάλωσαν και το ανέδειξαν σε ένα από τα πιο δυνατά κέντρα της Εθνικής μας Αντίστασης. Δεν επηρέασαν τα γεγονότα του Δεκέμβρη του 42 την ψυχολογική κατάσταση των κατοίκων. Αντίθετα, όλοι οι χωριανοί μας εντάχθηκαν στις Εθνικοαπελευθερωτικές Οργανώσεις. Πολλά παλληκάρια εκείνης της εποχής – αλλά και μερικοί ηλικιωμένοι – κατατάχτηκαν στον ΕΛΑΣ, με το ντουφέκι στο χέρι, και πήραν μέρος σε πολλές μάχες που έδωσαν οι μονάδες τους χτυπώντας τους κατακτητές, τους φασίστες του Μουσολίνι και τα αιμοβόρα κτήνη του Χίτλερ.

Εδώ θα καταγράψω τα ονόματα όλων όσων υπηρέτησαν αντάρτες σε διάφορες μονάδες του ΕΛΑΣ. Τα ονόματα όλων γράφονται με αλφαβητική σειρά. Δε γράφουμε βαθμούς, πόστα και διακρίσεις.

1. Αναγνωστόπουλος Δ. Θεοδόσιος	15. Μπούρλος Λ. Αθανάσιος
2. Αραπογιάννης Ν. Κων/νος	16. Παίδας Στ. Ευθύμιος
3. Δασκαλάκης Δ. Οδυσσέας	17. Παίδας Ευθ. Χαράλαμπος
4. Κατσιγιάννης Α. Ιωάννης	18. Παπαχαλαράμπους Ι. Κων/νος
5. Κοντοθανάσης Θεοδ. Γεώργιος	19. Σιαμανής Δ. Ευθύμιος
6. Κοντομέρκος Ι. Κων/νος	20. Σιταράς Ανδρ. Στέφανος
7. Κοτρώνης Μιλτ. Γεώργιος	21. Τσελεπής Δ. Σωτήριος
8. Λάιος Ι. Γεώργιος	22. Χατζηαντώνης Β. Γεώργιος
9. Λάιος Ν. Θεοφάνης	23. Παλιούρας Επαμεινώνδας
10. Λιάπης Κ. Νικόλαος	
11. Μανθόπουλος Γ. Κων/νος	
12. Μουτογιάννης Ανδρ. Σπύρος	
13. Μπακατσιάς Κ. Ιωάννης	
14. Μπουρνάζος Ι. Μάνθος	

(Καταβλήθηκε προσπάθεια να μη παραλείψουμε κανένα. Αν παρά τη θέλησή μας έγινε παραλείψη, παρακαλούμε να γίνει επικοινωνία μαζί μας για να κάνουμε τη σχετική διόρθωση).

Από τους παραπάνω οι: Δασκαλάκης Οδυσσέας σκοτώθηκε στον εμφύλιο. Ο Αναγνωστόπουλος Θεοδ. πέθανε μετά την απελευθέρωση. Ο Κώστας Κοντομέρκος πέθανε πριν αρκετά χρόνια. Επίσης οι Παλιούρας Επαμεινώνδας, Παίδας Ευθύμιος και Αθαν. Μπούρλος. Ο Μουτογιάννης Σπύρος σκοτώθηκε στην Ανατολική Φραγκίστα και ο Σωτήρης Τσελεπής σκοτώθηκε πολεμώντας με τη μονάδα του τους Γερμανούς έξω από τη Ναύπακτο.

Μα δεν είναι μόνο τα παλληκάρια του Χωριού μας που πολέμησαν με τον ΕΛΑΣ τους κατακτητές για την απελευθέρωση της πατρίδας μας. Είναι και τα μέλη των άλλων απελευθερωτικών οργανώσεων (ΕΑΜ, ΕΠΟΝ, ΕΘΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, ΕΔΕΣ κ.τ.λ.), όπως οι Μάχος Παπαγιάννης, Σωτήρης Χονδροκώστας, Χαράλαμπος Αραπογιάννης, Θανάσης Καρβέλης, Θεοδόσης Μαργαριτόπουλος, Δημ. Μπούρλος, Παύλος Ντούμας, Γιάννης Ντούμας, Αριστείδης Αναγνωστόπουλος, Θανάσης Παπαγιάννης και άλλοι.

Η οργάνωση της ΕΠΟΝ του χωριού μας ήταν παραδειγματική. Πρόσφερε τόσα πολλά. Αγόρια και κορίτσια. Αξέχαστες έχουν μείνει οι θεατρικές παραστάσεις για ψυχαγωγία των χωριανών μας, όχι μόνο στο χωριό μας αλλά και

στα γύρω χωριά. Επίσης πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες στον ένοπλο αγώνα βοηθώντας όσο μπορούσε. Πολλοί ΕΠΟΝΙΤΕΣ πήγαν αντάρτες, αλλά και στο αντάρτικο Νοσοκομείο του χωριού μας ήταν πάντα παρόντες σε ό,τι χρειαζόταν.

Στο Χωριό μας επίσης είχε οργανωθεί και οργάνωση του ΕΔΕΣ με τον αείμνηστο Γιάννη Φλέγκα, τον Γιάννη Καναρά, τον Κώστα Δ. Κοντομέρκο και με αρκετά άλλα μέλη. Υπήρχε δε απόλυτη συνεργασία και συνεννόηση μεταξύ των οργανώσεων. Παράδειγμα η λειτουργία του Λαϊκού Δικαστηρίου του Χωριού μας. Τα μέλη του ήταν από όλες τις οργανώσεις. Οι πιο έμπειροι και μορφωμένοι.

Όταν κάποτε άρχισε να φωλιάζει το μικρόβιο της διχόνοιας και του διχασμού, που μας έριξαν οι «Μεγάλοι μας Σύμμαχοι» και διατάχτηκε η διάλυση του ΕΔΕΣ και η σύλληψη και μεταφορά των στελεχών και υπευθύνων στο Καρπενήσι, ήρθαμε σε συνεννόηση (οι υπεύθυνοι του ΕΔΕΣ και ΕΛΑΣ) να πάνε οι «κρατούμενοι» και να μείνουν στο πολυτελέστερο τότε σπίτι του Χωριού μας, του Ανδρέα Τουλούπα. Ανοιχτές οι πόρτες, δίχως φύλακες. Μια, δυο μέρες να περάσει η φούρια και να πάνε στα σπίτια τους όπως και έγινε. Η εθελουσία κράτηση κράτησε δύο εικοσιτετράωρα. Επίσης κανένας δεν ενοχλήθηκε από τα στελέχη και μέλη του ΕΔΕΣ των 8 – 10 χωριών που υπάγονταν στη διοίκηση του ΕΛΑΣ του Χωριού μας. Μπορεί να είμασταν σε ξεχωριστές οργανώσεις, αλλά ποτέ δεν πάψαμε να είμαστε φίλοι και συγχωριανοί. Και όταν κάποτε ο γράφων και ο Μάχος Παπαγιάννης, μετά την απελευθέρωση, κατηγορηθήκαμε ως υπεύθυνοι για το σκοτωμό του μακαρίτη Γιάννη Διαμαντόπουλου, ο Γιάννης Φλέγκας και ο Κώστας Δ. Κοντομέρκος πήγαν και έδωσαν κατάθεση στον εισαγγελέα και απαλλαχθήκαμε με βούλευμα. Γιατί στην πραγματικότητα εμείς είχαμε πλήρη άγνοια αυτού του γεγονότος.

Με αυτή την ευκαιρία νοιώθω υποχρέωση να συγχαρώ το φίλο μου Γιάννη Καναρά για την εργασία του που δημοσιεύτηκε στη «Φωνή του Μεγάλου Χωριού», για την ειλικρίνεια κι ευθύτητα που τον διακρίνει. Ιδιαίτερα δε στο ότι οι οργανώσεις ΕΑΜ, ΕΛΑΣ, ΕΔΕΣ και ΕΠΟΝ είχαν στενή συνεργασία, και οι υπεύθυνοι όλων των οργανώσεων, εκτός από τον απελευθερωτικό αγώνα, ενδιαφέρονταν και για το συμφέρον του Χωριού και ενεργούσαν πάντα συνεννοημένα και ομόφωνα.

Βέβαια πέρασαν τόσα χρόνια και ορισμένα λάθη ή παραλείψεις είναι αναπόφευκτα. Εγώ θα ήθελα να υπενθυμίσω στο φίλο μου Γιάννη Καναρά ότι ο μακαρίτης Δ. Παπαβαστάκης εκτελέστηκε στο σπίτι του γιατρού Πιστιόλη και όχι στην εκκλησία. Μετά, όπως γράφω και παραπάνω, η εθελούσια κράτηση των στελεχών του ΕΔΕΣ στο σπίτι του Ανδρέα Τουλούπα ήταν γύρω στα δύο εικοσιτετράωρα.

Η λειτουργία του αναρρωτηρίου των συμμάχων στο Χωριό μας κράτησε ένα και μισό μήνα, αμέσως μετά την απελευθέρωση με μηνιαίο μισθό των εργαζομένων μία (1) λίρα σύμφωνα με τις μαρτυρίες των εργασθέντων. Ουδεμία σχέση είχε με το αντάρτικο Νοσοκομείο που διέθετε Χειρουργικό τμήμα (γιατρός Βασίλης Υφαντής, ο «κόκκινος γιατρός»), Παθολογικό τμήμα με το γιατρό Μακρυκώστα, Οφθαλμολογικό τμήμα με τους γιατρούς Δημητρίου και Αντωνόπουλο, και 4-5 επαγγελματίες αδελφές νοσοκόμους.

Θέλω να τονίσω και να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα. Στο Χωριό μας απελευθερωτικές οργανώσεις ήταν το ΕΑΜ, το ΕΛΑΣ, η ΕΠΟΝ, η ΕΑ και ο ΕΔΕΣ. Δεν υπήρχε άλλη οργάνωση. Πέραν αυτών όλες οι άλλες υπήρξαν φανταστικές και ανύπαρκτες. Δεν πρέπει να λέγονται ανακρίβειες. Ειδικά εκεί-

(Συνέχεια στη σελ. 11)

Ένα ζωντανό όνειρο

Γράφει ο Γιάννης Κατσιγιάννης

Όταν έγιναν οι εκτελέσεις των Μεγαλοχωριτών, στο Μικρό Χωριό στις 24 Δεκέμβρη του 42, παραμονή Χριστουγεννα, πήγαμε οι περισσότεροι νέοι άντρες τότε, στις 25 Δεκέμβρη και κουβαλήσαμε τα πτώματα 9 μόνο εκτελεσθέντων. Ο ενταφιασμός τους έγινε στις 26 Δεκέμβρη.

Πτώματα του παπα-Βαστάκη και του ενωματούχου Χαρ. Κατσίμπα δεν βρέθηκαν. Παρά τις προσπάθειες των Οργανώσεων Μεγάλου και Μικρού Χωριού καθώς και των στενών συγγενών του παπα-Δημήτρη, δεν βρέθηκε, τόσο το δικό του πτώμα, ούτε του αστυνόμου Κατσίμπα, ούτε ωστόσο οι Ιταλοί φεύγοντας τους πήραν μαζί τους ζωντανούς τουλάχιστον. Αυτό ήταν απόλυτα βέβαιο. Οι έρευνες που έγιναν πάλι, δεν απέδωσαν τίποτα.

Λίγες μέρες αργότερα ένας «απανωμαχαλίτης» είδε στον ύπνο του αυτό το ολοζώντανο όνειρο.

Κατέβαινε, λέει, το δρόμο προς τα μαγαζιά του χωριού μας, απ' του Μαργαριτόπουλου και Γαβρίλη. Σαν έφτασε στο μαγαζί του Τριχιά, (εκεί που σήμερα είναι το ταχυδρομικό Γραφείο) στη μέση του δρόμου βρήκε ένα τρίποδο, λαμαρινένιο τραπέζι, στρογγυλό. Σε δυο καρέκλες, έχοντας στη μέση το τραπέζι, κάθονταν δυο ιερωμένοι φορώντας στολή αρχιμανδρίτη.

Στα πρόσωπα των δύο ιερωμένων ο άνθρωπος διέκρινε ότι ο ένας ήταν ο παπα-Δημήτρης κι ο άλλος ο ενωματούχης Κατσίμπας. Εκείνο που τον παραξένευε ωστόσο δεν ήταν ο παπα-Δημήτρης που φορούσε άμφια αρχιμανδρίτη, όσο ο Κατσίμπας. Παίρνοντας θάρρος τους πλησίασε και τους είπε:

— Καλώς τους παπάδες. Τι κάνετε;

— Καλώς τον..... Εμείς καλά είμαστε. Εσείς τι κάνετε!

— Ψάχνουμε να σας βρούμε, και δεν σας βρίσκουμε. Που σας έχουν πάει και δε βρίσκεστε;

— Μας έχουν στο σπίτι του Πιστιόλη, στην πάνω μεριά....

Ο άνθρωπος ακούοντας αυτά ταράχτηκε κι από την ταραχή του ξύπνησε. Το πρωί είπε στους δικούς του το όνειρο του. Αυτοί το έκαναν κουβέντα στη γειτονιά, η γειτονιά στους συγγενείς του παπά.

Τράβηξαν λοιπόν για το Μικρό Χωριό, στον Πιστιόλη το σπίτι. Εκεί συνάντησαν μια γυναίκα που τους είπε:

— Μη κάνετε τον κόπο να ψάξετε εδώ. Έβαξα για δικά μου πράγματα. Όλα κάηκαν.

Ανάμεσα σ' αυτούς που πήγαν να ψάξουν ήταν κι αυτοί που την προηγούμενη βραδιά είδε το όνειρο. Αυτών τον έστειλε η Οργάνωσή του, όχι γι' αυτό το σκοπό, αλλά για κάποια υπηρεσία. Ωστόσο εκεί που περιεργαζόταν κι αυτός το καμένο κι ερειπωμένο σπίτι του γιατρού Πιστιόλη, μια γυναίκα, κουνιάδα του παπά, λέει:

— Κρίμα στ' όνειρο.... δε βρέθηκε τίποτα.

— Εγώ δε σας είπα τίποτα, αποκρίθηκε ο άνθρωπος.

Πέρασαν λίγες ακόμα μέρες. Εκείνο το όνειρο του καρφώθηκε στο μυαλό και τον έτρωγε.

Οι συγγενείς του παπα-Δημήτρη ξαναπήγαν στο καμμένο σπίτι. Έβαξαν στην απάνω μεριά. Βρήκαν κατάλοιπα των καμμένων σωμάτων.

Σταυρό μεταλλικό του παπά, τα συρμάτινα ελάσματα κάτω από το καλιμαύχι του, ένα κύπελο.

Απ' τον Κατσίμπα βρέθηκαν, μεταλλικές πόρπες από τη στολή του, κουμπιά μεταλλικά, το εθνόσημο του πηλικίου του, ελάσματα από τις μπότες του. Έτσι ειπωθήκε τότε.

Ελπίζω πως οι στενοί συγγενείς των δυο αυτών τραγικών θυμάτων όπως κι οι άλλοι συγχωριανοί μας να θυμούνται αυτή την ιστορία - περίπτωση.

Αυτό που εγώ σήμερα γράφω δεν είναι παρά η πιστή απόδοση των όσων μου διηγήθηκε αυτός που είδε το όνειρο εκείνο τον καιρό...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

Η ευγενική και μειλίχια φυσιογνωμία του Δημήτρη Πournάρα δεν θα κυκλοφορεί πλέον ανάμεσα μας. Το σεπτό του σκήνωμα συνοδέψαμε, οίκειοι, γνωστοί και φίλοι, το απογευματινό εκείνο του περασμένου Μάρτη σε κάποιο Κοιμητήριο της Αθήνας.

Ανάμεσα μας όμως πλανιέται το πνεύμα του και στη μνήμη μας ανακαλούνται τα έργα του, έργα πνευματικά ενός ανθρώπου που ανάλωσε τη ζωή του στην υπηρεσία της προαγωγής του πνεύματος στον τόπο μας.

Με το σημείωμά μας αυτό, δεν επιχειρούμε ν' αποτιμήσουμε τον πνευματικό Δημήτρη Πournάρα — ελπίζουμε πως θα βρεθεί ο αρμόδιος που θα το κάνει — αλλά να χαράξουμε αδρό το περίγραμμά του και να επισημάνουμε λίγες από τις αρετές και τις ικανότητες του άνδρα.

Γέννημα και θρέμα της Μεγαλοχωρίτικης οικογένειας του ιερέα Ιωάννου Πournάρα, ο Δημήτρης έμαθε τα πρώτα γράμματα του λαϊκού μας σχολείου στο χωριό μας, με δάσκαλό του — καθώς ο ίδιος κάπου αναφέρει — τον αξέχαστο σ' όλους της γενιάς του Γαληνό.

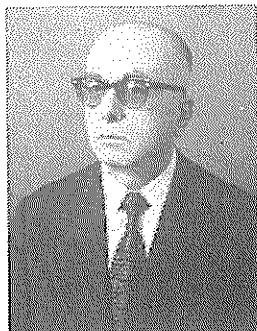
Οι ορίζοντες όμως του χωριού στενοί, τα οικονομικά ανύπαρκτα, οι δυσκολίες τεράστιες, η μιζέρια ανυπόφορη, η οικογένεια μεγάλη!

Ο δρόμος πάντα της ξεντιάς ανοιχτός, φαρδύς και αβέβαιος.

Τον ακολουθεί. Τα εμπόδια μύρια. Ακολουθεί η μέση εκπαίδειση, η Ανωτάτη Παιδεία, — νομικά στην Αθήνα και πολιτικές επιστήμες στο Παρίσι —, οι προσανατολισμοί.

Το επαρχιωτόπουλο, που με σεμνότητα άγει τα πρώτα βήματα σ' ένα χώρο και ένα λειτούργημα, τη δημοσιογραφία, που τουλάχιστον στην εποχή εκείνη περιβαλλόταν από μεγάλη αίγλη και τα ονόματα αυτών που την υπηρετούσαν ήσαν άξια και καταξιωμένα.

Ο δημοσιογράφος Δημήτρης Πournάρας είναι για την εποχή του ο ανερχόμενος πολιτικός σχολιαστής μεγάλου κύρους και οι συνεργασίες του, οι ανταποκρίσεις, τα άρθρα και τα σχόλιά του στις Αθηναϊκές εφημερίδες, τεκμηριωμένες, άρτιες, με τη σφραγίδα του ξεχω-

ριστού ύφους και τη διορατικότητα της μεγάλης εμβέλειας.

Η προσωπική πολιτική τοποθέτησή του ακολουθεί τα δημοκρατικά - προοδευτικά κοινωνικά σχήματα και η πέννα του είναι το επιστέγασμα των απόψεων και των κοινωνικών ανακατατάξεων που φέρνει στα ελληνικά πολιτικά ήθη η φυσιογνωμία του Ελευθερίου Βενιζέλου, την οποία ο Δ. Πournάρας πολύπλευρα υπηρέτησε, του Ανδρέα Μιχαλακόπουλου, του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, του Παύλου Κουντουριώτη, του Γεωργίου Καφαντάρη, του Νικόλ. Πλαστήρα, του Γεωργίου Παπανδρέου, αντρών που με τους αγώνες τους διαμόρφωσαν και εμπέδωσαν τη δημοκρατία και με το πολιτικό τους ήθος, παρέμειναν πρότυπα του νεοελληνικού μας πολιτικού και κοινωνικού γίγνεσθαι.

Ακολουθεί — το 1936 — η ίδρυση, από κοινού με τον αδελφό του Ανδρέα — της Επιστημονικής Εταιρίας των Ελληνικών Γραμμάτων «ΠΑΠΥΡΟΣ» και η έκδοση σε στερεότυπο και μετάφραση των κυριότερων έργων της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, μιας σειράς που άφησε ανεξάλειπτα εκδοτικά ίχνη στον τόπο μας, από την επιστημονικότητά της και την τεχνική της αρτιότητα.

Ο Δημήτρης Πournάρας ως ιδιοκτήτης - διευθυντής επί σειρά ετών των εφημερίδων «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ» προ-Μεταξικά και «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» μεταπολεμικά αναδείχεται ο μεγαλύτερος αρθρογράφος του ελληνικού Τύπου, ο διαπρύσιος κήρυκας των δικαίων του λαού και ο υπερασπιστής της Δημοκρατίας.

Αρθρογραφεί με το ψευδώνυμο «Π.

Χαλκέντερος». Ως αρχισυντάκτης και διευθυντής σε πολλές Αθηναϊκές εφημερίδες «Ελεύθερος Λόγος», «Δημοκρατία», «Ελεύθερος Άνθρωπος», «Κοινωνία», «Αλλαγή», «Αθηναϊκή» και ανταποκριτής στο Παρίσι των εφημερίδων «Έθνος» και «Ριζοσπάστης», έδωσε από τις στήλες τους μαθήματα υψηλής δημοσιογραφίας και επαγγελματικού ήθους.

Η Ελληνική Ραδιοφωνία επί σειρά ετών τον έχει διευθυντή προγράμματος και το καθημερινό του σχόλιο για την υπόθεση της Κύπρου είναι η φωνή του μαρτυρικού αλύτρωτου νησιού στον Ελλαδικό χώρο.

Η παρουσία του Δημ. Πουνάρα στα γράμματα κατέχει ξεχωριστή θέση, αφού και ως συγγραφέας καταξίωσε και αυτό τον πνευματικό στίβο με μονογραφίες ιστορικές, όπως την ανεπανάληπτη βιογραφία «Ελευθέριος Βενιζέλος», «Χαρίλαος Τρικούπης», «Ιωάννης Καποδίστριας», την Ιστορία του Αγροτικού Κινήματος, «Το Κατηγόρώ... της Κύπρου», «Η Σφαγή της Κύπρου», τα μυθιστορήματα: «Ο Βενιζέλος και ...οι Χίτλερ των Ελλήνων», «Ο τρελός» κ.ά. και μετάφρασε επίσης αρχαίους Έλληνες συγγραφείς, Καρλ Μαρξ, Ζαν Ζορές, Στ. Τσβαίχ κ.ά.

Στον κοινωνικο-συνδικαλιστικό στίβο υπήρξε πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών, του Επικουρικού Οργανισμού Δημοσιογράφων και μέλος του Ενωμένου Σοσιαλιστικού Κινήματος Γαλλίας (1919-1923), Ιδρυτικό μέλος του Αγροτικού Κόμματος Ελλάδος (1920) κ.ά.

Η αδέσμευτη δημοκρατική φωνή του, η μεταβαλλόμενη σε αμείστομη μάχαιρα γραφίδα του, ο πατριωτισμός, η δημοκρατικότητα, η μαχητικότητα, η αδάμαστη θέληση, η ακαταγώνιστη εργατικότητα, το θάρρος και πάνω από όλα η εντιμότητα και το ήθος, καταξίωσαν τον Δημήτρη Πουνάρα σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και τους εκπροσώπους τους πνευματικούς και πολιτικούς και επέβαλαν την προσωπικότητά του.

Μισός αιώνας έντονης αγωνιστικής παρουσίας και σεμνής κοινωνικής διαβίωσης σφραγίστηκε με το θάνατό του. Οι αγώνες του για τη Δημοκρατία και την κοινωνική προκοπή, τον έφεραν πολλές φορές σε σύγκρουση με τους κρατούντες με συνέπεια να διωχθεί ποικιλότροπα και

να φυλακιστεί θάναυσα, από τη δικτατορία Παγκάλου, το μεταξικό καθεστώς και την επάρατη χούντα του 1967.

Αξίζει επιγραμματικά να υπογραμψουμε το γεγονός ότι ο Δ. Πουνάρας ήταν άριστος οικογενειάρχης, έντιμος πολίτης, πιστός στις εθνικές και λαϊκές μας παραδόσεις, αγαπητός και προσιτός σε όλους κι ακόμα λάτρης και θαυμαστής του χωριού μας και μέλος εκλεκτό του Συνδέσμου μας.

Η οικογένειά του από καταξιωμένους, αναγνωρισμένους επιστήμονες, λαμπρώνουν την κοινωνία μας.

Το περιοδικό μας κάνει το σύντομο αυτό αφιέρωμα «τιμής ένεκεν» στον μεγάλο αγωνιστή της ζωής και της Δημοκρατίας, τον άξιο εργάτη του πνεύματος και τον άντρα που τόσο επάξια ετίμησε το χωριό, το Έθνος και το λαό μας.

Το υλικό συστατικό του, αναπαύεται στη γη της Αττικής.

Το πνεύμα του ζει ανάμεσά μας.

Οι αγώνες του και η ζωή του μας καθοδηγούν και μας εμπνέουν!

Ας είναι αιώνια η μνήμη του.

Σ. Δ. Βασιλόπουλος

ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

10 Απριλίου 1986

ΕΛΛΗΝΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου των Ήγαλχωριτών που συνήλθε σήμερα 14 Τετάρτη σε έκτακτη συνεδρίαση, στο άγγελμα του θανάτου του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΟΥΝΑΡΑ, εκλεκτού τέκνου του Ήγαλου Χωριού, χρηστό πολίτη, τίμιου οικογενειάρχη, διακεκριμένου δημοσιογράφου συγγραφέα και εκδότη, ένθερμο μέλος του ιστορικού μας Συνδέσμου, ο οποίος με την πολυσχιδή δημόσια δραστηριότητα, την ακαταπρόκλητη δραστηριότητα και ανταπόκριση και το υψηλό ήθος καταξίωσε αμείωτα τα λειτουργήματα και ελάμπυνε τον τόπο νηπαγωγής του πρόσφερε δε μέγιστες υπηρεσίες στο Έθνος μας, αφού άκουσε σχετική εισήγηση του προέδρου του Συνδέσμου ΝΙΚ. ΚΑΡΒΕΛΗ για του εκ των μελών του Δ. Συμβουλίου Στεφ. Βασιλοπούλου, που εζήτησε την προσομοίωσή του και το έργο του μεταστά- ντας, αποφάσισε τα εξής:

Να αργήσει επί τριήμερου το Γραφείο του Συνδέσμου
Να αποσταλεί συλλεπητήριο τηλεγράφημα του Συνδέσμου προς την γένεια του μεταστά- ντος

Να παρακολουθήσει το Διοικ. Συμβούλιο την νεκρώσιμη ακολουθία
Να διατεθεί αντί στεφάνου το λούδι των δακρύων δέκα χιλιάδων υπέρ του Φιλανθρωπικού Ταμείου του Ιαού Αγίας Παρασκευής Ήγαλου Χωριού Βυρτανίας

Να δημοσιευθεί το παρόν Ψήφισμα στο Περιοδικό του Συνδέσμου "ΕΘΝΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ"

Αφιερώς απόσπασμα εκ του βιβλίου Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου, Αθήνα, 15 Μαρτίου 1986

Ο Γενικός Γραμματέας

Κωνσταντίνος Δ. Πριτασίδης

Η ομιλία του Προέδρου του Συνδέσμου

Αγαπητοί Συμπατριώτες και Συμπατριώτισσες,

Κηρύσσοντας την έναρξη της ετήσιας τακτικής γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου μας, σας καλωσορίζω εκ μέρους όλων των μελών του Δ.Σ. και με την ευκαιρία αυτή απευθύνω θερμό χαιρετισμό τόσο στα μέλη που σήμερα για διάφορους λόγους απουσιάζουν, όσο και στους ξενητεμένους μας συγχωριανούς που νοερά αυτή τη στιγμή τους νοιώθουμε κοντά μας.

Ο χρόνος που πέρασε, ο δεύτερος για το Δ.Σ., αναλώθηκε στην προσπάθεια να πραγματοποιήσουμε αυτά που πέρυσι μαζί αποφασίσαμε και πιστεύουμε ότι με τη βοήθειά σας φτάσαμε σε τούτο το Τέρμα.

Η αγορά της Στέγης του Συνδέσμου στην έδρα του, στην Αθήνα, όπως και η ανέγερση του Μνημείου των Εθνομαρτύρων, είμαστε βέβαιοι ότι αποτελούν σημαντικούς σταθμούς στην μακρόχρονη πορεία του ιστορικού μας Συνδέσμου.

Αλλά πριν εισέλθουμε στην αναλυτική παράθεση των πεπραγμένων του Δ.Σ., είναι χρέος μας, να αποδώσουμε την οφειλόμενη τιμή στη μνήμη των μελών του Συνδέσμου, καθώς και των υπολοίπων συγχωριανών μας που στη χρονιά που πέρασε έφυγαν από τη ζωή, τηρώντας ενός λεπτού σιγή για τους:

Παναγιώτα Χασιαλή, τις αδελφές Αθηνά και Βασιλική Παπαντώνη και τον αδελφό τους Κώστα Παπαντώνη, Αθηνά Ανδρ. Μουτογιάννη, Σταυρούλα Ιωαν. Αραπογιάννη, Σπυριδούλα Κ. Δίγκα, (το γένος Ευαγγέλου Κακαράτζα) (Θεσ/κη), Βασιλική Γ. Γαβρίλη, Ελένη Μπακατσιά, Αγγελική Γ. Καρβέλη, Βέργω Χρ. Φακίτσα, (το γ. Γιαννακού - Γαβρίλη), Ιωάννη Δ. Πριτσιόλα (Η.Π.Α.) αδελφό του Γ. Γραμματέα του Δ.Σ., Ανέστη Κ. Αραπογιάννη, για πολλά χρόνια μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας (Σύμβουλο, Γ. Γραμματέα, Αντιπρόεδρο) και πάντοτε ένθερμο συμπαράστατη σε κάθε μας προσπάθεια, Δημήτρη Ι. Πουρνάρα εξέχουσα προσωπικότητα των γραμμάτων και της δημοσιογραφίας και μέλος οικογένειας ευεργετών για το Σύνδεσμο και το Χωριό μας.

Αιωνία η μνήμη τους.

Τα πεπραγμένα μας τώρα αναλυτικά:

Αμέσως μετά τη λήξη των εργασιών της περυσινής Γ.Σ., το Δ.Σ. σε συνεργασία με την επιτροπή Αγοράς Στέγης κινητοποιήθηκε προς κάθε κατεύθυνση για την ανεύρεση καταλλήλου οικήματος. Μετά από πολλές προσπάθειες, αναζητήσεις και απρόβλεπτες δυσκολίες, το οίκημα βρέθηκε και αγοράστηκε. Βρίσκεται σε πολύ κεντρικό σημείο (Εμμ. Μπενάκη και Μαυροκορδάτου 6, 5ος όροφος), έχει εμβαδόν 60 τ.μ. και θα μας παραδοθεί στο τέλος Ιουλίου. Μέχρι τότε εισπράτουμε ενοίκιο 16.000 δρχ. το μήνα. Μετά την παράδοση θα ζητήσουμε από τους συμπατριώτες μας μηχανικούς να συντάξουν μελέτες για την καλύτερη αξιοποίησή του.

Πιστεύουμε ότι επιτελέσαμε στο ακέραιο το καθήκον μας και ότι αυτή η στιγμή καταγράφεται στις σημαντικότερες για την ιστορία και την επιβίωση του Συνδέσμου.

Όπως και στην προηγούμενη Γ.Σ. αναφέρθηκε η κατασκευή του Μνημείου των Εθνομαρτύρων είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με το Οστεοφυλάκειο που βρίσκεται στον περίβολο του Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής. Ο μεγάλος φίλος και ευεργέτης του Συνδέσμου μας, αρχιτέκτονας κ. Φαίδων Κυδωνιάτης εκπόνησε το θαυμάσιο πράγματι σχέδιο του νέου Οστεοφυλακείου και, ακούρατος όπως πάντα, πρωτοστατεί για τη σωστή και γρήγορη κατα-

σκευή του. Το έργο ξεκίνησε και έχουμε τη διαβεβαίωση του εργολάβου (κ. Κ. Μαντζιούτα) ότι μέσα στο καλοκαίρι θα μας το παραδώσει έτοιμο, οπότε και ελπίζουμε να κάνουμε τα εγκαίνια.

Η αξιοποίηση της Πνευματικής Στέγης του Συνδέσμου στο Μεγάλο Χωριό σιγά αλλά σταθερά προχωρεί. Ήδη έγινε η εγκατάσταση της «Λαϊκής Βιβλιοθήκης» και με τη βοήθεια του δασκάλου μας κ. Χριστοφόρου Οικονόμου, γίνεται η καταγραφή και ταξινόμηση των Βιβλίων. Πιστεύουμε ότι οι μόνιμοι κάτοικοι του Χωριού μας και ιδιαίτερα οι νέοι θα κινητοποιηθούν για την καλύτερη αξιοποίηση τόσο της «Λαϊκής Βιβλιοθήκης», όσο και της Πνευματικής Στέγης γενικότερα.

Για να μείνουμε στο Μεγάλο Χωριό αναφέρουμε ακόμη:

α. Την επισκευή του παραδοσιακού ρολογιού του Χωριού μας (δαπάνη 100.000 δρχ) που τώρα πλέον με την ανάλογη συντήρηση (με τη φροντίδα της Κοινότητας) θα είναι δυνατή η συνεχής λειτουργία του.

β. Την οργάνωση στον «Άη Θανάση» παραδοσιακού γλεντιού με αξιολογη επιτυχία. Ήταν η πρώτη, δοκιμαστική προσπάθεια και ελπίζουμε να εξελιχθεί σε μια μόνιμη εκδήλωση με τοπικό χαρακτήρα και παλλαϊκή συμμετοχή.

γ. Τη συμμετοχή στην οργάνωση της καθιερωμένης πια γιορτής: «Λαϊκό Πανηγύρι Καλλιακούδας», που κάθε χρόνο γνωρίζει όλο και μεγαλύτερη επιτυχία. Είναι χρέος τιμής να αναφέρουμε αυτή τη στιγμή τους βασικούς πρωτεργάτες που ξεκίνησαν αυτή τη γιορτή: Το σεβαστό μας δάσκαλο κ. Γιάννη Βράχα, τον αείμνηστο Πρόεδρο του Συνδέσμου μας κ. Κώστα Σιαμανή, τον αείμνηστο πρόεδρο του Συλλόγου Ανιαδιωτών κ. Παντελή Μπαζιώνη, τον ακούραστο Πρόεδρο της Κοινότητας Μεγάλου Χωριού κ. Θ. Γαβρίλη, το σεβαστό μας π. Κων/νο Δ. Βαστάκη και κοντά τους όλοι εμείς οι υπόλοιποι επώνυμοι και ανώνυμοι λάτρες των Χωριών μας και της αγέρωχης Καλλιακούδας.

Εκδόσεις του Συνδέσμου μας: Σταματούμε ιδιαίτερα σ' αυτό το κεφάλαιο δραστηριοτήτων του Δ.Σ. γιατί το θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό. Αν τα όποια έργα καταξιώνουν το Σύνδεσμό μας, οι εκδόσεις είναι αυτές που διασφαλίζουν την ιστορική μνήμη και την παντοτινή ύπαρξή του, ενώ παράλληλα ενώνουν τους απανταχού συμπατριώτες του σήμερα και καταγράφουν τα γεγονότα για τους ερχόμενους.

Η «Φωνή του Μεγάλου Χωριού» μπήκε στη δεύτερη 50ετία και συνεχίζει και θα συνεχίσει να είναι πάντα ο πυρήνας γύρω από τον οποίο δραστηριοποιούνται όλα τα μέλη του Σύνδέσμου μας και συνάμα πληροφορούνται τα γινόμενα όπου και αν ευρίσκονται.

Η «Παναγιά της Καλλιακούδας» με συγγραφέα τον κ. Γιάννη Βράχα, αποτέλεσμα συνεργασίας του Συνδέσμου και του Συλλόγου «Καλλιακούδα» έγινε ανάρπαστο αμέσως μόλις κυκλοφόρησε και αυτή είναι ασφαλώς η καλύτερη δικαίωση.

Οι «Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες Εθνομάρτυρες της 24.12.1942» με συγγραφέα τον π. Κ. Δ. Βαστάκη, που ήλθε να συμπληρώσει την απόδοση φόρου τιμής και ιστορικής μνήμης στους πρωτομάρτυρες της Εθνικής Αντίστασης, γνώρισε εντυπωσιακή εκδοτική επιτυχία γεγονός που τιμά τόσο το συγγραφέα, όσο και τον εκδότη Σύνδεσμό μας. Η ζήτηση είναι τέτοια που σύντομα θα μας φέρει στην ευχάριστη θέση να προχωρήσουμε σε επανέκδοση.

Και για να μείνουμε λίγο ακόμη στον Ευρυτανικό χώρο, αναφέρουμε:

1. Την εκπροσώπηση του Συνδέσμου μας στο Πανευρυτανικό Συμβούλιο

και τη συνεργασία με τη Νομαρχία Ευρυτανίας (και στους άλλους επίσημους αναπτυξιακούς φορείς) για τη χάραξη του προγράμματος ανάπτυξης του Νομού μας.

2. Τη συνεργασία μας με την Πανευρυτανική Ένωση για την αρτιότερη οργάνωση του 42ου Συνεδρίου των Ευρυτανών Αμερικής το «Βελούχι», που θα γίνει στην Ευρυτανία από 27.6.86 – 6.7.1986.

Κλείνουμε τον απολογισμό των πεπραγμένων μας με τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου μας στην Αθήνα.

α. Μνημόσυνο Εθνομαρτύρων και αποθιωσάντων μελών του Συνδέσμου. Έγινε στον Ι. Ν. Αγίου Γεωργίου Κυψέλης την Κυριακή 22-12-1985. Δεν μπορώ να πω ότι η συμμετοχή των συμπατριωτών μας ήταν ανάλογη προς τη σπουδαιότητα της εκδήλωσης. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να προβληματίσει τον κάθε ένα χωριστά, αλλά και τη Γ.Σ. σαν συλλογική ευθύνη. Το Δ.Σ. προσπαθεί να βρεί λύση και ελπίζει να επιτύχει την κινητοποίηση των μελών του Συνδέσμου για μια ευρύτερη παρουσία.

β. Κόψιμο Πρωτοχρονιάτικης πίτας και Παιδική γιορτή. Με ιδιαίτερη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή πραγματοποιήθηκε αυτή η εκδήλωση στο Ξενοδοχείο «Μαρμαρα» την Κυριακή 12.1.1986. Κάθε χρόνο η εκδήλωση αυτή βελτιώνεται. Ελπίζουμε σε ακόμα μεγαλύτερη επιτυχία αν έχουμε και τη δική σας συμβολή.

γ. Αποκριάτικος χορός. Και φέτος έγινε στο κοσμικό κέντρο «Βράχος» των συμπατριωτών μας Κατσιγιάννη, με ξεχωριστή επιτυχία το Σάββατο 15-2-1986, η κορυφαία εκδήλωση του Συνδέσμου μας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η εκδήλωση αυτή είναι αναγκαίο να διατηρηθεί, αλλά και να αναβαθμισθεί. Συγκεντρώνονται και συνδιασκεδάζουν οι περισσότεροι συγχωριανοί μας, αλλά και πολλοί φίλοι του Μεγάλου Χωριού. Υπάρχουν προβλήματα οργάνωσης, χώρου, χρόνου, κ.ο.κ. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα έχουμε και τη δική σας βοήθεια στο μέλλον.

Εδώ τελειώνει ο απολογισμός των πεπραγμένων του Δ.Σ. για το χρόνο που πέρασε.

Πιστεύουμε ότι το όλο έργο μας ήταν θετικό και αντάξιο της ιστορικής πορείας του Συνδέσμου μας. Περιμένουμε και τη δική σας κρίση, αλλά και τις προτάσεις σας για καλύτερο μελλοντικό προγραμματισμό.

Σας ευχαριστώ όλους εκ μέρους όλων των μελών του Δ.Σ.

Τα παληκάρια του Μεγάλου Χωριού

(Συνέχεια από τη σελ. 5)

νη την εποχή μόνο το ΕΑΜ υπήρχε και αυτό στα πρώτα του βήματα. Τα μέλη του ήταν ελάχιστα και δρούσαν συνωμοτικά. Είχε σύνδεση με τον γραμματέα ης περιφεριακής του ΕΑΜ Διονύση Κωστομητσόπουλο από τις Κορυσκάδες. Ζούμε ακόμα μερικοί που παίξαμε κάποιο ρόλο σε εκείνη την κατάσταση και ξέρουμε πρόσωπα και πράγματα. Το ΕΑΜ οργανώθηκε από το Σεπτέμβριο του 1942 και αργότερα αρχές του 1943 το ΕΔΕΣ. Ελπίζω να μη χρειαστεί να γράψω για ανακρίβειες εκείνης της εποχής.

Έγραψα όσα θυμάμαι και ευχαριστώ τη «Φωνή του Μεγάλου Χωριού» για τη φιλοξενία.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1986

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
1. Υπόλοιπο χρήσεως 1985	2.154.776	1. Ενοίκιο Γραφείου	60.000
2. Εισπράξεις συνδρομών	150.000	2. Διάφορα έξοδα για τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου	150.000
3. Εισπράξεις υπέρ σκοπών Συνδέσμου	300.000	3. Εκτυπώσεις - Γραφική ύλη - Γραμμα- τόσημα κ.λ.π.	150.000
4. Εισπράξεις υπέρ Μνημείου Εθνο- μαρτύρων και Οστεοφυλακείου	500.000	4. Έκδοση Φ.Μ.Χ.	200.000
5. Εισπράξεις από εκδηλώσεις Συνδέσμου	200.000	5. Συνδρομές - Ενιαχύσεις	150.000
6. Εισπράξεις για την Πνευματική Στέγη	100.000	6. Για το Μνημείο Εθνομαρτύρων και Οστεοφυλάκειο	800.000
7. Τόκοι	150.000	7. Για την Πνευματική Στέγη	200.000
		8. Για την αγορά Στέγης του Συνδέσμου	1.800.000
		9. Υπόλοιπο για χρήση το 1987	44.776
Σύνολο	<u>3.554.776</u>	Σύνολο	<u>3.554.776</u>

ΓΕΝ. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣ. 1-1-1985 έως 31-12-1985

ΕΣΟΔΑ 1985		ΕΞΟΔΑ 1985	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΧΡΗΣΕΩΣ 1984	678.499	ΕΝΟΙΚΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	65.200
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΜΕΛΩΝ	70.800	ΕΚΔΟΣΗ «ΦΩΝΗΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»	205.700
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ (ενίσχυση)	300.000	ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ	152.000
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (ενίσχυση)	150.000	ΜΙΣΘΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ «ΜΑΡΜΑΡΑ»	
ΤΟΚΟΙ από καταθέσεις	145.176	ΓΙΟΡΤΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΠΤΑΣ (ΕΞΟΔΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ)	59.416
ΧΟΡΕΣΠΕΡΙΔΑ - ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ	144.300	ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟ ΜΕΧΡΙ 31/12/85	478.000
ΓΙΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΡΟΛΟΓΙΟΥ	20.000	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΡΟΛΟΓΙΟΥ ΧΩΡΙΟΥ	100.000
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Εισφορές)	33.500	ΕΞΟΔΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ	25.620
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΑΥΡΟΥ (Εισφορές)	28.000	ΔΙΑΦΟΡΑ ΧΑΡΤ. & ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ	20.059
ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ «ΦΩΝΗΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»	13.500		
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Εισφορές)	73.500		
ΣΚΟΠΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ (Εισφορές)	53.000		
ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ ΤΑΜΕΙΟ (Εισφορές)	40.916		
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ	323.500	ΣΟΝΟΛΟ	1.105.995
ΑΓΟΡΑ ΣΤΕΓΗΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ	544.580	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΕ ΝΕΑ ΧΡΗΣΗ (1986)	2.164.776
ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ	651.500		
Σύνολο	<u>3.279.771</u>	Σύνολο	<u>3.270.771</u>

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αθήνα 24 Μαρτίου 1986, ημέρα Δευτέρα και ώρα 6μ.μ. οι υπογραφόμενοι 1) Ελένη Παίδα, 2) Χρήστος Καραγιάννης και 3) Αθανάσιος Καρίπης, που αποτελούν την εξελεγκτική επιτροπή του Συνδέσμου Μεγαλοχωριτών «Η Αγία Παρασκευή» συγκεντρωθήκαμε μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου στο σπίτι του Ταμία και κάναμε τον έλεγχο της διαχείρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στη διάθεσή μας είχαμε όλα τα διαχειριστικά βιβλία και λοιπά στοιχεία του Συνδέσμου και κάναμε τον έλεγχο της διαχείρισης από 1-1-1985 μέχρι 31-12-1985.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1. Έσοδα

Τα έσοδα του Συνδέσμου έφτασαν στο ποσό 3.270.771 δραχ. και χρησιμοποιήθηκαν 291 διπλότυπες αποδείξεις μαζί με το υπόλοιπο 678.479 δραχμές της οικονομικής χρήσης 1984.

2. Έξοδα

Τα έξοδα του Συνδέσμου έφτασαν στο ποσό 1.105.995 δραχμές. Για τα

παραπάνω έξοδα χρησιμοποιήθηκαν χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Συνδέσμου μαζί με τις αποδείξεις δικαιούχων που εισέπραξαν τα αντίστοιχα ποσά.

Μετά από αυτά διαπιστώθηκε ότι παραμένει στο Ταμείο του Συνδέσμου το ποσό 2.164.776 δραχμές.

Το ποσό αυτό βρίσκεται κατατεθημένο σε διάφορες τράπεζες και στα χέρια του Ταμείου του Συνδέσμου.

Παρατηρείται ότι το Βιβλίο Ταμείου τηρείται με μεγάλη ακρίβεια, σαφήνεια και παρουσιάζει διάφανη τη διαχείριση των χρημάτων του Συνδέσμου.

Τέλος διαπιστώθηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αφιέρωσε αρκετές ώρες για συνεδριάσεις και αποφάσεις που αφορούσαν την καλύτερη λειτουργία του Συνδέσμου, τις διάφορες δραστηριότητες αυτού και την όσο το δυνατόν καλύτερη και μεγαλύτερη προσφορά του στην ανάπτυξη του χωριού μας.

Για όλα αυτά ευχαριστούμε θερμά και συγχαίρουμε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ευχόμαστε να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για μεγαλύτερα επιτεύγματα.

Η εξελεγκτική επιτροπή
Ελένη Παϊδα
Χρήστος Καραγιάννης
Αθανάσιος Καρίπης

Στιγμιότυπα από τη Γενική μας Συνέλευση

Στις 30 Μαρτίου 1986 στο ξενοδοχείο «ΜΑΡΜΑΡΑ» πραγματοποιήθηκε η ετήσια τακτική γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας.

Παραβρέθηκαν πολλά μέλη καθώς και ο Πρόεδρος της Κοινότητας Μεγάλου Χωριού κ. Θ. Γαβρίλης.

Το πρώτο μέρος των εργασιών της Γ.Σ. κάλυψε ο απολογισμός του έργου του Δ.Σ. από τον Πρόεδρο κ. Ν. Α. Καρβέλη, η ανάγνωση του ισολογισμού του έτους 1985 και του προϋπολογισμού του 1986 από τον Ταμία κ. Ν. Γ. Σκλαβούνο και τέλος η ανάγνωση της έκθεσης της Εξελεγκτικής Επιτροπής από την Πρόεδρό της κ. Ελένη Π. Παϊδα. (Τα κείμενα δημοσιεύονται παρακάτω).

Ακολούθησε, σύμφωνα με τη διαδικασία, συζήτηση πάνω στο έργο του Δ.Σ. με υποβολή διευκρινιστικών ερωτήσεων, παράθεση γνώμων και άσκηση κριτικής για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Δ.Σ. από πολλούς ομιλητές.

Ο κ. Στέφανος Δ. Βασιλόπουλος τόνισε την ανάγκη των εκδόσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από τον Σύνδεσμο μέχρι σήμερα και τάχτηκε ανεπιφύλακτα με την άποψη ότι οι εκδόσεις αυτές είναι η καλύτερη μαρτυρία και δικαίωση της ύπαρξης του Συνδέσμου, γιατί αφήνουν ζωντανή την ιστορική πορεία του στους επερχόμενους, μια αποστολή δύσκολη αλλά επαινετή και πολυσυζητημένη και αναγνωρισμένη Πανελλήνια.

Ο κ. Ιωάννης Δ. Καναράς συνεχάρη το Δ.Σ. για την πραγματοποίηση της αγοράς της Στέγης του Συνδέσμου και θεώρησε το γεγονός αυτό εξαιρετικής σημασίας για το παρόν και το μέλλον του Συνδέσμου. Αναφέρθηκε κατόπιν στην έλλειψη δραστηριότητας από τους νέους του Χωριού μας για έργα κοινωνικά και πολιτιστικά και τόνισε την ανάγκη να κινηθούν προς την κατεύθυνση αυτή. Με την ευκαιρία υπενθύμισε ανάλογες δραστηριότητες της δι-

κής του γενιάς στα χρόνια του μεσοπολέμου και το σημαντικό ρόλο που έπαιξε αυτή η συναδέλφωση στα μετέπειτα δύσκολα χρόνια. (Σ.Σ. Σχετικό κείμενό του δημοσιεύτηκε στη «Φ. τ. Μ.Χ.» στο τεύχος 55–58). Τέλος διατύπωσε συγκεκριμένες αντιρρήσεις για γεγονότα της εποχής της Εθνικής Αντίστασης όπως αυτά καταγράφονται στο βιβλίο «Εθνομάρτυρες....» και υπέδειξε διορθώσεις.

Ο κ. Ιωάννης Α. Κατσιγιάννης επίσης αναφέρθηκε στο ίδιο βιβλίο και εξέφρασε αντιρρήσεις για τον τρόπο που αναφέρονται γεγονότα που και ο ίδιος έζησε. Εξήγησε τις θέσεις του, όπως αυτές παρατίθενται στα δημοσιευθέντα κείμενά του στη «Φ. τ. Μ. Χ.» και επιφυλάχτηκε να επανέλθει στο θέμα αν χρειαστεί. Επίσης πρότεινε να καθιερωθούν διακεκριμένες τιμητικές θέσεις κατά τη Γ. Σ. για τα υπερήλικα σεβάσματα πρόσωπα που τιμούν με την παρουσία τους κάθε φορά το Σύνδεσμό μας.

Ο κ. Αθανάσιος Στ. Καρίπης εξέφρασε τη χαρά και ικανοποίησή του για την αγορά της Στέγης του Συνδέσμου, καθώς και την ελπίδα ότι θα αξιοποιηθεί κατά τον καλύτερο τρόπο για όλα τα μέλη και ιδιαίτερα για τους νέους. Επίσης αναφέρθηκε στις εκδόσεις και κυρίως στη «Φ. τ. Μ.Χ.», την οποία χαρακτήρισε μεν ως άρτια, πλην όμως αρκετά δαπανηρή έκδοση.

Ο π. Κων/νος Δ. Βαστάκης εξέφρασε τη βαθειά του ικανοποίηση για την αγορά της ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ στην Αθήνα, που αποτελούσε διακαή επιθυμία των μελών του Συνδέσμου, σύμφωνα και με την προβλεπόμενη διάταξη του Καταστατικού. Με συγκίνηση, είπε: πως ενθυμείται αυτή τη στιγμή ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του αιμνήστου Προέδρου Δημητρίου Ι. Κοντομέρκου, ο οποίος με θρησκευτική ευλάβεια συνεκέντρωνε τη «δέκατη» από τις υπέρ του Συνδέσμου εισφορές γι' αυτό το έργο. Θερμά και πάλι συχαρητήρια – είπε – ανήκουν στο Διοικητικό Συμβούλιο, που του έλαχεν ο κλήρος και πραγματοποίησε την εν λόγω αγορά. «Έτσι, με το απόκτημα τούτο, στο κέντρο των Αθηνών, η ζωή του Συνδέσμου θα διαιωνίζεται ανεμπόδιστα για την πραγματοποίηση των ευγενών και πατριωτικών σκοπών του».

Αναφερόμενος, τέλος, στην συγγραφή και έκδοση του Βιβλίου του «ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ...», επιφυλάχθηκε να απαντήσει, αφού θα ακολουθήσει επί τούτου σχετική συζήτηση.

Τέλος ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. έδωσαν απαντήσεις και εξηγήσεις για όλες τις παραπάνω παρατηρήσεις και η Γενική Συνέλευση ομόφωνα ενέκρινε το έργο του Δ.Σ, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στο ιστορικής σημασίας γεγονός της αποκτήσεως στέγης του Συνδέσμου στην έδρα του, την Αθήνα.

Το δεύτερο μέρος των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης ξεκίνησε με ομιλία του Προέδρου της Κοινότητας Μεγάλου Χωριού κ. Θ. Ν. Γαβρίλη. Ο κ. Γαβρίλης αναφέρθηκε αναλυτικά στις ανάγκες της Κοινότητας και στα έργα που προγραμματίστηκαν να γίνουν μέσα στο 1986 (αναγράφονται στη στήλη «Μεγαλοχωρίτικα»). Επίσης απάντησε σε σειρά ερωτήσεων που του έκαναν και συγκεκριμένα:

Ο κ. Ανδρέας Δ. Σιταράς για το δρόμο από σπίτι Γ. Πριόβολου – Κεφαλόβρυσο.

Ο κ. Ιωάννης Ι Κατσιγιάννης για το δρόμο από σπίτι Χάσκου – Κατσιγιάννη.

Ο κ. Γεώργιος Μ. Κοτρώνης για την έναρξη λειτουργίας του Α' ορόφου του Ξενοδοχείου.

Ο κ. Ιωάννης Δ. Παλιούρας για το δρόμο Γαύρου – Μεγάλου Χωριού και για ύδρευση του Γαύρου.

Ο κ. Αθαν. Στ. Καρίπης για την ποιότητα και την καθαρότητα του υδραγωγείου «Κεφαλληνού»

Το προεδρείο του Δ.Σ. ρώτησε για την κατάσταση των σφαγείων και για το πρόβλημα της αποκομιδής απορριμάτων, ενώ για το ίδιο ζήτημα συγκεκριμένες προτάσεις έγιναν από τον κ. Αυγέρη Αυγερόπουλο.

Το τρίτο μέρος των εργασιών της Γ.Σ., που περιελάμβανε ανακοινώσεις και προτάσεις του Προεδρείου και των μελών, ξεκίνησε με την ανάγνωση επιστολής του δασκάλου του χωριού μας κ. Χριστόφορου Οικονόμου (δημοσιεύεται στην ανάλογη στήλη), για θέματα που αφορούν στη λειτουργία του Δημ. Σχολείου Μ. Χωριού.

Η Γ.Σ. αφού εξέφρασε την ικανοποίησή της για τις δραστηριότητες του εργατικού και φιλοπρόοδου δασκάλου μας, ενέκρινε την οικονομική ενίσχυση των διαφόρων πολιτιστικών και μορφωτικών εκδηλώσεων του Δημοτικού Σχολείου και για μια ακόμη φορά έθεσε το θέμα (πρόταση της κ. Ελένης Π. Παϊδα) της υπάρξεως μόνιμης στέγης για τον εκάστοτε δάσκαλο του χωριού μας.

Για τις εκδόσεις του Συνδέσμου («Φ. τ. Μ. Χ.», «Παναγιά της Καλλιακούδας», «Εθνομάρτυρες...»), πλην των ομιλητών που αναφέρθηκαν παραπάνω (κ.κ. Ι. Καναράς, Ι. Κατσιγιάννης, Αθ. Καρίπης, π. Κ. Δ. Βαστάκης), πήραν το λόγο και πολλά άλλα μέλη και έκαναν ενδιαφέρουσες προτάσεις και υποδείξεις.

Ο π. Κ. Δ. Βαστάκης, συγγραφέας του βιβλίου «ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ...», είπε τα παρακάτω:

«Σε όσα ελέχθησαν προηγουμένως για το βιβλίο μου «ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ...» έχω να παρατηρήσω τα εξής:

Κατ' αρχήν χαίρω που ευρέθηκαν στο βιβλίο αυτό σημεία για συμπλήρωση ή διόρθωση. Αυτό ήταν και δική μου επιθυμία από την πρώτη ημέρα της κυκλοφορίας του. Μακάρι, με τον αντίλογο αυτό, να ευρεθούν και άλλες ιστορικές μαρτυρίες. Έτσι, σε μια δεύτερη έκδοση του βιβλίου τούτου, που πολύ επιθυμώ να γίνει, θα εκδοθεί πληρέστερο και ιστορικώτερο.

Πέρα, όμως, από τις παραλείψεις που αναφέρθηκαν: α) του ονόματος του Ιωάννου Καναρά (σελ., εν τω βιβλίω, 25-26), ο οποίος, πράγματι, ως ειδικός συνέβαλε στη σύνδεση τότε και ούτος στην προσπάθεια του αειμνήστου πατέρα μου να θέσει σε λειτουργία στον υδρόμυλό του με την ταυτόχρονη κίνηση της μολόπετρας, του γνωστού δυναμό (γεννήτρια) για την φόρτωση μπαταριών (ηλεκτρικών συσσωρευτών)..., β) του ονόματος του Σταύρου Γ. Μανθοπούλου από τον κατάλογο των εις το Μικρό Χωριό οδηγηθέντων ομήρων (σ., εν τω βιβλίω, 32-33)..., και γ) την εκ παραδρομής εξ ατυχούς πληροφορίας, σημείωση στον ανωτέρω κατάλογο (σ., εν τω βιβλίω, 32) και του ονόματος του Δημητρίου Κοντού, **ο σκοπός μου ήταν να παρουσιάσω και να εξάρω τις ωραίες ψυχές των Εθνομαρτύρων μας.**

Σκοπός μου, και επιδίωξίς μου, επαναλαμβάνω, ήταν να ψυχογραφήσω κατά το δυνατόν τους Εθνομάρτυρές μας της 24 Δεκεμβρίου 1942 και να διασώσω το μαρτυρικό τρόπο της θυσίας τους. Γι' αυτό, αν υπάρχουν παραλήψεις και άλλα στοιχεία, παρακαλώ να μου υποδειχθούν και να μου δοθούν.

Τέλος, έχω να παρατηρήσω με ικανοποίηση και τα εξής:

Η προσπάθειά μου αυτή συνεκίνησε πολλούς, πάρα πολλούς, οι οποίοι, άλλοι προφορικά και άλλοι εγγράφως, επήνεσαν το έργο. Έγραψαν με συγκίνηση για τη θυσία των Εθνομαρτύρων μας και για την προς την Πατρίδα προσ-

φορά τους. Επήνεσαν τον Σύνδεσμόν μας, ως εκδώσαντα αυτό. Και συνεχάρησαν και την ταπεινότητά μου για την προσπάθεια. Κρατώ δεκάδες επιστολών με τα στοιχεία αυτά εξ αφορμής του έργου τούτου. Σε όλους αυτούς θερμά κι από τη θέση αυτή απευθύνω τις ευχαριστίες μου για τα καλά τους αισθήματα».

Τη συζήτηση έκλεισε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου με την παρατήρηση ότι ο πλατύς διάλογος και η πλούσια αλληλογραφία που προκάλεσαν αυτές οι εκδόσεις, μαζί με την εντυπωσιακή αποδοχή που είχαν από ένα ευρύτατο αναγνωστικό κοινό, δικαιούνται απόλυτα τη μεγάλη προστασία που καταβλήθηκε τόσο από πλευράς συγγραφέων όσο και από το Προεδρείο. Όλα τα στοιχεία που συγκεντρώνονται θα αξιοποιηθούν ανάλογα σε ενδεχόμενες μελλοντικές επανεκδόσεις.

Για την αξιοποίηση της Στέγης του Συνδέσμου μας εκφράστηκε η ευχή από τη Γ.Σ. να προσφέρουν οι συμπατριώτες μας μηχανικοί τις γνώσεις και τις γνώμες τους.

Για το Φιλόπρωχο Ταμείο του Συνδέσμου μας ο π. Κ. Δ. Βαστάκης πρότεινε να ενισχυθεί ώστε να μπορέσει να βοηθήσει την αναξιοπαθούσα συμπατριώτισσα μας κ. Αγγελική Ζήκα. Με παρέμβαση του συμβούλου κ. Στ. Βασιλόπουλου, ανοίχτηκε αμέσως κατάσταση εισφορών, συγκεντρώθηκαν 60.000 δρχ. και παραδόθηκαν για τον παραπάνω σκοπό.

Επίσης ο π. Κ. Δ. Βαστάκης πρότεινε να σταλεί ευχαριστήρια επιστολή στον αρχιτέκτονα κ. Φαίδωνα Κυδωνιάτη, μαζί με αντίγραφο αποσπάσματος πρακτικών παλαιότερας Γ.Σ. που του απενεμήθη ιδιαίτερη τιμή και διάκριση. Η πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Για την εθελοντική αιμοδοσία μίλησε ο κ. Αθανάσιος Στ. Καρίτης, επαναφέροντας παλαιότερη πρότασή του. Η δεσποινίς Δερβίση (υπεύθυνος αιμοδοσίας στο Υπουργείο Υ.Π.κ.Κ.Α.), έδωσε τις αναγκαίες πληροφορίες γύρω από την αξιολογή και ανθρωπιστική αυτή προσπάθεια. Τελικά η Γ.Σ. ενέκρινε να συγκροτηθεί επιτροπή από τους δύο παραπάνω και τον Στ. Βασιλόπουλο εκ μέρους του Δ.Σ., η οποία και θα συντονίζει τις παραπέρα ενέργειες.

Επίσης η Γ.Σ. αποδέχτηκε παμπηφεί πρόταση του προεδρείου για παράθεση γεύματος στους Συνέδρους του «42ου» Συνεδρίου Ευρυτάνων Αμερικής το «Βελούχι» και την επίσκεψή τους στο Μεγάλο Χωριό.

Ακόμη αποφασίστηκαν τα παρακάτω:

α. Να συνταχθεί ψήφισμα για το θάνατο του Δ. Πουρνάρα και να σταλεί στους οικείους του.

β. Να σταλεί συγχαρητήρια επιστολή στο Σύλλογο Ευρυτάνων Αμερικής το «Βελούχι», για τη βράβευσή του από την Ακαδημία Αθηνών.

γ. Να συνεχισθούν οι προσπάθειες για κατασκευή ενός παραδοσιακού μύλου στο Μεγάλο Χωριό.

δ. Να επαναληφθεί η καλοκαιρινή λαϊκή γιορτή στο Μεγάλο Χωριό και

ε. Να συνεχισθούν οι εκδοτικές προσπάθειες του Συνδέσμου μας.

Στο σημείο αυτό και αφού το Προεδρείο ευχαρίστησε όλους τους παριστάμενους για την ενεργό και αποδοτική συμμετοχή τους στη συνάντηση αυτή, έκλεισαν οι εργασίες της ετήσιας τακτικής Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου των απανταχού Μεγαλοχωριτών «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ».

Οι χαρούμενες εκδηλώσεις μας

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΠΙΤΤΑ – ΠΑΙΔΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ 1986

Στις 12-1-1986 στο ξενοδοχείο «ΜΑΡΜΑΡΑ» έγινε η ετήσια πρωτοχρονιάτικη γιορτή του Συνδέσμου μας.

Ξεκίνησε με το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίττας, ενώ αυτοσχέδια παιδική χορωδία τραγούδησε τα κάλαντα και άλλα χαρούμενα τραγούδια. Ακολούθησε δεξίωση εκ μέρους του Δ.Σ. με προσφορά ποτών, αναψυκτικών, γλυκών και ξηρών καρπών, ενώ πολλοί βρήκαν την ευκαιρία να χορέψουν δημοτικούς χορούς.

Η γιορτή έκλεισε με την προσφορά δώρων στους μικρούς προσκεκλημένους.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης κ. Παν. Κωστοπαναγιώτης, ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου «Καλλιακούδα» κ. Γιάννης Βράχας και πολλοί φίλοι του Συνδέσμου μας και του Μεγάλου Χωριού.

Πρωτοχρονιάτικη πίτα 1986. Το προεδρείο του Συνδέσμου κι ανάμεσά τους ο θαλαρρός κι αεικίνητος αγαπητός μας Γιάννης Βράχας κι ο πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης Παν. Κωστοπαναγιώτης, ενώ κόβει την πίττα.

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

Μέσα σε ατμόσφαιρα χαράς, κεφιού και συναδέλφωσης, οι Μεγαλοχωρίτες και οι φίλοι τους έκαναν τον ετήσιο χορό τους στο Κοσμικό Κέντρο «Βράχος» των Αφών Κατσιγιάννη στην Πλάκα.

Πολύς ο κόσμος, αλλά εξαιρετική και η εξυπηρέτησή του από τη Δ/ση του Κέντρου.

Το πρόγραμμα, κεφάλτο και πλούσιο, έδωσε την ευκαιρία σε όλους τους θαμώνες να διασκεδάσουν και να χορέψουν, ενώ ο εντυπωσιακά μεγάλος αριθμός των δώρων της λαχειοφόρου αγοράς έκανε τους λαχνούς ανάρπαστους.

Τη χοροεσπερίδα τίμησαν με την παρουσία τους ο βουλευτής Ευρυτανίας κ. Κώστας Τσιγαρίδας και η σύζυγός του, εκπρόσωποι Ευρυτανικών Συλλόγων και πολλοί εξέχοντες φίλοι του Μεγάλου Χωριού.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ

Κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος

Από το Γραφείο της Κοινότητας μάς πληροφορούν πως η κατάρτιση του Τεχνικού Προγράμματος από το Κοινοτικό Συμβούλιο, ύστερα από λαϊκή συνέλευση, έχει ως εξής:

1. Αποπεράτωση εργασιών του Κοινοτικού Ξενοδοχείου «ΑΝΤΙΓΟΝΗ».
2. Υδραγωγεία
3. Αποχέτευση
4. Αποπεράτωση δρόμου πάνω από οικία Χ. Τσελεπή μέχρι ρολόι
5. Αποπεράτωση δρόμου από οικία κληρον. Θεοφ. Λαίου μέχρι τη θέση Σταυρός.
6. Αποπεράτωση δρόμου από οικία Γεωργ. Πριόβολου μέχρι Κεφαλόβρυσο
7. Κατασκευή δρόμου από Λμάκα προς Προφήτη Ηλία (Άη-Λιά).
8. Κατασκευή αγροτικών οδών
9. Κατασκευή εσωτερικών δρόμων του χωριού
10. Προστατευτικές κατασκευές οικίας Αγαπ. Αναγνωστοπούλου.
11. Κατασκευή γηπέδου.

Από τις προγραμματισμένες αυτές εργασίες, χρηματοδοτήθηκαν από το περιφερειακό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τα παρακάτω:

1. Αποπεράτωση εργασιών Ξενοδοχείου «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» με το ποσόν των δρχ. 7.480.000, από το οποίο δρχ. 1.480.000 περυσινή οφειλή. Καθαρή χρηματοδότηση δρχ. 6.000.000.
2. Ύδρευση Κοινότητας (επέκταση δικτύου) δρχ. 5.000.000.

Σημ. «Φ.Τ.Μ.Χ.»: Η σύνταξη του περιοδικού δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία στα δυο χρηματοδοτηθέντα ήδη έργα, γιατί και τα δυο είναι έργα μεγάλης σημασίας για το χωριό μας και παροτρύνει έντονα τους αρμόδιους της Κοινότητας για την άμεση και ταχεία έναρξη και των δύο έργων και απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων. Νομίζουμε πως η υπόθεση του Ξενοδοχείου με τη βραδύτητα και τη μακροχρόνια καθυστέρηση, έβλαψε ανεπανόρθωτα το χωριό μας.

Διαπλάτυνση δρόμου - γέφυρας Άη - Γιώργη

Στο τέλος βρίσκονται οι εργασίες διαπλάτυνσης της γέφυρας στον Άη-Γιώργη και του δρόμου μέχρι τη διασταύρωση.

Έτσι η είσοδος του Χωριού μας γίνεται ακόμα πιο εντυπωσιακή και συνάμα άνετη και ασφαλής για αυτοκίνητα και πεζούς.

Συγχαρητήρια σε όσους βοήθησαν να γίνει το έργο και ιδιαίτερα στο συμπατριώτη μας κ. Χρ. Λύρα, που πρόσφερε από το κτήμα του την αναγκαία για τη διαπλάτυνση έκταση.

Ο Αγροτικός μας γιατρός

Το Αγροτικό Ιατρείο Μεγάλου Χωριού είχε τύχη να στελεχώνεται πάντοτε από εξόλογους γιατρούς. Ανάμεσά τους ο κ. Α. Θανάσιος Τριανταφύλλου παίρνει ξεχωριστή θέση, χάρη στην ιδιαίτερη ευσυνειδησία με την οποία εκτελεί τα καθήκοντά του και την εξαιρετική επιστημονική του επάρκεια.

Τον συγχαίρουμε, τον ευχαριστούμε και ελπίζουμε να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στο αίτημά του για αγορά ενός ηλεκτροκαρδιογράφου που τόσο χρήσιμος είναι για τις ανάγκες του χωριού μας, αλλά και της γύρω περιοχής.

Νέοι Μεγαλοχωρίτες επιστήμονες - φοιτητές και σπουδαστές

Με ιδιαίτερη χαρά μας αναγγέλλουμε τους νέους και μελλοντικούς επιστήμονες απ' το χωριό μας και στηρίζουμε τις ελπίδες μας σ' αυτούς που τους ανήκει το μέλλον και στηρίζεται από το ενδιαφέρον τους η ύπαρξη του Συνδέσμου και η αγάπη τους για το Μεγάλο Χωριό μας.

Ο Αριστείδης Σπύρου Ζηνέλης έλαβε πτυχίο Ψυκτικού Μηχανικού.

Η Μαρία Σωτηρίου Μπούρλου έλαβε πτυχίο Νηπιαγωγού και συνεχίζει τις σπουδές της στην Πάντειο Ανωτ. Σχολή Πολιτικών Επιστημών.

Η Μαρία Αθαν. Φλώρου φοιτά στο Β' έτος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Μαρία Ευαγγ. Νέλλα ήδη φοιτά στο Β' έτος της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/ου Αθηνών.

Η Μαρία Ιωάν. Αραπογιάννη φοιτά στο παιδαγωγικό τμήμα της Φιλοσ. Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο Θεοδόσης Ιωάν. Φλώρος φοιτά στο φυσικομαθηματικό τμήμα του Πανεπ. Ιωαννίνων.

Ο Βασίλης Ιωάν. Γαλανός φοιτά στην Ανωτ. Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς.

Ο Νικόλαος Απ. Φραντζής φοιτά στα Τ.Ε.Ι. Αθηνών (Ναυπηγός).

Η Αθηνά Γεωργ. και Ελένης Σταυράκη έλαβε το πτυχίο της από τη Μαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στους σπουδαστές ευχόμαστε καλή προοδο στις σπουδές τους και στους νέους επιστήμονες επαγγελματική και κοινωνική αποκατάσταση και επιστημονική καταξίωση.

Το Σχολείο - ο Δάσκαλος

Λίγα τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας σήμερα, αλλά ελπίζουμε σε καλύτερες μέρες. Τα νέα ζευγάρια του Μεγάλου Χωριού (και είναι αρκετά) εμφανίζονται... παραγωγικά και αυτό είναι το σημαντικότερο για τον τόπο μας.

Ωστόσο, αν και λίγα τα παιδιά του Σχολείου, έχουν τις ίδιες, αν όχι περισσότερες ανάγκες από τα παιδιά των μεγάλων σχολείων.

Είναι ευτύχημα γι' αυτά, αλλά και για το χωριό μας, που ο δάσκαλός τους κ. Χριστόφορος Οικονόμου, κατανοώντας τα τόσα προβλήματα και τις ανάγκες τους, α-

ναλώνει όλες τις δυνάμεις του με περισσή αγάπη και φροντίδα, τόσο για την πρόοδο τους στα μαθήματα, όσο και για την κοινωνικοπολιτιστική τους καλλιέργεια και μάθηση.

Του ευχόμαστε τη μεγαλύτερη επιτυχία στο δύσκολο έργο του, τον ευχαριστούμε και του υποσχόμαστε κάθε δυνατή συμπαράσταση.

Ο Σύνδεσμος άνοιξε ιδιαίτερο κεφάλαιο εσόδων από προσφορές για την ενίσχυση του Δημοτικού σχολείου του Μεγάλου Χωριού και περιμένει την έμπρακτη αγάπη όλων των μελών του για τους μικρούς συμπατριώτες μας.

Νέα μέλη του Συνδέσμου μας

Νέα μέλη του Συνδέσμου μας γράφθηκαν οι παρακάτω συγχωριανοί μας. Τους καλωσορίζουμε στη μεγάλη Μεγαλοχωρίτικη οικογένεια της παροικίας μας στην Αθήνα και τους παροτρύνουμε να καταστούν ενεργά μέλη και να λάβουν μέρος σ' όλες τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου.

1. Μαρία Νικολ. Σκλαβούνου, 2. Παναγιώτα σύζ. Γιώργου Μαλτεζοπούλου (το γένος Δ. Βασιλοπούλου), 3. Ελευθερία Β. Καραμήτρου, 4. Βασίλειος Αθ. Καραμήτρος, 5. Χρήστος Γρ. Πασπαλάρης, 6. Γεώργιος Μαλέγκος, 7. Νίκος Παπαστάθης, 8. Νίκος Απ. Φραντζής, 9. Θωμάς Ζουρζούκης (Αυστραλία), 10. Ελευθέριος Π. Ζαχαρόπουλος, 11. Ιωάννης Εμ. Πρωτοτονάριος, 12. Νικόλαος Δημ. Πουρνάρας.

Πρόοδοι στην Ιαπωνική Πάλη

Η Καίτη Αθ. Καραδημήτρη (το γ. Ζηνέλη) σε αγώνες Ιαπωνικής Πάλης ΤΑΕ KWON-DO, κέρδισε χρυσό μετάλλιο!!! Συγχαρητήρια.

Χωριουδάκι μου...

Χωριουδάκι μου, χτες βράδυ σε θυμήθηκα!
Ήρθες απαλά, σα χάδι και κοιμήθηκα...

Όμορφα κειδά που στάθεις σ' ονειρεύτηκα
Το ξημέρωμα που εχάθεις σ' ορφανεύτηκα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΕΡΙΓΓΟΥΝΗΣ

Από τη Συλλογή: «Τα Τραγούδια μου»

Γιορτή 'Αη-Θανάση

Έτσι χωρίς ιδιαίτερο προγραμματισμό ξεκίνησε. Η ιδέα καλλιεργήθηκε από ένα μικρό κλιμάκιο του Δ.Σ. του Συνδέσμου που βρισκόταν τον Αύγουστο στο χωριό. Η απόφαση πάρθηκε, υπολογίστηκε και η αποτυχία και μπήκε σε δρόμο η πραγμάτωσή της. Οι αμφιβολίες πολλές, οι αντιρρήσεις περισσότερες, κάπου ανάμεσα κάποια ειρωνικά σχόλια – η πεποίθηση όμως πως πρέπει «κάτι να γίνει» ξεπέρασε τα εμπόδια – αρκετά εμπόδια εδώ που τα λέμε.

Η πίστη όμως στο σκοπό μας μας χάρισε μια τόσο ζωηρή εμπειρία που όλοι οι αρνητικοί παράγοντες ξεπεράστηκαν. Και η εξυπηρέτηση άσφον και το φαγητό προσιτό και η μουσική ζωντανή, αφού ο αγαπητός μας Αυγέρης έκαμε το παν με τις εγκαταστάσεις του – ας αφήσουμε δε το κλου της βραδιάς – τους δυο τραγουδιστές – οργανοπαίχτες, που ήρθαν να παίξουν δωρεάν από το Καρπενήσι για τη γιορτή μας. Η μεγάλη έκπληξη βέβαια ήταν η συγχωριανή μας Νανά Γ. Σταυράκη, φοιτήτρια πέρσυ και φέτος πτυχιούχος του Πανεπιστημίου, που τραγούδισε και έπαιξε στην κιθάρα της σύγχρονο τραγούδι, με αποτέλεσμα να αποσπάσει το θαυμασμό και τα χειροκροτήματα όλων όσοι παραβρέθηκαν στο «ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ». Σας αρέσει ο τίτλος; Αν σας αρέσει λοιπόν, το πάμε για καθιέρωση; Τι λέτε; Κι από κρυφά ταλέντα το Μεγάλο Χωριό, ου! Αφού εκείνο το βράδι ακούστηκαν κάμποσα με επιδόσεις και στο δημοτικό μας τραγούδι. Εγώ έχω πεποίθηση – ταλέντο όχι – πως μπορώ να βρεθώ – ξεκινώντας απ' τον 'Αη-Θανάση βέβαια – στο Σαν-Ρέμα! (ναι καλέ Ρέμα, τι Ρέμο ήθελες ν' ακούσεις!).

Αυτά έγιναν τον περσινό Αυγουστο, που η προσέλευση ήταν ικανοποιητική και η εμπειρία άριστη. Το φετινό Αύγουστο κάποιοι θερμόαιμοι θέλουν την εκδήλωση οργανωμένη (αυτή η λέξη δεν μου πάει καθόλου) και με πολλές εξυπηρετήσεις και φυσικά εκπλήξεις. Πιστεύω στα οργανωτικά σχέδια (των άλλων) και όλοι φυσικά αναμένουμε.

Ελπίζω πως θα γίνει κάτι καλό, μια και το ξεκίνημα ήταν ΕΝΘΑΡΡΥΝΤΙΚΟ και η γιορτή ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΗ!

Σ.Δ.Β.

Ανακαίνιση παρεκκλησίων

Συγκινητικές οι προσφορές για την ανακαίνιση και τον εξωραϊσμό που γίνεται με τις εισφορές αυτές στα ξωκκλήσια του χωριού μας.

Όσοι βρέθηκαν το Πάσχα στο χωριό μας, είχαν την ευκαιρία να το διαπιστώσουν στον 'Αη-Γιώργη που λειτούργηθηκε τη Δευτέρα του Πάσχα.

Πληροφορούμαστε ότι ανακαινίστηκε ο 'Αη-Γιάννης και αν δεν κάνω λάθος οι προσφορές συνεχίζονται για τον 'Αη-Θανάση κ.ά.

Κι από αυτή τη στήλη επιθυμούμε να επαινέσουμε την προσπάθεια αυτή και τα φιλόθρησκα αισθήματα των δωρητών και να τονίσουμε ότι η ανακαίνιση των παρεκκλησίων είναι κάτι που συνδέεται άμεσα με τον εαυτό μας και αποδειχνει τον εσωτερικό κόσμο μας, αλλά και την καλαισθησία μας. Η εγκατάλειψη και ο χρόνος πράγματι ερήμωσαν τα ξωκκλήσια μας και η αδιαφορία μας τα απογύμνωσε από τις ωραίες εικόνες, τις τοιχογραφίες, την επίπλωσή τους. Η ανακαίνιση αποκαθιστά ό,τι είναι δυνατόν να γίνει. Εμείς θα συστήσουμε την προσοχή των δωρητών και των επιτρόπων σε κάτι πολύ ουσιαστικό. Όταν πρόκειται ν' αγοραστούν εικόνες ή διάφορα σκεύη, όπως μανουάλια, καντήλια κ.λ.π., να προσέχουν αυτά να είναι κοντά στην εκκλησιαστική παράδοση και το καλό γούστο. Προσοχή λοιπόν, καλύτερα μια εικόνα και γνήσια, παρά δέκα και ψεύτικες.

Εδώ κάπου χωράει και η φιλοτιμία του προέδρου της Κοινότητας. Τον παρακαλούμε να το πάρει προσωπικά και να το προγραμματίσει φιλότιμα και από καρδιάς. Παράλληλα με την εσωτερική ανακαίνιση, ας φροντίσει ο ίδιος για τον εξωραϊσμό των τοπίων που βρίσκονται γύρω από κά ξωκκλήσι και τον καθαρισμό των δέντρων που τα περιβάλλουν.

Θα είναι η καλύτερη υπηρεσία που θα προσφέρει στο χωριό μας, γιατί και τα δυο δείχνουν ψυχική ευγένεια και σεβασμό που ο πρόεδρός μας διαθέτει.

Σ.Δ.Β.

Στην αίθουσα του Συλλόγου Απεραντίων (Σωκράτους) η Ιδρυτική Γενική Συνέλευση της νεοσύστατης Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων και εκλέχτηκε το πρώτο Δ.Σ. που το αποτελούν οι: Ευάγγελος Οικονόμου Πρόεδρος και Φώτης Κουλαρμάνης Γ. Γραμματέας.

Λαϊκό πανηγύρι Καλλιακούδας

Καθιερωμένο πια το Λαϊκό πανηγύρι - προσκύνημα στην πανώρη Καλλιακούδα. Εμπνευσμένος και αεικίνητος ο αγαπητός σ' όλους μας μπάρμπα-Γιάννης Βράχας, πανταχού παρών. Κάθε Αύγουστο και μια

λούλουδου. Και το βιβλίο χρήσιμο κι ο σκόπός της έκδοσης ιερός κι ο λαός ήμερος και διψασμένος το αγόρασε, ξεπουλήθηκε εκεί επί τόπου, έτσι για να θυμίζει σ' όλους ότι σαν ο λαός έχει οδηγούς και δασκάλους σαν τον Βράχα, τους ακολουθεί,

Λαϊκό πανηγύρι Καλλιακούδας 1985. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Μεγ. Χωριού κ. Θ. Γαβρίλης καταθέτει στεφάνι στο μνημείο των πεσόντων.

έκπληξη σ' όσους ανεβαίνουν. Ο Αύγουστος του '85, ζεστός, ήμερος, χωρίς καλοκαιριάτικη βροχή, μας έφερε στη γεμάτη θέληττρα Καλλιακούδα. Μετά την αρχιερατική θ. λειτουργία, η καθιερωμένη κατ' έθωσθεση στεφανιών στο μνημείο των πεσόντων στη μάχη της Καλλιακούδας. Η έκπληξη: το βιβλίο του Γιάννη Βράχα, ένα οδοιπορικό απλού αναβάτη της Καλλιακούδας, σύντομο χρονικό της ιστορικής μάχης, αναδρομή στο χτίσιμο της εκκλησίας της Παναγίτσας, χρονικό - χρονογράφημα του Δημ. Πουρνάρα σ' ένα όνειρο, σ' ένα θαύμα της Παναγίας. Πραγματικά μια έκπληξη αυτό το μικρό βιβλίο, αποπνέει μια δροσιά και μια ευωδιά βουνίσιου αγριο-

τους προσέχει, τους καταξιώνει. Η άλλη έκπληξη: Το βουνίσιο γλέντι φαγοπότι και χορός ως τη νύχτα με πρώτο το συγκρότημα λαϊκών χορών Ευρυτανίας, με λυγερόκορμες κορασιές και ευσταλείς λεβέντες απ' τη Δομνίστα.

Μια δοσιά και μια όαση η Καλλιακούδα. Και μιαν ανάμνηση γλυκιά στον καυτερό Αύγουστο της αποπνιχτικής εποχής μας. Μια ευκαιρία για ανανέωση και πνευματική αναβάπτιση και το φετεινό λαϊκό πανηγύρι, που όπως πληροφορούμαι, θα γίνει στις 17 Αυγούστου, ανανεωμένο, κεφάτο, χαρούμενο, πνευματικό, δροσερό, γεμάτο νέες εκπλήξεις!

Σ.Δ.Β.

Γράμματα απ' το Χωριό μας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Μεγάλο Χωριό, 26-3-1986

Προς: Το Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών
η «Αγία Παρασκευή» - Αθήνα

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε,

Το ενδιαφέρον που έχετε εσείς προσωπικά, αλλά και τα μέλη του Συνδέσμου για την πρόοδο του Χωριού, μου δίνει το θάρρος να απευθυνθώ σε σας και να σας εκθέσω τα προβλήματα του Σχολείου μας και τον προγραμματισμό του για το υπόλοιπο Σχολικό έτος.

1. Ημερήσια σχολική εκδρομή για τον εμπλουτισμό γνώσεων και παραστάσεων από τους μαθητές.
2. Εμπλουτισμός της ήδη δημιουργηθείσας σχολικής βιβλιοθήκης με σύγχρονα βιβλία παιδικής λογοτεχνίας.
3. Απόκτηση ενός μαγνητοφώνου για την απρόσκοπτη διδασκαλία του μαθήματος της ωδικής.
4. Ημερήσια εκδρομή εντός του νομού, με επίσκεψη στο εργοστάσιο Πειραϊκής - Πατραϊκής.

Παρακαλούμε για τη συμπαράστασή σας, δεδομένου ότι γνωρίζετε την οικονομική κατάσταση αρκετών μαθητών. Για οποιαδήποτε επεξήγηση στη διάθεσή σας.

Για τη Σχολική Εφορεία

Ο Δάσκαλος

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
1/Θ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Προς: Το Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών
η «Αγία Παρασκευή» - Αθήνα

Κύριε Πρόεδρε,

Ο δάσκαλος και οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Μεγ. Χωριού, σας εκφράζουν τις ευχαριστίες τους, για την οικονομική ενίσχυση με το ποσόν των είκοσι χιλιάδων (20.000), που προσφέρατε.

Παρακαλούμε εκφράσατε τις ευχαριστίες μας προς όλα τα μέλη του Συνδέσμου.

Σας γνωρίζουμε ό,τι πραγματοποιήσαμε με τα χρήματα αυτά:

1. Ημερήσια εκδρομή στο Βόλο - Πήλιο - Καλά Νερά, με δωρεάν συμμετοχή των μαθητών.
2. Επίσκεψη εις εργοστάσιο Πειραϊκής - Πατραϊκής Καρπενησίου, χωρίς οικονομική επιβάρυνση των μαθητών.
3. Αγορά λογοτεχνικών βιβλίων.

Με ευχαριστίες

Ο δάσκαλος και οι μαθητές

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΕΝΗΤΙΑ

Προς: Το Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών
«Η Αγία Παρασκευή»

Αγαπητοί συγχωριανοί,

Σας χαιρετώ και εύχομαι υγεία. Πήραμε όλοι οι Μεγαλοχωρίτες τη «Φωνή του Μεγάλου Χωριού», που όλοι μας την αγαπάμε και θέλουμε να μαθαίνουμε για την πρόοδο και γενικά τα νέα του χωριού μας. Είμαστε δε βέβαιοι πως και φέτος θα πάρουμε όλοι τη νέα «ΦΩΝΗ» 1985 - 1986.

Όπως πέρυσι, έτσι και φέτος, σας στέλνω τις συνδρομές και δωρεές των Μεγαλοχωριτών και φίλων, τα οποία ανέρχονται στο πόσόν των 494 δολλαρίων. Από τα 494 δολλάρια, τα 419 είναι δωρεές ενός «μπάρμπικιου», που έδωσα στην αυλή του σπιτιού μου, μεταξύ χωριανών και φίλων, για τις ανάγκες του Συνδέσμου, (όπως γράφω στις αποδείξεις).

Στην κοινωνική ζωή είχαμε ένα γάμο, της Ελένης Ι. Παλιούρα, μετά του κ. Αποστόλη Πιζιμιανή. Τους ευχόμεθα κάθε ευτυχία.

Για όσους δεν ξέρουν και θέλουν να μάθουν για τη Μελβούρνη, τους Έλληνες αυτής της πόλης και λίγα από τη ζωή τους, θα φροντίσω να δώσω μια ιδέα. Λέγω ιδέα, γιατί χρειάζεται ολόκληρο βιβλίο για να γραφτεί η ιστορία μας.

Λοιπόν, η Μελβούρνη είναι μια πολιτεία με τριάμισι εκατομμύρια πληθυσμό. Καταλαμβάνει τεράστια έκταση, αφού ο πληθυσμός της μένει σε μονοκατοικίες με μεγάλα οικόπεδα και έχει πολύ ολίγα διαμερίσματα. Έχει πολλά και τεράστια πάρκα, γήπεδα και χώρους να αθλούνται οι αθληταί. Η συγκοινωνία γίνεται κυρίως με τραίνα, καθώς έχει και τραμ. Φημίζεται για τους κήπους και το πράσινο. Την αποκαλούν «πόλη των κήπων». Έχει άστατο καιρό, τόσο που μπορεί σε ένα εικοσιτετράωρο να έχουμε και τις τέσσερις εποχές του έτους.

Οι Έλληνες της Μελβούρνης λέγεται ότι είναι 200-250 χιλιάδες, δεν υπάρχει επίσημος αριθμός. Πάντως είναι η τρίτη πολιτεία σε πληθυσμό με Έλληνες μετά τη Θεσσαλονίκη.

Οι Έλληνες έχουν μπει σχεδόν σε όλα τα επαγγέλματα, αλλά εκεί που κυριαρχούν είναι τα ψαράδικα. Τα ψάρια είναι, σχεδόν, δουλειά των Ελλήνων από τη θάλασσα έως το πιάτο. Ακολουθούν τα εργοστάσια «take away food», milk bar κ.λ.π.

Εκτός από τα επαγγέλματα έχουμε εισχωρήσει και στην ανώτερη ιεραρχία αυτού του κράτους, αφού έχουμε βουλευτές στην Πολιτειακή και Κοινοπολιτειακή Κυβέρνηση, καθηγητές, εκφωνητές τηλεοράσεως, δημάρχους και σε ό,τι υπάρχει σε μια κοινωνία. Και οι αριθμοί αυτοί πάντα ανεβαίνουν με τα παιδιά μας που γεννήθηκαν εδώ.

Από ψυχαγωγία, φέραμε τις συνήθειες της Ελλάδας. Νυχτερινά κέντρα με μουσική, χορό και μπουζούκι, ταβέρνες, ζαχαροπλαστεία κ.τ.λ., χωρίς να ξεχάσουμε και τα καφενεία μας. Είχαμε και κινηματογράφους, αλλά τους έκλεισαν τα Video. Έχουμε σταθμό τηλεοράσεως και ραδιοφώνου, που επιχορηγούνται από το κράτος και παροσιάζουν ξενόγλωσσες ταινίες, εκπομπές με μουσική και νέα στη γλώσσα μας.

Ο κάθε νομός της Ελλάδος έκανε εδώ το Σύλλογό του. Έτσι και εμείς οι Καρπενησιώτες κάναμε το δικό μας Σύλλογο, την «Πανευρυστανική Αδελφότητα το Βελούχι». Διοργανώνουμε χορούς, μπαρμπεκιού, εκδρομές, ανταμώνουμε και τα λέμε. Έχουμε πολλές ελληνικές ποδοσφαιρικές ομάδες, με δύο ομάδες στην Εθνική κατηγορία, που πρωτοστατούν. Επίσης Εκκλησίες, Κοινότητες, Σχολεία δημοτικά και γυμνάσια, που έχουν οι Κοινότητες, αλλά και ιδιωτικά. →

Παρ' όλα αυτά όμως, ο νους μας βρίσκεται στην Ελλάδα και το χωριό μας πως κάποια μέρα θα το ξαναδούμε.

Αυτή είναι η φωτογραφία μας, αν μπόρεσα να σας παρουσιάσω με αυτά τα λίγα αδρά γράμματα.

Με τους εγκάρδιους χαιρετισμούς μου
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Κ. ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ
Μελβούρνη 26-2-1986

Σημ. «Φτ.Μ.Χ.»: Ο κ. Στέφανος Σταυράκης είναι αντιπρόσωπος του Συνδέσμου μας στην Αυστραλία (Μελβούρνη) και αναπτύσσει αξιόλογη δραστηριότητα ανάμεσα στους ομογενείς συγχωριανούς μας και Ευρυτάνες της παροικίας. Τον ευχαριστούμε θερμά και ευχόμαστε σ' αυτόν, την οικογένειά του και τις οικογένειες των αποδήμων συμπατριωτών μας, υγεία, προκοπή και καλή επάνοδο στην πατρίδα.

Γράμματα απ' το Μικρό Χωριό

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»
ΕΔΡΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εν Αθήναις τη 28 Μαρτίου 1986
Αριθ. Πρωτ. 993

Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών
κ. Νικόλαον Καρβέλην, Πρόεδρον
Εμμ. Μπενάκη 6, ΕΝΤΑΥΘΑ

Φίλε Πρόεδρε,

Προ καιρού είχαμε την ευτυχία και χαρά να λάβομε από τον σεβαστό μας πατέρα Κωνσταντίνο Βαστάκη, με τιμητική αφιέρωση προς την Αδελφότητά μας και το πρόσωπό μου, το βιβλίο του «ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ» κλπ. Δεν μας δόθηκε στο στο μεταξύ η ευκαιρία να επικοινωνήσουμε και να τα πούμε προφορικά. Πρόκειται για μια επίμοχθη ερευνητική εργασία, την οποία με ευαισθησία, αγάπη και σεβασμό προς τα καθαγιασμένα πρόσωπα των 13 εθνομαρτύρων, έφερε εις πέρας ο δόκιμος συγγραφέας σεβαστός μας π. Κωνσταντίνος Βαστάκης. Συγχαίρουμε εγκάρδια τον π. Κωνσταντίνο γι' αυτή την προσφορά που αποτελεί όχι μόνο φόρο τιμής προς την υπέρτατη θυσία των 13 συμπατριωτών μας, αλλά και συμβολή στην ευρύτερη ιστορική διερεύνηση της τραγικής εκείνης εποχής.

Συγχαρητήρια αρμόζουν και σε σας, κ. Πρόεδρε, τον ιστορικό Σύνδεσμό σας, που περιέβαλε με την ολοκληρωτική του υποστήριξη, την προσπάθεια αυτή, καθώς και σε όσους μόχθησαν για τη μνημειώδη αυτή έκδοση.

Επιτρέψτε μου να πω ότι οι δύο αδελφοί Σύλλογοι, των οποίων έχομε την τιμή να προεδρεύουμε, με τα δύο παράλληλα μνημεία που ανήγειραν και τους δύο τόμους που εξέδωσαν, ξεχρέωσαν ένα οφειλόμενο από μακρού χρέος τιμής και μνήμης προς τους εθνομάρτυρες συμπατριώτες μας, που έπεσαν υπέρ πίστεως και πατρίδος και δόξασαν τα δυο χωριά, χωρίς βέβαια η ευγνωμοσύνη μας να σταματά μόνο εκεί για την μεγαλειώδη θυσία τους. Τα έργα αυτά όμως νομίζω θα συμβάλουν στη διατήρηση της μνήμης για τις επόμενες γενιές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Μικροχωριτών, μετά από εισήγηση, αποφάσισε να αγοράσει ένα αριθμό αντιτύπων του βιβλίου, επιθυμώντας να συμβάλει έτσι και στην ευγενή σας προσπάθεια να ανεγερθεί **κοινοτάφιο των εθνομαρτύρων**, από το προϊόν του παραπάνω βιβλίου.

Παρακαλώ διαβιβάστε τους εγκάρδιους χαιρετισμούς μου και στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Διατελώ φιλικότατα
ΚΛ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ
Πρόεδρος Δ.Σ.

Η κριτική του βιβλίου

Πρωτοπρεσβύτερου Κων. Δ. Βαστάκη, «Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ της 24ης Δεκεμβρίου 1942». Έκδοση: Σύνδεσμος Μεγαλοχωριτών, Αγία Παρασκευή Γράφει ο Κλεομ. Κουτουσούκης

Με επίκεντρο τη μαρτυρική τους θυσία, ο πρωτοπρεσβύτερος π. Κωνσταντίνος Δ. Βαστάκης κάνει, στην εργασία του αυτή, μια εκτενή ανάλυση της ζωής και δράσης των δεκατριών εθνομαρτύρων, που εκτελέστηκαν στις 24-12-1942 στο Μικρό Χωριό από τα ιταλικά στρατεύματα κατοχής. Πυρήνας της εργασίας αυτής υπήρξε η ομιλία του στο μνημόσυνο, που έγινε στην Αγία Παρασκευή του Μεγάλου Χωριού την ημέρα των αποκαλυπτηρίων του Μνημείου των Εθνομαρτύρων (Αύγουστος 1984). Συμπληρωμένη τώρα με πολλές βιβλιογραφικές παραπομπές, υποσημειώσεις, επιδιώκει να συμβάλει στην εξιχνίαση των τραγικών γεγονότων και στην ιστορία της περιοχής την εποχή εκείνη.

Με λιτή και απέριτη πέννα, με άκρα ευαισθησία και σεβασμό στα πρόσωπα της θυσίας, ο π. Κων/νος προβαίνει σε μια επιμελημένη τεκμηρίωση της ιδιωτικής και δημόσιας δράσης τους και προ παντός των τραγικών συνθηκών, που οδήγησαν τα θήματα των δεκατριών Μεγαλοχωριτών και Μικροχωριτών στον τόπο του μαρτυρίου και στη μεγαλειώδη θυσία τους. Όπως γράφει στον πρόλογό του ο συγγραφέας, «αξίζουν να υμνηθούν και να επαίνεθούν οι αρετές, τα ιδανικά τους και η μοναδική για τις ημέρες εκείνες αγνή ελληνοκεντρική και ακομμάτιστη ιδεολογία τους».

Επεκτείνοντας το «Χρονικό Θυσίας Εθνομαρτύρων στο Μικρό Χωριό» του αείμνηστου Πάνου Ι. Βασιλείου, ο συγγραφέας φέρνει στο φως πολύτιμες μαρτυρίες, νεώτερες πηγές ελληνικές και ξένες, ντοκουμέντα, που φωτίζουν τα πρόσωπα των 13 εθνομαρτύρων και καταξιώνουν την ανεκτίμητη προσφορά τους προς την Πατρίδα. Έτσι προσκομίζοντας νεώτερα στοιχεία, όχι μόνο για τα ίδια τα πρόσωπα του μαρτυρίου, αλλά και για την κρυφή ή φανερή δράση τους στη διάρκεια της Αντίστασης, συμβάλει στην αρτιότερη διερεύνηση και αξιολόγηση των ιστορικών στιγμών που συνδέονται με την θυσία τους, όπως η μάχη του Μικρού Χωριού (18-12-1942), η σύλληψη των ομήρων και ο βασανισμός των μελλοθανάτων με κορυφαία τη μορφή του αείμνηστου ιερέα Δημητρίου Βαστάκη, πατέρα του συγγραφέα και το τραγικό αλλά ένδοξο τέλος όλων. Ένα τέλος που ένωσε στην αθανασία τις ψυχές των 13 εθνομαρτύρων και δόξασε τα δύο γειτονικά χωριά. Αξίζει να επαναλάβουμε εδώ τους ιερούς στίχους που απήγγειλε στο μνημόσυνό τους ο π. Κων/νος:

«Μέγα και Μικρόν Χωριόν Ευρυτανίας ματά των Καρουτών Λιδωρικίου, γεραίρετε υιούς υμών. Χριστόν και Ελλάδα μεγαλύνοντας οικείους άθλους. Ομήγυριν δεκατριάριθμον θεοειδή Εθνομαρτύρων υμνέων Πατέρων και Αδελφών».

Συγχαίρουμε τον π. Κων. Βαστάκη για την προσφορά του αυτή, δοσμένη με τόση αγάπη, αφοσίωση και ευλάβεια προς τις τραγικές και ηρωικές μορφές των εθνομαρτύρων, αλλά και μόχθο για την αναδίφηση και τεκμηρίωση, καθώς και τον αδελφό Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών για την πρωτοβουλία και υποστήριξη της έκδοσης. Ακόμη πιο αξιέπαινος ο σκοπός της, που είναι το προϊόν της έκδοσης να διατεθεί για την ανέγερση «Κοινοταφίου Εθνομαρτύρων» στο προαύλιο της Αγίας Παρασκευής.

ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το τεύχος Ιανουαρίου - Ιουνίου 1985 της πάντα καλαίσθητης και πλούσιας σε ύλη έκδοσης της Αδελφότητας Μικροχωριτών, είναι αφιερωμένο στα 100 χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας στην Κωνσταντινούπολη.

Η πολύτιμη προσφορά των ξενητεμένων συμπατριωτών μας αναβιώνει μέσα από τις σελίδες του περιοδικού και γίνεται πλατύτερα γνωστό το πολύπλευρο πολιτιστικό τους έργο.

Στέλνουμε τα συγχαρητήριά μας για τα εκατόχρονα της Αδελφότητας και ευχόμαστε η επόμενη εκατονναετία να είναι καρποφόρα, ειρηνική και ανεξάντλητη σε κοινωνικές και πολιτιστικές προσφορές.

Επίσης και το τελευταίο τεύχος Ιουλίου '85 - Μαρτίου 1986 (αρ. φυλ. 27-29) το διακρίνει η ίδια καλαισθησία και πληρότητα, ενώ το κύριο άρθρο του είναι αφιερωμένο στη βράβευση από την Ακαδημία Αθηνών του Συνδέσμου των Ευρυτάνων Αμερικής «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ».

Αίμα και Ελπίδα

Γράφει ο Θανάσης Στ. Καρίπης

Τη μαγεία και την έλξη των δύο αυτών λέξεων μπορεί να την αισθανθεί κάθε άνθρωπος. Κρύβουν και οι δυο τους μυστήριο και είναι δεμένες με τη ζωή του ανθρώπου. Αίμα. Με αυτό η ζωή, η υγεία, η ύπαρξη. Χωρίς αυτό, ο θάνατος, το τέρμα. Ελπίδα. Μαζί μ' αυτή η κατάκτηση της ζωής, η ανοχή, το μέλλον, οι ορίζοντες, οι ιδεατοί κόσμοι, η αγάπη. Χωρίς την Ελπίδα, η αβελαιότητα, η αποτυχία, το χάος.

Οι δυο μαζί Αίμα και Ελπίδα, έρχονται στους καιρούς μας να συμπληρώσουν μια μεγάλη αρετή, την Αγάπη.

Αυτές οι δυο ένοιες προσωπικά με έχουν αγγίξει τα τελευταία χρόνια και αισθάνομαι την παρόρμηση να εκφράσω αυτές μου τις απόψεις στο κείμενο ετούτο.

Στην εποχή μας η υγεία και η σωματική ακεραιότητα του ανθρώπου είναι εκτεθειμένες σε μεγαλύτερο κίνδυνο παρά ποτέ άλλοτε. Η επιστήμη όμως που έρχεται μαζί με την πρόοδο έχει υψώσει σε σημείο μεγάλης προβολής τη λέξη **ΕΛΠΙΔΑ**.

Υπάρχει η ΕΛΠΙΔΑ της σωτηρίας της ανθρώπινης ζωής που κινδυνεύει, υπάρχει η ΕΛΠΙΔΑ της πλήρους αποκατάστασης της υγείας μας. Με την προσφορά ΑΙΜΑΤΟΣ! Η ιδέα οποιασδήποτε αποταμίευσης καλλιεργείται έντεχνα από την οικογένεια, το σχολείο, το κράτος, και έχει γίνει συνείδηση στα άτομα. Και σίγουρα αυτή αποτελεί το ασφαλέστερο μέσον για οποιαδήποτε απρόβλεπτη, κακή στιγμή της ζωής μας.

Δεν πρέπει όμως να διαφεύγει της προσοχής μας η σπουδαιότερη αποτα-

μίευση και κατάθεση που μπορούμε να κάνουμε με στόχο την αποκατάσταση της υγείας μας (αν χρειαστεί), της υγείας και της ύπαρξης ακόμα των συνανθρώπων μας, σε μια μεγάλη Τράπεζα την ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ.

Με την κατάθεση μιας μικρής ποσότητας αίματος στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ έχουμε τη δυνατότητα να σώσουμε τη ζωή μας και τη ζωή της οικογένειάς μας, να αποκαταστήσουμε την υγεία μας και την υγεία της οικογένειάς μας.

Να σώσουμε και ν' αποκαταστήσουμε την υγεία των συνανθρώπων μας.

Να αποδείξουμε έμπρακτα πως ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΗ ΖΩΗ, αφού μπορούμε να δώσουμε «και το ΑΙΜΑ ΜΑΣ» γι' αυτή. Να δώσουμε λίγο από το αίμα μας για τη σωτηρία των άλλων και να δώσουν οι άλλοι λίγο από το αίμα τους για τη σωτηρία της δικής μας ζωής.

Η δυνατότητα να το πράξουμε είναι καθημερινή, απεριόριστη, ανώδυνη, ανέξοδη και χωρίς κανένα κίνδυνο για την υγεία μας.

Η δυνατότητα αυτή μοιάζει με τη δυνατότητα της άσκησης της αρετής. Την αρετή, την οποιαδήποτε αρετή, μπορεί να την ασκήσει ο άνθρωπος απεριόριστα και σ' οποιαδήποτε στιγμή της ζωής του.

Η αρετή της ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ είναι η πιο μεγάλη από τις αρετές του ανθρώπου αφού αυτή ΣΩΖΕΙ ΖΩΕΣ και κάνει μέσα από την αβελαιότητα και το χάος να ξεπηδάει πιο ευωδιαστό και το πιο όμορφο λουλούδι του κόσμου, που λέγεται ΕΛΠΙΔΑ!

Με απόφαση της Γενικής μας Συνέλευσης καταρτίστηκε η επιτροπή ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ με τη δημιουργία ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΙΜΑΤΟΣ για τις ανάγκες των μελών του Συνδέσμου, των οικογενειών τους και των Μεγαλοχωριτών.

Την επιτροπή αποτελούν: ΣΤΕΦ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΘΑΝ. Σ. ΚΑΡΙΠΗΣ και δεσπ. ΔΙΓΚΑ. Όσα από τα μέλη μας επιθυμούν να προσφέρουν λίγο από το πολύτιμο ΑΙΜΑ ΤΟΥΣ, παρακαλούμε ν' απευθύνονται στο Γραφείο του Συνδέσμου, Μαυροκορδάτου 6 και Εμμ. Μπενάκη, δος όροφος ή στα μέλη της Επιτροπής Εθελοντικής Αιμοδοσίας

Η πράξη τους θα είναι ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ και ΘΕΑΡΕΣΤΗ.

ΜΙΑ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Στο προηγούμενο τεύχος της «ΦΩΝΗΣ...» μας, α.φ. 55-58, του έτ. 1985 και στις σσ. 26-28 δημοσιεύθηκε η «ΜΠΑΛΑΝΤΑ» της δοκίμου ποιητριάς Χρυσούλας Χατζηγιαννίου, φιλόλογου - λυκειάρχου, που έγραψε και αφιέρωσε στη μνήμη του αιμνήστου Ιερομάρτυρα πατέρα μου ιεροδιδασκάλου † Οικονόμου Δημητρίου Κ. Βαστάκη με την εξής αβλεψία. Η Σύνταξη του περιοδικού μας εκ παραδρομής δημοσίευσε, αντί την τελική και οριστική διασκευή του ποιήματος, την αρχική μορφή του.

Για την αβλεψία μας αυτή, ζητούμε συγγνώμη και από την ευσεβή και ταλαντούχο ποιήτρια και από τους αγαπητούς αναγνώστες μας.

Το εμπνευσμένο και συγκινητικό τούτο ποίημα, ως τελικά διαμορφώθηκε, τυπώθηκε σε 16σέλιδο καλαίσθητο φυλλάδιο από την ίδια την ποιήτρια με τίτλο: «Η ΜΠΑΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΒΑΣΤΑΚΗ», Αθήναι 1984.

Στο δημοσιευθέν του περιοδικού μας κείμενο πρέπει να επέλθουν οι εξής μεταβολές:

α) Να απαλειφθούν οι εννέα αρχικοί στίχοι.

β) Στη στροφή που αρχίζει με τους στίχους:

«Θολό ποτάμι, μαύρος συρφετός
Γότθοι και Ρωμαίοι»,
ν' ακολουθήσουν οι εξής νέοι στίχοι:

«της Λευτεριάς τα περιστέρια
που ολάσπρα φτερουγούσαν
στις επάλξεις της τιμής
που κρατήσαμε ακαταίσχυντες εμείς,
γκρεμίσαν ολοπόρφυρα.

Κι όλη τη γη μας,
που γεώργησαν τόσες ροές
αιμάτων,»...

γ) Τέλος, ν' αντικατασταθούν οι δέκα εννέα (19) τελευταίοι στίχοι ως εξής:

«Στερέψτε, ω δάκρυα.

Άρχοντας της φυλής μας ο αιώνιος Νους
θα τιναχτεί τρισεύγετος
πιο πάνω απ' τις πληγές.

Δόξα στη δόξα την παλιά
και τις περγαμηνές.

Δεν έχει άκρη ο κάμπος που σκλαβώθηκε
όταν αδούλωτες βιγλίζουν οι κορφές.

Τώρα, προς Σε ανέρχεται η ψυχή μου.
Δέξου την, Κύριε, σαν όπως
ένα ταπεινότατο κερί αναμμένο,
στη μαύρη ολονυκτία της πατρίδας.

Να φέγγει και να ομολογεί ολοένα,
πως τούτη η γη μας η Ελληνίδα,
κι η πίστη του Σταυρού Σου, είν' Ένα».

Η «ΜΠΑΛΑΝΤΑ» τούτη, όπως τελικά διαμορφώθηκε, συμπεριελήφθηκε ως Επίμετρο στο Βιβλίο μας «Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ της 24ης Δεκεμβρίου 1942», Αθήναι 1985, σσ. 117-123.

Επίσης, Απόσπασμα αυτής δημοσίευσε και το έγκριτο περιοδικό «ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» της Αδελφότητας των Μικροχωριτών, Αθήναι 1984, αρ.φ. 23-24, σσ. 7 και 50.

Τέλος, η Λεσβιακή έγκριτη εφημερίδα «ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ» φιλοξένησε στην πρώτη σελίδα της, στις 4 και στις 9 Απριλίου 1985 συγκινητικές και βαθυστόχαστες κριτικές, τόσοں για την «ΜΠΑΛΑΝΤΑ...», όσοں και για την ευσεβή και ταλαντούχο ποιήτρια Χρυσούλα Χατζηγιαννίου. Η πρώτη κριτική γράφτηκε υπό της χρονογράφου Μαρίας Ιωάννου με τίτλο: «Μια Μπαλάντα», η δε δεύτερη υπό του Κλεάνθη Παλαιολόγου με τίτλο «η Μπαλλάντα του παπα-Βαστάκη».

Με την ευκαιρία, επιθυμώ και από τη θέση αυτή, ν' απευθύνω στη δοκίμη ποιήτρια θερμότατα συγχαρητήρια για το εμπνευσμένο και εξαίρετο ποίημά της και ένα μεγάλο ευχαριστώ. Το δε θεόδοτο τάλαντό της να το συνοδεύει και η «Ευχή» του Ιερομάρτυρα, τη θυσία του οποίου τόσο ευλαβικά ύμνησε, για να μας προσφέρει μ' αυτό κι άλλες Μπαλλάντες...

† Πρωτ. Κωνσ. Δ. Βαστάκης

Κλεομένης Κουτσούνης

Με μεγάλη μας χαρά, πληροφορηθήκαμε την εκλογή σε επίκουρο καθηγητή στην έδρα της Πολιτικής Οικονομίας στην Πάντειο Ανωτ. Σχολή Πολιτικών Επιστημών, του φίλου Μικροχωρίτη Κλεομένη Κουτσούνη.

Η εκλογή του αγαπητού σε όλους μας Κλεομένη αντανακλά τιμή στο Μικρό Χωριό και την περιοχή μας ολόκληρη.

Με σπουδές στην Ελλάδα και τις Η.Π.Α, ο κ. Κουτσούνης και με πληθώρα εργασιών στο αντικείμενο των σπουδών του, έτυχε γενικής αναγνώρισης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, που επί χρόνια υπηρετεί ως ανώτατο διευθυντικό στέλεχος και πολλές φορές του ανατέθηκαν δύσκολες και περίπλοκες αποστολές, που τις διεκπεραίωσε με επιστημονική αρτιότητα, με υπηρεσιακή ευθύνη και με γνώμονα το συμφέρον της χώρας μας.

Η ανακήρυξή του ως καθηγητή, είναι το επιστέγασμα και επισφράγισμα των αναγνωρισμένων επιστημονικών εργασιών, των ερευνητικών του προσπαθειών, του ακάματου ζήλου του, του χρηστού του ή-

θους, της εργατικότητάς του και της σεμνότητας και του απλού χαρακτήρα που διακρίνουν τον άνθρωπο.

Στα στενά πλαίσια αυτής της σελίδας περιοριζόμαστε μόνο σ' αυτή την αδρή σκιαγραφία μιας τόσο πολύμορφης προσωπικότητας του τόπου μας, που είναι ο Κλεομένης Κουτσούνης. Το κάνουμε αυτό και για ένα άλλο σοβαρό λόγο, πιστεύοντας ότι, αν επεκταθούμε περισσότερο, θα προσκρούσουμε στη σεμνότητα του άνδρα και επιστήμονα, πράγμα που ποτέ τουλάχιστον ηθελημένα δεν θα θέλαμε.

Από τη θέση αυτή του ευχόμαστε χρηστή ακαδημαϊκή πολιτεία, και επιστημονική περαιτέρω καταξίωση, με στόχο τη προσφορά στην Επιστήμη και την Κοινωνία.

Οι μελλοντικοί Ευρυτάνες φοιτητές στην Πάντειο Σχολή, θα τον βρουν προσιτό, σεμνό και ευπροσέγγιστο δάσκαλο και πάνω απ' όλα χρηστό χρήσιμο άνθρωπο.

Εκ μέρους του Συνδέσμου και όλων των Μεγαλοχωριτών
Σ. Δ. Βασιλόπουλος

Ευχαριστήριο

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου ευχαριστεί εκ μέρους όλων των μελών του τους παρακάτω δωρητές, που προσέφεραν διάφορα είδη για τη λαχειοφόρο αγορά του Αποκριάτικου χορού μας:

ΑΦΟΙ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΙ (Μαγιώ - φορέματα), ΑΦΟΙ ΔΙΑΜΑΝΤΗ (Μαγιώ), ΤΑΚΗΣ ΑΔΑΜΗΣ (Πλεκτά), ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ (Πλεκτά), ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ (Πλεκτά), ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΚΛΑΒΟΣ (Υποκάμισα), ΑΦΟΙ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΙ (Υαλικά - οικιακά - δώρα), ΔΗΜ. ΠΑΡΔΑΛΑΚΗΣ (Παιδικά), ΑΦΟΙ ΣΤΡΙΦΤΟΜΠΟΛΑ (Πλεκτά), «ΣΕΡΡΑΙΑ» ΣΚΟΥΛΙΔΗΣ ΑΕΒΕ (Κουβέρτες), ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΑΣ (Χαρτικά - Βιβλία), ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ WOOL SHOP, ASTOR, ROKA, ΒΙΟΛΕΞ ΑΕ, Κ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ (Βιοτεχνία ενδυμάτων), ΠΑΪΚΟΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ (Βιοτεχνία ενδυμάτων), ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Βιοτεχνία ενδυμάτων), Αφοί ΛΙΑΠΗ

(Τσάντες - πορτοφόλια), ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ «ΛΑΥΡΙΟΝ», ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΙΚΑΣ (Μπιζού), ΑΦΟΙ ΚΑΝΑΚΗ (Ωρολόγια, Κοσμήματα), ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΝΕΜΕΤΟΣ (Ασημικά), ΑΦΟΙ ΜΠΡΙΑΝΗ (Ασημικά - Κοσμήματα), ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΕΣΤΟΥ (Ασημικά), «ΡΟΥΛΑ» Έτοιμα ενδύματα (Παιδικά), «ΚΗΡΥΚΟΣ» (Ωρολόγια), ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΛΟΥΤΙΝΑΚΗΣ (Πλεκτά), ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ (Μπλούζες), Αφοί ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΙ (Χρυσοχοείο - Κοσμήματα), ΒΕΜ ΗΡΑΚΛΗΣ ΠΛΑΤΥΜΕΣΗΣ ΑΒΕΕΤ (Τυποποιημένα τρόφιμα), ΗΛΙΟΣ (Βιομηχανία Ζυμαρικών), PALMOLIVE - COLGATE (Hellas) Α.Β.Ε.Ε., «ΗΒΗ» (ΗΒΗ - Παναγόπουλος Α.Β.Ε.), «ΑΜΣΤΕΛ» (Αθηναϊκή Ζυθοποιία Α.Ε.), ΚΑΡΔΙΝΑΛ (Βιομηχανία Αλαντικών Αφών Μώραλη), ΑΦΟΙ Κ. ΤΡΙΧΙΑ (Καταστήματα τροφίμων), «ΒΙΤΣΑ-ΞΑΚΗΣ» (Κεραμικά), «GOLD COIN» (Κοσμηματοπωλείο - Χρυσοχοείο κ.κ. Φ. Μπακατσιά - Δ. Χαβελέ).

Μια εκδήλωση στο Καρπενήσι

Η ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, σε συνεργασία με την Επιτροπή Καρπενησίου της ΕΝΩΣΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ», οργάνωσαν την Τετάρτη 26 Μαρτίου 1986 στην αίθουσα «ΕΥΓΕΝΙΟΣ Ο ΑΙΤΩΛΟΣ» εκδήλωση - ομιλία με ομιλητή τον Ευρυτάνα ιστορικό ερευνητή ΔΗΜΗΤΡΗ ΙΩ. ΦΑΛΛΗ και με θέμα:

«Η Εθνική μας Παλιγγενεσία του 1821, είναι συνέχεια των μεγάλων αγώνων τριών χιλιάδων χρόνων ιστορίας μας και της ανεπανάληπτης θυσίας των Ευρυτάνων στο Κάλλιον και στα Κοκκάλια ρο 279 π.Χ.».

Το θέμα της ομιλίας ήταν πολύ ενδιαφέρον διότι αφορούσε την άγνωστη και ξεχασμένη ιστορία της Ευρυτανίας από αρχαιολάτρευτους χρόνους και ειδικότερα στον μεγάλο ιστορικό μας σταθμό του 279 π.Χ., που οι Ευρυτάνες συνέτριψαν τους Γαλάτες στα ΚΟΚΚΑΛΙΑ.

«ΤΑ ΚΟΚΚΑΛΙΑ, είπε μεταξύ άλλων ο ομιλητής, θα πρέπει να πάρουν – και θα πάρουν – την πιο ΛΑΜΠΡΗ ΘΕΣΗ στις σελίδες της ελληνικής ιστορίας! Αναγνωρίζοντας την μεγάλη, την έξω από κάθε περιγραφή σε αγριότητα θυσία των Αιτωλών -Ευρυτάνων στα ΚΟΚΚΑΛΙΑ και την μεγάλη προσφορά τους στον ελληνισμό για την ίδια την ύπαρξη μας ως έθνος, πρέπει επί τέλους σήμερα τα «ΚΟΚΚΑΛΙΑ» ν' ανέβουν στο ίδιο βάθρο δόξας με τον Μαραθώνα, τις Θερμοπύλες και της εθνικής μας παλιγγενεσίας του 1821.»

Η αίθουσα ήταν κατάμεστη από ακροατές κάθε ηλικίας που καταχειροκρότησαν τον ομιλητή, επειδή ήταν πολύ πειστικός στις ιστορικές του θέσεις και τα επιχειρήματά του τεκμηριωμένα.

Τον ομιλητή προλόγησε και παρουσίασε στο κοινό ο πρόεδρος της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ κ. Παν. Κωστοπαναγιώτης. Στην ομιλία παραβρέθηκαν ο Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. κ. Νικόλαος, ιερείς, η Νομάρχης Ευρυτανίας κ. Αναστασία Κανελλοπούλου, ο διευθυντής της Αστυνομίας Καρπενησίου, Λυκειαρχές και καθηγητές καθώς και μαθητές των Γυμνασίων και Λυκείων.

Μετά την ομιλία πήρε το λόγο ο Μητροπολίτης κ. κ. Νικόλαος, ο οποίος στην αρχή επαίνεσε δια μακρών τον ομιλητή Δημήτρη Φαλλή για τη συγκέντρωση τόσων ισχυρών στοιχείων, αλλά και για το πάθος και για τον δυναμισμό με τον οποίο τα παρουσίασε. Ακόμα τον επαίνεσε για την άοκνη προσπάθειά του να συγκεντρώσει κι' άλλα στοιχεία και να καταγράψει την από αρχαιολάτρευτους χρόνων ιστορία της Ευρυτανίας.

Στη συνέχεια ο Μητροπολίτης άρχισε την απονομή διπλωμάτων και χρηματικών βραβείων της ΕΝΩΣΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ» στους διακριθέντες σπουδαστές ανωτάτων Σχολών, καθηγητές Λυκείων Νομού Ευρυτανίας και Ιερατικής Σχολής.

Ο Μητροπολίτης, όπως πάντα μειλίχιος, νουθετώντας πατρικά και με πολλή αγάπη τους νέους και τις νέες των Σχολών Ευρυτανίας, τους παρότρυνε ώστε κι αυτοί με την σειρά τους, να μετέχουν «εις παν έργον αγαθόν» όπου

Αγάπη στους απόδημους

Του Γ. Κ. Σταυράκη

«Ένα βιβλίο μια ζωή» θα μπορούσε να είναι ο τίτλος του βιβλίου που κυκλοφόρησε ο κ. Παναγ. Κωστοπαναγιώτης με συνεισφορά της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος η οποία το εξέδωσε.

Το εξώφυλλο του βιβλίου γράφει απλά **ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΓΑΠΗΣ**, είναι όμως κάτι περισσότερο αφού μέσα στις σελίδες του με απλά αλλά πολύ γλαφυρά λόγια περιγράφει τις δραστηριότητες και το έργο του για περισσότερα από είκοσι χρόνια σαν διευθυντής του τμήματος απόδημου Ελληνισμού στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας. Μέσα και έξω από τα τυπικά καθήκοντά του ο κ. Παναγ. Κωστοπαναγιώτης ανέλωσε μια ζωή στέκοντας δίπλα και πλάϊ από τους απόδημους όχι μονάχα τους Ευρυτάνες, αλλά γενικώς τους Έλληνες.

Μέσα στις σελίδες του βιβλίου, που είναι πλούσια εικονογραφημένο, γίνεται μια αναδρομή σε μερικές από τις πιο σπουδαίες ιστορικές στιγμές με την προσφορά της Ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής για την γενέτειρα Ευρυτανία.

Σε ένα σημείο του βιβλίου γράφει χαρακτηριστικά ο κ. Κωστοπαναγιώτης:

«Δεν θρέθηκε ακόμα ο συγγραφέας ή ο ποιητής του έπους του Έλληνα της ξενιτιάς»

Έπιασε πράγματι μια πικρή αλήθεια για

να επισημάνει την ηχηρή αδράνεια που διακρίνει τους Νεοέλληνες τις τελευταίες μια-δυο δεκαετίες. Αδιαφορία και αδράνεια που τσακίζουν κόκκαλα θα μπορούσε να πει κανένας.

Μόνο σπάνιοι ήρωες βρίσκονται από καιρό σε καιρό χωρίς να δείχνουν πραγματικό ενδιαφέρον για τη μεγάλη υπόθεση της μετανάστευσης.

Ένας από αυτούς είναι κατά κοινή ομολογία ο κ. Παναγ. Κωστοπαναγιώτης, που μέσα από το βιβλίο αυτό θγαίνει αποσταγματικά η πραγματική αγάπη και προσφορά των Ευρυτάνων απόδημων για την πατρίδα και για τα οποία δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι δεν είναι μονόδρομος.

Πρέπει να γίνει γρήγορα αντιληπτό ότι το Έθνος και η ζωή έχουν για θεμελιώδες στοιχείο την αμοιβαιότητα.

Είναι ένα βιβλίο με ωραιότατη φωτογραφία Ευρυτανικού τοπίου στο εξώφυλλο και πληθώρα αναμνηστικών φωτογραφιών από το παρελθόν.

Είναι ένα βιβλίο το οποίο θα πρέπει κάθε Ευρυτάνας και φίλος της Ευρυτανίας να διαβάσει.

Το λαμπρό αυτό βιβλίο επιμελήθηκε και τύπωσε ο εκδότης Στέφανος Βασιλόπουλος.

Μια εκδήλωση στο Καρπενήσι

(Συνέχεια από τη σελ. 29)

κι αν βρίσκονται, προς δόξαν Θεού, αλλά και για την καλύτερευση της ζωής στην παραμελημένη Ευρυτανία.

Τα χρηματικά ποσά τα οποία απένειμε μαζί με τα βραβεία ο Μητροπολίτης κ. Νικόλαος, είναι:

— Σε 30 μαθητές Λυκείων και Γυμνασίων το ποσόν των 4.000 δολλαρίων, για την επίδοσή τους στα μαθήματα αλλά και στο ήθος.

— Σε 10 σπουδαστές Ανωτάτων Σχολών υποτροφίες των 500 δολ. η κάθε μια.

— Από το κληροδότημα της Κάντζιου - Τσιαμτσούρη Μαρίας, σε δυο άπορα κορίτσια από τα Φειδάκια από 2.000 δολάρια στο καθένα, ύστερα από απόφαση του ιδρύματος «ΒΕΛΟΥΧΙ» της Αμερικής.

Ακόμα, σ' όλους τους βραβευσθέντες μαθητές και σπουδαστές προσφέρθηκαν: Βιβλία, προσφορά της Ιεράς Μητροπόλεως Καρπενησίου και του λογοτέχνη Μιχ. Σταφυλά, Κομπιούτερς προσφοράς της Εθνικής Τράπεζας και στυλό, τύπου ΠΑΡΚΕΡ, προσφορά της «Α. Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ».

Η ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΕΙ ΤΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ

Γράφει ο Γιώργος Σταυράκης

Φέτος από τις 27 Ιουνίου μέχρι τις 7 Ιουλίου 1986 η πρωτεύουσα της Ευρυτανίας, το Καρπενήσι, θα υποδεχτεί και θα φιλοξενήσει τους απανταχού απόδημους Ευρυτάνες. Για τη μεγάλη και πανηγυρική συνάντηση, την ευκαιρία δίνει το 42ο Συνέδριο της Ένωσης Ευρυτάνων της Αμερικής, το «Βελούχι», που θα γίνει μέσα στις μέρες αυτές.

Έφθασε ο καιρός που τα «παιδιά» της Ευρυτανίας, ύστερα από την απόφαση που πήρε το «Βελούχι» της Αμερικής να πραγματοποιήσει το Συνέδριο αυτό, να βρεθούν μαζί με άλλους απόδημους και ντόπιους Ευρυτάνες στο Καρπενήσι. Η Πανευρυτανική Ένωση, η Νομαρχία Ευρυτανίας, ο Δήμος Καρπενησίου και οι εκκλησιαστικές αρχές, σε συνεργασία με άλλους φορείς, κάνουν ήδη μεγάλες προσπάθειες για την όσο γίνεται καλύτερη επιτυχία του μεγάλου αυτού γεγονότος.

Η άοκνη κινητοποίηση της Πανευρυτανικής Ένωσης, με Πρόεδρο τον ακούραστο κ. Παναγ. Κωστοπαναγιώτη, ο οποίος μαζί με άλλες προσωπικότητες που βρίσκονται στον Ευρυτανικό χώρο, μας δίνουν την πρόβλεψη ότι το Συνέδριο αυτό θα στεφθεί με επιτυχία τόσο από πλευράς εργασιών, όσο και από πλευράς κοινωνικοπολιτιστικών εκδηλώσεων.

Από πληροφορίες που υπάρχουν μέχρι τώρα, το πρόγραμμα θα είναι πλούσιο και γεμάτο ενδιαφέρον, γιατί, εκτός από τις τοπικές εκδηλώσεις μέσα στην Ευρυτανία, θα γίνουν εκδρομές - προσκύνημα σε περιοχές με αρχαιολογικό ενδιαφέρον μέσα στον Ελλαδικό χώρο.

Θα είναι μια ανεπανάληπτη ευκαιρία, κυρίως για τους απόδημους Ευρυτάνες, να επισκεφτούν και να θαυμάσουν το Αρχαίο Ελληνικό μεγαλείο μέσα στην ομορφιά του καλοκαιριού.

Από την πλευρά των ουσιαστικών εργασιών που θα έχει το Συνέδριο, είναι αυτονόητο ότι θα αποτελέσει ορόσημο για τα Ευρυτανικά Χρονικά.

Αυτό γιατί ένα τέτοιου μεγέθους Συνέδριο γίνεται για πρώτη φορά, κάτω από την Αιγίδα του αντιπρόεδρου της Ελληνικής Κυβερνήσεως κ. Γιάννη Χαλαμπόπουλου και με τη συμμετοχή Ελλαδικών φορέων και προσωπικοτήτων, έτσι ώστε θα δοθεί ίσως η μοναδική ευκαιρία να γίνει ένας εμπεριστατωμένος συγκερασμός απόψεων και αναγκών για να βρεθούν λύσεις τόσο για τα προβλήματα του μετανάστη, όσο και για τις ανάγκες της όμορφης μα χειμαζόμενης Ευρυτανίας.

Πιστεύεται ότι η συμμετοχή των Συνέδρων με τις οικογένειές τους τόσο από την Αμερική - Καναδά όσο και από την Αυστραλία θα είναι σχεδόν καθολική.

Η παρουσία όλων των Ευρυτάνων και η θετική συμβολή τους στις εργασίες του Συνεδρίου θα φέρει όσο το δυνατόν καλύτερα αποτελέσματα, γιατί έτσι θα ενημερωθούν για τις ανάγκες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο μετανάστης και οι οποίες δεν είναι καθόλου λίγες.

Υπάρχουν ενδείξεις σήμερα ότι η Κυβέρνηση της Ελλάδας άρχισε να δείχνει κάποια κατανόηση για τα προβλήματα και τις δυσκολίες των ξενητεμένων Ελλήνων.

Όμως «κάποια απλή κατανόηση» δεν αρκούν να καλύψουν το μεγάλο κενό που δημιουργείται ανάμεσα στους απόδημους και τη Μητροπολιτική Ελλάδα. Δεν είναι αρκετό λόγου χάρη να ευχόμαστε και να ωραιοποιούμε τον τρόπο που ζει ό μετανάστης με κάποιο πρωτοχρονιάτικο μήνυμα ότι «Εσείς οι απόδημοι που προσδεύετε και τιμάτε την Ελλάδα στο εξωτερικό» και τα παρόμοια. Αυτό βέβαια μπορεί να είναι αλήθεια, αλλά πέφτει στο κενό. Οι Έλληνες της διασποράς έχουν ουσιαστικές ανάγκες για τις οποίες δεν μου επιτρέπει ο χώρος να αναφερθώ λεπτομερειακά. Οι ανάγκες και η ζωή του απανταχού Έλληνα ξενητεμένου γράφονται τώρα λεπτομερώς μέσα σε βιβλίο μου που θα κυκλοφορήσει περί τα μέσα 1986 με τίτλο: *«Τέσσερα εκατομμύρια Έλληνες κάτω από τους Ξένους Ουρανούς»*. Θα είναι μια κοινωνική μελέτη για τον Ελληνισμό της διασποράς, η οποία θα ρίχνει κάποιο φως στο μεγάλο αυτό πρόβλημα που λέγεται Ελληνική Μετανάστευση.

Επανερχόμενος στο Συνέδριο των Ευρυτάνων της Αμερικής, πιστεύω ακράδαντα ότι αυτά τα «παιδιά της Ευρυτανίας», παρά την έλλειψη υποδομής από απόψεως ικανής μόρφωσης, κατόρθωσαν και πετυχαίνουν αξιόλογη προσφορά, τόσο για τα μέλη τους μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όσο και με την άμετρη αγάπη τους προς τη γενέτειρα Ευρυτανία, προσέφεραν πολλά μέσα στα τελευταία σαράντα χρόνια.

Ένα από και πρόσφατο παράδειγμα είναι η χρηματοδότηση με εκατό και πλέον χιλιάδες δολάρια για την κατασκευή οίκου γερόντων στο Καρπενήσι, που βρίσκεται τώρα στο στάδιο της αποπεράτωσης. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η γεναία τους απόφαση να αφήσουν τις δουλειές τους και να ταξιδέψουν πάνω από τον Ατλαντικό, για να πραγματοποιήσουν το 42ο Συνεδριό τους, ακριβώς στον τόπο που αντίκρυσαν τον ήλιο και έμαθαν τα πρώτα Ελληνικά γράμματα.

Είναι λοιπόν συγκινητικό και αυταπόδεικτο ότι ο Έλληνας της ξενητείας είναι συναισθηματικά δεμένος με την πατρίδα και το δείχνει πιο συχνά από όσο ο Ελληνισμός του Ελλαδικού χώρου.

Δεν απομένει παρά και η μητροπολιτική Ελλάδα να προσεγγίσει το θέμα από τη σωστή του σκοπιά, ώστε ο απόδημος Ελληνισμός να αποτελέσει πράγματι προγεφυρώματα του Ελληνικού Έθνους, τα οποία πιστεύω ότι έχει πολλή ανάγκη. Ευχόμαστε το Συνέδριο του «Βελουχιού» της Αμερικής να έχει πρωτοφανή επιτυχία και να αποτελέσει αφετηρία για νέες καρποφόρες δραστηριότητες στο εγγύς μέλλον.

ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ο κ. Θεόδωρος Κ. Ζηνέλης, με επιστολή του συγχαίρει τον κ. Γιώργο Κ. Σταυράκη για τη νεκρολογία που έγραψε στο προηγούμενο τεύχος της «Φωνής τ.Μ.Χ.» για τον αείμνηστο Δημήτρη Ελεφάντη. Όπως γράφει ο επιστολογράφος, τον Δημήτρη Ελεφάντη γνώρισε όταν και ο ίδιος ήταν στην Αυστραλία και έτσι έχει ιδία αντίληψη για το σπουδαίο του έργο υπέρ του Ευρυτανικού Λαού, αλλά και για όλο τον Ελληνισμό.

Με την ευκαιρία ο κ. Ζηνέλης αναθυμάται την εποχή που με εξουσιοδότηση του αείμνηστου προέδρου του Συνδέσμου μας Δημητρίου Ι. Κοντομέρκου, έκανε έρανο για την ανέγερση του Ι.Ν. Αγίου Γερασίμου. Επίσης συγχαίρει τον κ. Στέφανο Κ. Σταυράκη, που ανέλαβε τώρα αντιπρόσωπος του Συνδέσμου στην Αυστραλία και του εύχεται υγεία, προκοπή και καλή επιτυχία στο έργο του και «καλή πατρίδα».

Μια δίκαιη βράβευση

Η Ακαδημία Αθηνών μαζί με τα άλλα βραβεία που δίνει κάθε χρόνο σε διακεκριμένους Επιστήμονες, Λογοτέχνες και για πράξεις φιλανθρωπίας και φιλαλληλίας, ύστερα από εισήγηση της Πανευρυτανικής Ένωσης Αθηνών και συνηγορία της Νομαρχίας Ευρυτανίας, απένειμε δίπλωμα Επαίνου στην ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ», εκτιμώντας την ως τώρα σαραντάχρονη προσφορά του στην Πατρίδα και την πολύπλευρη δραστηριότητά του στη ξενιτειά.

Η τιμή αυτή έχει αντανάκλαση στο Πανελλήνιο και σ' όλους τους ξενητεμένους Ευρυτάνες που προβάλλεται ευρύτερα το θεάρεστο έργο του και φανερώνει την αδελφική συμπαράσταση προς την ωραία αλλά και θρυλική Ευρυτανία όπου θα πραγματοποιηθεί το παγκόσμιο συνέδριο στο Καρπενήσι των απόδημων από 27-6-86 – 6-7-86 γεγονός ιστορικής σημασίας.

Το βραβείο παρέλαβε ο Αντιπρόσωπος στην Ελλάδα κ. Π. Κωστοποαναγιώτης κατά την πανηγυρική συνεδρίαση της Ακαδημίας Αθηνών την 30-12-85.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

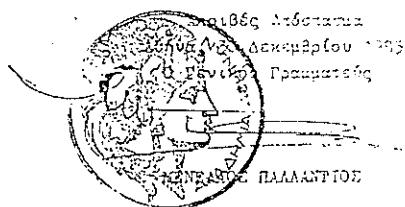
ΑΘΗΝΑΝ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

από την έκθεση του Γενικού Γραμματέως
της Ακαδημίας Αθηνών Μενέλαου Παλλάντιου
(πανηγυρική συνεδρία της Ακαδημίας της 30ης Δεκεμβρίου 1985)

Εύμφωνα με πρόταση της Τίξεως των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών
και απόφαση της Ολομέλειας απονέμεται:

22) Έπαινος στην "Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής" «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ» για τη συμπλήρωση 40 χρόνων πνευματικού, κοινωνικού και παιδαγωγικού έργου προς τη γενέτειρά τους. Ειδικά από τη δική της του Ίδρυση και των παροδόντων του μετέφεραν στο νέο τόπο κατοικίας τους, αλλά στα 40 αυτά χρόνια διέθεσαν από το υστέρημά τους πολλά δωρήματα και υπηρεσίες έλλογών για εκκλησίες, νοσοκομεία, γυμναστήρια, σχολεία, παιδικές χαρές, βιβλιοθήκες, υποτροφίες και συντήρηση των δρόμων, γέφυρες και κάθε είδους εθνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΛΑΟ ΜΑΣ

ΛΩΡΕΑΝ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΟΡΕΙΝΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Το τμήμα υγείας της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, σε συνεργασία με την Νομάρχη Ευρυτανίας κ. Αναστασία Κανελλοπούλου, οργάνωσε και φέτος μια εξόρμηση υγείας στους κατοίκους της Ευρυτανίας. Έτσι, μια ομάδα από δέκα Ευρυτάνες γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων που διαμένουν στην Αθήνα, ξεκίνησαν την Παρασκευή 21 Μαρτίου 1986 για το Καρπενήσι και στη συνέχεια για χωριά της Ευρυτανίας.

Οι εξετάσεις έγιναν δωρεάν σε περισσότερους από 800 κατοίκους μέσα στο Καρπενήσι αλλά και στα χωριά, Δυτική Φραγκίστα, Γρανίτσα και Κερασσοχώρι. Η προσέλευση, λοιπόν των κατοίκων στους γιατρούς ήταν μεγάλη και η προσπάθεια των γιατρών δεν ήταν απλώς να διαγνώσουν

κάποια ασθένια, αλλά και να τους συμβουλέψουν για την πρόληψη ασθενειών – Διότι – κατά τους γιατρούς μας – είναι «προτιμότερο το προλαμβάνειν του θεραπεύειν»

Στην ομάδα των γιατρών που συμμετείχαν στην εξόρμηση υγείας, ήταν: ο καρδιολόγος Δημ. Τσίγκας, ο ωτορινολαρυγγολόγος Νικ. Καρβέλης, η οφθαλμίατρος Μαριάννα Τσίρου, οι ορθοπαιδικοί Ηλίας Καρανίκας, Νικ. Τάκης και Βησσαρ. Ζαρκαδούλας, ο παιδίατρος Γεώργιος Χαλιάσος, ο ρευματολόγος Τάσος Κοντομέρκος και οι παθολόγοι Ιω. Παπαδήμας, Δημ. Ματθές.

Την ομάδα των γιατρών στην εξόρμηση τους συνόδευσαν ο πρόεδρος της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ κ. Παν. Κωστοπαναγιώτης, ο καθηγητής Ηλίας Λιάσκος.

Μεγαλοχωρίτες στιχουργοί

Ένας πλάτανος φουντώνει
μ' όλα του τα γηρατιά
τα κλωνάρια του απλώνει
ν' αγκαλιάσει την ιτιά.

Μα εκείνη δεν τα χάνει
και τις ρίζες της απλώνει
«Σ' αγαπώ, του λέει, ρε γέρο
κι όποιος αγαπάει πληρώνει».

Τώρα πίνουνε αντάμα
απ' το ίδιο το νερό
κάμανε το ίδιο το τάμα
να περάσουν τον καιρό.

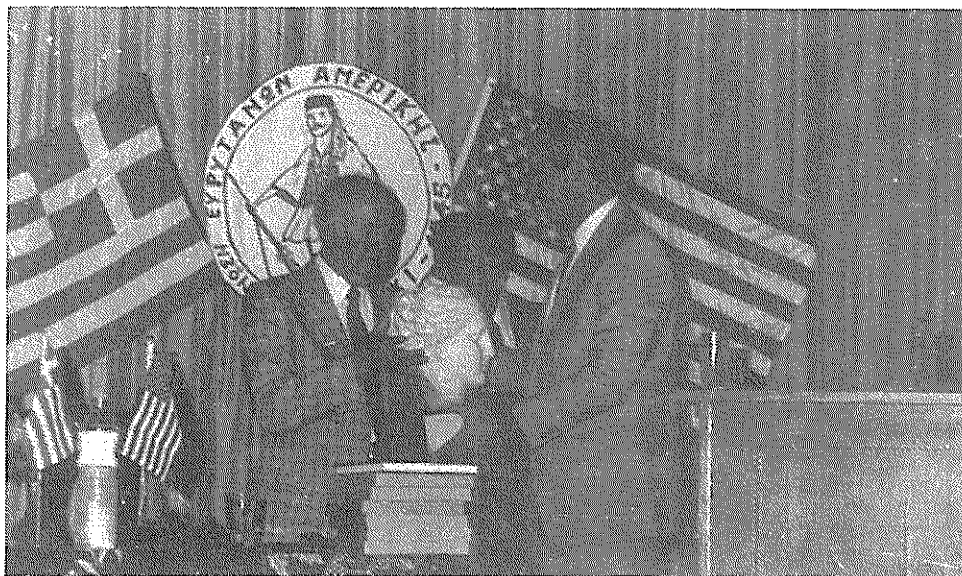
Κι αν ακόμη χειμωνιάσει
και αν πέσουνε τα φύλλα
η χαρά θα τους μονιάσει
μέσα στης ιτιάς τα φύλλα.

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΣΙΤΑΡΑΣ
ΜΑΡΤΗΣ 1985

Το 42ο Συνέδριο των Ευρυτάνων Αμερικής

Πολυσήμαντο γεγονός - σταθμός για την Εβρυτανία στάθηκε το 42ο Συνέδριο Ευρυτάνων Αμερικής «Το Βελούχι», που πραγματοποιήθηκε εφέτος στην Ευρυτανία από 27 Ιουνίου ως τις 6 Ιουλίου 1986 και συγκέντρωσε δεκάδες αποδήμων που ήρθαν από τις Η.Π.Α., τον Καναδά, την Αυστραλία και την Ευρώπη για να το παρακολουθήσουν, αλλά και από Ευρυτάνες του εσωτερικού με πρωτοβουλία της ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.

Το συνέδριο βρισκόταν υπό την αιγίδα του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και υπουργού Εθν. Άμυνας, Γιάννη Χαραλαμπόπουλου και παραβρέθηκαν σ' αυτό, εκτός από τις τοπικές αρχές, κυβερνητικό κλιμάκιο από τους: Υφυπουργό Πολιτισμού Γεώργιο Α. Παπανδρέου, υφυπουργό Εμπορίου Χρ. Φωτίου, υφυπουργό Γεωργίας Αν. Καλιούση, βουλευτή Ευρυτανίας Κώστα Τσιγαρίδα, τη βουλευτή Καλλιόπη Μπουρδάρα, τη Γεν. Γραμμ. Αποδήμου Ελληνισμού Αντ. Δημητριάδη, τη Γεν. Γραμ. Νέας Γενιάς Μα-

Ο υφυπουργός Πολιτισμού κ. Γεώργιος Α. Παπανδρέου παραδίδει στον πρόεδρο των Αποδήμων Ευρυτάνων κ. Μπαλάφα, αντίγραφο κεφαλής της θεάς Υγείας

ρία Αρσένη, Πρόεδρους Οργανισμών, Ευρυτανικών Σωματείων, Ρουμελιώτικων Ενώσεων κ. ά.

Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν: Ο πρόεδρος της Πανεβρυτανικής Ένωσης Π. Κωστοπαναγιώτης, Ν. Ζωρογιαννίδης, Δ/ντης Υπουργ. Πολιτισμού και Επιστημών, Γ. Αρμάγος, Κ. Παπαδόπουλος, ο Μητροπολίτης Καρπενησίου Νικόλαος και ά.

Εισηγήσεις στα θέματα που απασχολούν τους απόδημους έκαναν (από πλευράς Μεγ. Χωριού) ο συγχωριανός και μέλος του Συνδέσμου μας Γιώργος Σταυράκης.

Για τα προβλήματα της Ευρυτανίας ενδιαφέρουσες εισηγήσεις έκαναν οι Μικροχωρίτες: Σπύρος Κυρίτης, καθηγητής της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής, με θέμα τη Γεωργική - οικονομική ανάπτυξη της Ευρυτανίας. Το θέμα: Πολιτιστική εξέλιξη της Ευρυτανίας ανέπτυξε ο Επίκουρος Καθηγητής της Παντείου Σχολής, Κλεομ. Κουτσούκης, το θέμα: Ιστορικοί-αρχαιολογικοί θησαυροί Ευρυτανικού χώρου, ανέπτυξε ο Δημήτρης Φαλλής - ιστορικός, από το Κλαψί.

Στο Μεγάλο Χωριό ο Σύνδεσμός μας με συνεπικουρη την Κοινότητα παρέθεσε γεύμα στους απόδημους Ευρυτάνες και τους Συνέδρους στην Πλατεία του χωριού, στις 2 Ιουλίου. Τους απόδημους και τους συνέδρους προσφώνησε η κ. Ξένη Καρβέλη, φιλόλογος, σύζυγος του προέδρου του Συνδέσμου μας.

Το μεγάλο ενδιαφέροντος αυτό Ευρυτανικό Συνέδριο έκλεισε με την έκδοση ψηφίσματος που σε γενικές γραμμές εκφράζει τις παρακάτω θέσεις:

- α) Οι Ευρυτάνες της διασποράς υποστηρίζουν και συμπαρατάσσονται με την Ελληνική Κυβέρνηση ενάντια στις τουρκικές προκλήσεις στο Αιγαίο και την Κύπρο.
- β) Διαπιστώνουν ότι οι δεσμοί τους με τη μητέρα - πατρίδα είναι άρρηκτοι και η πατρίδα εκφράζει σήμερα αυτούς τους δεσμούς με την εκδήλωση της στοργής της προς τους απόδημους.
- γ) Διαπιστώνουν ότι στην Ευρυτανία προχωρούν τα έργα υποδομής (οδοποιία – ηλεκτροδότηση – τηλεπικοινωνίες), που θα της εξασφαλίσουν οικονομική εξέλιξη και υποδεικνύουν τη: 1) σύσταση μικρών συνεταιριστικών μονάδων εκμετάλλευσης χωραφιών κτηνοτροφία κ.ά. σε οικογενειακή βάση. 2) Γεωργικές επιχειρήσεις μικρού κλήρου με σύγχρονα μέσα καλλιέργειας. 3) Ανάπτυξη ορεινού τουρισμού. 4) Ανάπτυξη οικοτεχνίας - βιοτεχνίας, 5) Πολιτιστικά προγράμματα.
- δ) Συντήρηση - διατήρηση Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του τόπου μας.
- ε) Ερευνητικά προγράμματα για Αρχαιολογικές έρευνες και Ιστορική καταξίωση.
- στ) Βελτίωση της υγειονομικής κατάστασης του νομού που ακόμα βρίσκεται υποβαθμισμένη.

Επίσης στη διάρκεια του το Συνέδριο έκαμε τις εξής διαπιστώσεις, που εκφράζονται και ως προτάσεις για τη σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στους απόδημους και τους ντόπιους Ευρυτάνες:

- α) Πρωτοβουλία για τη συνένωση σε ένα κεντρικό φορέα (Ομοσπονδία) όλων των Ευρυτανικών Οργανώσεων Αμερικής – Καναδά και Αυστραλίας.
- β) Ανάπτυξη στενής συνεργασίας του φορέα αυτού με τη Νομαρχία Ευρυτανίας και τις αρχές του νομού καθώς τα υπουργεία Πολιτισμού – Απόδημου Ελληνισμού – Βιομηχανίας.
- γ) Συχνές επισκέψεις στα κέντρα των αποδήμων από τους εκπροσώπους της Πολιτείας.
- δ) Μικτές παιδικές κατασκηνώσεις (αποδήμων – ντόπιων) στο νομό Ευρυτανίας.
- ε) Ενημέρωση των παροικιακών οργανώσεων εκ μέρους της Νομαρχίας, πάνω σε όλα τα εκπονούμενα-εγκρινόμενα αναπτυξιακά-πολιτιστικά προγράμματα.

Υπογραμμίζουμε με έμφαση τη δραστήρια και σεμνή παρουσία της Νομάρχου μας κ. Αναστασίας Κανελλοπούλου, σ' όλη τη διάρκεια του Συνεδρίου που με την πίστη στο έργο της κυβέρνησης της αλλαγής και την αγάπη της στους Ευρυτάνες, έγινε αφορμή να επιτύχει το Συνέδριο και δικαιολογημένα απέσπασε το θαυμασμό των αποδήμων και γενικά όλων των συνέδρων.

Επίσης ομολογουμένως θαυμασμός και θερμά συγχαρητήρια, ανήκουν στον πρωτεργάτη της προσπάθειας, τον άνθρωπο που έφερε όλο το βάρος της Οργάνωσης του Συνεδρίου, στον ακαταπόνητο και σεμνό πρόεδρο της Πανευρυτανικής Ένωσης, Παναγιώτη Κωστοπαναγιώτη. Από τις στήλες του περιοδικού μας τον συχαίρουμε και ευχόμαστε να έχει υγεία και δύναμη. Τέλος σημειώνουμε ότι το νέο Προεδρείο της Ένωσης Ευρυτάνων Αμερικής «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ» αποτελούν οι: Δημήτριος Πολύζος, πρόεδρος, Γεώργιος Μπαλατσιάς, αντιπρόεδρος, Δημήτρης Καστρίτσας, Γεν. Γραμματέας, Αθαν. Νικολόπουλος, Ταμίας.

Με αφορμή το Συνέδριο των αποδήμων Ευρυτάνων και την έκδοση από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος τιμητικού λευκώματος με τίτλο «Σαράντα χρόνια προσφορά αγάπης», που έγραψε ο Παν. Κωστοπαναγιώτης, πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης, ο συνεργάτης μας Στέφανος Βασιλόπουλος προλογίζει την έκδοση αυτή με το κείμενο που ακολουθεί στην άλλη σελίδα.

Ο παρατηρητής

«... Καί καπνόν ἀποθρώσκοντα...»

Του Στέφανου Βασιλόπουλου

«Πώς να σου πω τον πόνο μου
 πώς να στον μολογήσω
 πόχει η καρδιά παράπονα
 κι η ξενητεία φαρμάκια»

(Δημοτικό)

Κι η ξενητεία φαρμάκια! Κι αναλογίζεσαι πόσα! Πλήθος αμέτρητο, αν δεν είναι ολόκληρη ένα φαρμάκι.

«... Τα τέσσερα τα ζύγιασα, βαρύτερο είν' τα ξένα», λέει η λαϊκή μούσα.

Και λες πόσο βαριά! Ασήκωτα αδερφέ μου.

Μόνο όποιος γεύτηκε την ξενητεία, μονάχος αυτός μπορεί να καταλάβει τους καημούς της. Κι όποιος έστειλε δικό του στα ξένα, μόνον αυτός ένοιωσε το ξέκομα στα σωθικά του όλο τον καιρό του ζωντανού ξεχωρισμού, που πολλές φορές αυτόν το χωρισμό τον πικρό και αφύσικο ακολουθούσε ο θάνατος στα ξένα χώματα, η κορύφωση του δράματος, η λύση και η κάθαρση «... των τοιούτων παθημάτων».

Όμως ο έλληνας μετανάστης ταγμένος λες από κάποια αδυσώπητη προαιώνια μοίρα, ακολουθεί το μακρινό του δρόμο – το δρόμο της φυλής μας – διασχίζοντας τα «υγρά κέλευθα», βρίσκοντας τόπο ν' απιθώσει τη φλόγα της Εστίας του και μένοντας αθεράπευτα νόστος σε ό,τι του έδωσε η μητρόπολη κι ακόμα σ' ό,τι δεν τούδωκε, φέρνοντας μέσα του ό,τι θετικό κι ό,τι αρνητικό έχει αυτή η φυλή.

Μη απορρίπτοντας τίποτα απ' ό,τι έχει η ράτσα δουλεύει σκληρά στην ξένη, προσδοκώντας να είναι αυτός ο κομιστής κάθε καινούριου, με την επιστροφή στην πατρίδα, με την πεποίθηση ότι «πολλών ανθρώπων οίδε άστεα...».

Αφελής κάπου κι ανίκανος να καταλάβει πως στην πατρίδα δεν αλλάζει εύκολα το στραβά, αλλά πάντα αγνός, πάντα καθάριος, πάντα πρόθυμος, αλλά ξένος πολλές φορές και στον τόπο του...

Ανάμεσα στους ξενητεμένους ο Ευρυτάνας. Ρωμαλέος, αδιάφθορος, ανεξίκακος, μονολιθικός. Αλλά γνήσιος, φιλοπρόοδος, πατριώτης, πονετικός, αλτρουϊστής, πατριδολάτρης!

Τούτη τη στιγμή αδερφέ συμπατριώτη, διαβάζοντας τα όσα γράφει για σένα ο αγαπητός μου Π. Κωστοπαναγιώτης, προσεγγίζω τη μικρή φλογίτσα του κεριού σου που σούφεξε να βρίσκεις το δρόμο

σου στα πυκνά σκοτάδια της ξενιτειάς σου. Που σε βοήθησε να κρατήσεις φωτισμένο το όραμά σου για στέργισμα, για προκοπή, για πίστη στα ιερά και τα όσια της φυλής, για την ελπίδα της επιστροφής σου.

Σε σκέφτομαι στην απέραντη μοναξιά σου, δίχως πατρίδα, χωρίς μάνα, δίχως αδερφό, χωρίς συντρόφισσα, δίχως φίλο...

Εσένα τον πρώτο μετανάστη.

Σε προσεγγίζω κι αναριγώ!

Πόσο υπόφερες στο κορμί και στο πνεύμα σου!

Μα απ' τη φλογίτσα του κεριού σου ξεπήδησε ο πυρσός του μεγαλείου της ψυχής σου κι ορθώθηκαν Ευρυτάνα, ακέριος και πάλευκος ανάμεσά μας, άξιος εργάτης και δόξα του λαού σου. Αυτού του λαού που σε κανάκεψε στο ξυλένιο του λίκνο και σούμαθε τα πρώτα γράμματα της πανέμορφης γλώσσας του.

Άξιο παιδί του, επιστρέφεις σ' αυτόν και του δίνεις – σ' όλες τις περιστάσεις του – το περίσσευμα της καρδιάς σου το πηγαίο κι αστείρευτο.

Με ανοιχτή αγκαλιά θα σε δεχτούμε τούτο το καλοκαίρι στην Ευρυτανία όλων μας – όχι για να σε τιμήσουμε – μα για να πάμε αντάμα ν' ανάψουμε το κεράκι της αιώνιας μνημοσύνης για εκείνους τους ξενιτεμένους αδερφούς μας που δεν θαρθούν μαζί σου στα άγια μας χώματα.

Για εκείνους που τα κεράκια τους έσβυσαν για πάντα στα ξένα...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Γλυκειά μου μάνα

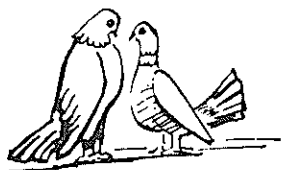
Μαυροντυμένη, μαυρομαντηλούσα
και τα μάτια σου αστείρευτα κλαμένα.
Παρθένα, Μεγαλόχαρη, Ελεούσα,
ήσουν για μένα.

Μάνα, πατέρας, φίλος – τριπλή χάρη.
Και στις βαριές δουλειές τρίζαν τα χέρια.
Χήρα, δουλεύτρα, κάτου απ' το λυχνάρι,
στα κρύα νυχτέρια.

Ήταν βοριάς, στη στέγη, που βογγούσε,
κ' ήταν η ερμιά, που αλύχταγε στην πόρτα,
μα μέσα ο θεός της φτώχειας μάς βλογούσε
τα λίγα χόρτα.

Και Σου, κλαμένη, μαυροφορεμένη,
φιλί κι ορμήνια· ο λόγος σου, καμπάνα,
μες στην ψυχή μου Ανάσταση σημαίνει,
γλυκειά μου Μάνα...

Σημ. Σύνταξης: Ο ποιητής Αθαν. Κυριαζής κατάγεται από τον Προυσό.

Κοινωνική ζωή

Στο χρονικό διάστημα που διέρευσε από την έκδοση του περιοδικού μας, σημειώθηκαν τα παρακάτω κοινωνικά συμβάντα:

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Γεννήθηκαν τα τέκνα των παρακάτω συγχωριανών μας, που τους ευχόμαστε να ζήσουν και να προοδεύσουν:

Του Δημήτρη και της Βαίας Αναγνωστοπούλου, κορίτσι.

Του Δημήτρη και της Ανδριανής Βαστάκη, αγόρι.

Του Αθανασίου και της Πόπης Καρίπη, αγόρι.

Του Αγγέλου και της Ντίνας Στασινοπούλου, αγόρι.

Του Δημήτρη και της Ελίζας Βλαχάκου, αγόρι.

Του Ιωάννου και της Αικατερίνης Γαβρίλη, κορίτσι.

Του Σπύρου και της Ευαγγελίας Ζαχαροπούλου, κορίτσι.

Του Σεραφείμ και της Βαλεντίνης Πριοβόλου, κορίτσι.

Του Γεωργίου και της Μαρίας Λιάκου, αγόρι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βαφτίστηκαν τα παιδιά των παρακάτω συγχωριανών μας και ευχόμαστε στους γονείς και τους αναδόχους τους να γίνουν καλοί χριστιανοί και να ζήσουν:

Ο γιος του Αλέξανδρου και της Γεωργίας Μαντζιούτα, που έλαβε το όνομα Ιωάννης.

Το κοριτσάκι του Παναγιώτη και της Αγγελικής Καρίπη, που έλαβε το όνομα Ιαρασκευή.

Το αγόρι του Δημήτρη και της Ανδριανής Βαστάκη, που έλαβε το όνομα Κωνσταντίνος.

Η αξιόλογη και αξιέπαινη σελίδα των «ΛΗΞΙΑΡΙΚΩΝ», που γράφει ο συνεργάτης μας αιδεσ. π. Κων/νος Δ. Βαστάκης αναβάλλεται για το προσεχές φύλλο.

ΓΑΜΟΙ

Ο Δημήτριος Ν. Βλάχος και η Ελίζα Γεωργ. Στασινοπούλου.

Ο Κώστας Ι. Βλάχος και η Μίνα Σωτ. Σταματίου.

Ο Τάκης Ν. Βρετακόσκος και η Βάσω Ιωάν. Κατσιγιάννη.

Ο Κώστας Βασ. Μανθόπουλος και η Κατερίνα Ηλία Μερσίνη.

Ο Δημήτρης Αθαν. Μπούρλος και η Βίκη Διον. Κουταβά.

Ο γιατρός Νικόλαος Κοντοθανάσης και η Δέσποινα Ξενικάκη (στη Θεσσαλονίκη).

Ο Θεόδωρος Μπούρας και η Φωτεινή Ηλ. Χατζηαντώνη.

Ο Κων/νος Β. Μπρίκης και η Μαρία Ευαγγ. Κοφτερού (στη Θεσσαλονίκη).

Ο Ανδρέας Αθ. Παϊδας και η Ελένη Γεωργ. Πριτσιόλα.

Ο Βασίλης Ιωάν. Μαντζιούτας και η Σπυριδούλα Δημ. Τσούτσουρα.

Η «Φωνή του Μεγ. Χωριού» εύχεται στους νεόνυμφους κάθε ευτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθαναν και κηδεύτηκαν οι παρακάτω συγχωριανοί μας, για τους οποίους ευχόμαστε να μείνει αιώνια η μνήμη τους και να βρουν παρηγοριά οι οικογένειές τους:

Σταυρούλα χήρα Ιωάννου Αραπογιάννη
Αθηνά χήρα Ανδρέα Μουτογιάννη
Ελένη χήρα Αθανασίου Μπακατσιά
Χρύσω χήρα Νικολάου Νασιοπούλου
Παναγιώτα Φιλίπου Χασιαλή

Τα αδέλφια: Αθηνά σύζ. Δημ. Μουτσίνη το γένος Αντ. Παπαντώνη, Βασιλική σύζ. Ν. Γιαννατά το γένος Αντ. Παπαντώνη και Κώστας Αντων. Παπαντώνης.

Δημήτρης Σωτηρ. Σιταράς
Ανέστης Κ. Αραπογιάννης
Αγγελική σύζ. Γεωργίου Καρβέλη
Σπυριδούλα σύζ. Κων. Δίγκα (το γένος Ε. Κακαράτζα).

Ιωάννης Δημ. Πριτσιόλας (στις Η.Π.Α.)

Φώτης Κ. Μπακατσιάς (στις Η.Π.Α.).
Δημήτριος Ιωάν. Πουρνάρας
Αθηνά Γεωργανοπούλου (Νούλα)
Γεώργιος Χ. Τριανταφύλλης

Η Κοίμηση της Θεοτόκου

Ποίημα του Rainer Maria Rilke

Ποιός σκέφτηκε πως, ώς τον ερχομό της,
ο πολὺς ουρανὸς ατελής ἦταν;
Της εἶχεν ὁ Ἀναστάς κρατήσῃ θέσῃ,
μα εικοσιτέσσερα χρόνια ἔμεινεν ἄδειος
ὁ θρόνος δίπλα του. Καί, μάλιστα, ἀρχίζουν
σ' αὐτὸ το ἀγνὸ κενὸ νὰ συνηθίζουν
κιόλας, πὺν σάμπως νὰ ἔταν ἁγιασμένο
γιατὶ με τὴν ωραία του το πληρούσε
λάμψην ὁ Γιὸς της.

Ἔτσι, ὅταν ἐκείνη
μπήκε στὸν ουρανὸ, πρὸς Αὐτόν, ὅχι,
δεν ἀνέβη, κι ας το ἤθελε ἡ καρδιά της.
Θέσῃ δεν ἔβλεπεν ἐκεῖ· Αὐτὸς μόνον
ἦταν ἐκεῖ, κι ἀπάστραπτε με τέτοια
λάμψη, πὺν ἔνωθε πόνον στὴν καρδιά της.
Μα με τὴν ταπεινὴ κορμοστασιά της
τὴ συγκινητικὴ, με τοὺς καινούργιους,
τώρα δα, σα συντρόφιασε, Μακάριους,
καί, φῶς σε φῶς, ἐστάθη, ἔσκασε τότε
μια κρύπτη ἀπὸ τὴν ὑπαρξή της μέσα,
με λάμψη τέτοια, ὥστε ὁ Ἄγγελος ἐκεῖνος
πὺν ἀπ' αὐτὴν ἐφωτίσθη, τυφλωμένος
ἐφώνηξε: «Ποιὰ νὰ ἔναι αὐτὴ ἡ γυναῖκα;»
Ἐκπληξῇ ἦταν, ἀλήθεια! Ὅλοι, ὕστερα, εἶδαν,
πῶς, ὁ Θεὸς - Πατέρας τὸν Κύριό μας
ψηλά κρατοῦσεν, ἔτσι, πὺν, με σκιόφως
γλυκὸ περιβλημένη, καθὼς ἓνας
πόνος μικρὸς, ἡ θέσῃ φάνηκε ἡ ἀδεια,
κι ὡς ἶχνος μοναξιάς ἦταν, κι ὡς κάτι
σα γήινου χρόνου λείψανον, σαν ἓνα
μαραμένο σφάλμα ἦταν -. Τὴν κοιτοῦσαν:
ἀγωνιώντας Τὸν ἔβλεπε, σκυμμένη
βαθιά, σα νὰ ἔνωθεν: ὁ πιο μεγάλος
πόνος του, ἐγὼ ἔμαι -. καὶ λιγόθηκε αἴφνης.
Μα οἱ Ἄγγελοι τὴ συνέφεραν, κ' ἔτσι ὅπως
τὴ θάνατον νὰ καθήσῃ, τραγουδώντας
μακάρια, τὸ στερνὸ ὕψωναν κομμάτι.

Σημ.: Ἡ σύνταξη ἀφιερώνει τὶς σελίδες αὐτές στὴ φιλολογία - ποίηση καὶ πεζογραφία - τῆς Θεοτόκου, γιὰ τὸν γιορταστικὸ πρὸς τιμὴ Τῆς δεκαπενταύγουστο. Τὸ ποίημα τοῦ Γερμανοῦ ποιητῆ, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ωραιότερα ποιήματα γιὰ τὴν Παναγία.

Ρόδο αμάραντο

Του Νίκου Καζαντζάκη

– Παρθένα Μάνα, Ρόδο αμάραντο. Αγράμπελη ανθισμένη που αγκαλιάζεις τον άγριο Δρυ, το Θεό, καλοί άνθρωποι είμαστε, κατατρεγμένοι, άκουσε τη φωνή μας! Κάθεσαι εσύ εδώ στη γης, κοντά μας, κ' είναι η ποδιά σου μια ζεστή φωλιά γεμάτη ανθρώπους. Είσαι μάνα, και κατέχεις τι θα πει στεναγμός και πείνα και θάνατος· είσαι γυναίκα, και κατέχεις τι θα πει υπομονή κι αγάπη. Σκύψε, Κυρά μου, απάνω από το χωριό μας τούτο, δώσε υπομονή κι αγάπη στις γυναίκες, ν' αντέχουν στον καθημερινόν αγώνα και να παλεύουν χωρίς να βαρυγκομούν, τον άντρα και το παιδί και τις έγνοιες του σπιτιού! Δώσε δύναμη στους άντρες να δουλεύουν και να μὴν απελπίζονται· να πεθαίνουν και ν' αφήνουν πίσω τους την αυλή τους γεμάτη παιδιά κι αγγόνια! Δώσε, Κυρά μου, καλά, χριστιανικά τέλη και στους γερόντους και στις γερόντισσες! Τούτη 'ναι η πόρτα σου, Κυρά μου Πορταίτισσα, έμπα!

Σημ. Σύνταξης: Η προσευχή αυτή βρίσκεται καλλιτεχνικά χαραγμένη με χρυσά ψηφιδωτά κάτω από την εικόνα της Θεοτόκου στο θολωτό τμήμα της ιαματικής πηγής των λουτρών του Σμόκοβου Καρδίτσας και είναι παρμένη από το βιβλίο του Νίκου Καζαντζάκη «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται».

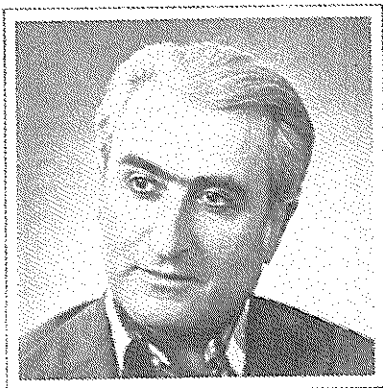
Η Σύνταξη θεωρεί την προσευχή αυτή σαν τη προσευχή με τα ανθρωπινότερα συναισθήματα και το πλησίασμα της Θεοτόκου, το πλησίασμα κάθε πονεμένης γυναίκας και μητέρας.

Είναι ένα απόσπασμα από τα καλύτερα του νεοέλληνα κορυφαίου της λογοτεχνίας μας.

Δημήτρη Σταμέλου

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Συμπτωματικό γεγονός
ή οργανωμένη δολοφονία;

Από τις εκδόσεις «ΕΣΤΙΑ» κυκλοφορεί το θαυμάσιο αυτό βιβλίο του συμπατριώτη μας Δ. Σταμέλου για τον ΑΕΤΟ της Ρούμελης, το μεγάλο Πολέμαρχο ΓΕΩΡΓΙΟ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ, την ηγετική φυσιογνωμία της αθάνατης κλεφτουριάς μας. Το βιβλίο που πρέπει όλοι μας να διαβάσουμε.

Ο θάνατος του Καραϊσκάκη στο Φάληρο, τον Απρίλη του 1827, υπήρξε όριακός σταθμός των στρατιωτικών και πολιτικών εξελίξεων στη χώρα μας και άφορμή ξενικής επέμβασης κ' εξάρτησης που διαμόρφωσε τελικά την κοινωνική δομή της μεταπελευθερωτικής Ελλάδας. Τά επακόλουθα του θανάτου του (καταστροφή στον Ανάτο και διάλυση του στρατοπέδου του στον Πειραιά, τό μεγαλύτερο στή διάρκεια της Επανάστασης του 1821) στάθηκαν όλεθρια για όλόκληρο τό επαναστατικό κίνημα, γιατί ανέβαλαν την άπελευθέρωση, περιόρισαν τις ελληνικές περιοχές που λευτερώθηκαν, νόθευσαν τις βαθύτερες προοπτικές του Αγώνα.

Όλ' αυτά τά γεγονότα και οι διαπιστώσεις οδηγούν στο βασικό έρώτημα: Ήταν ο θάνατος του Καραϊσκάκη συμπτωματικό γεγονός ή τό αποτέλεσμα μιās καλā οργανωμένης συνωμοσίας μέ στόχο τή δολοφονία του και γιατί; Ποιοί παράγοντες, ελληνικοί και ξένοι, μπορούσαν νά συλλάβουν και για ποιούς σκοπούς αυτό τό καταχθόνιο σχέδιο για τή δολοφονία του Καραϊσκάκη, του Καραϊσκάκη που ήταν ή μοναδική έγγύηση, στή συγκεκριμένη χρονική περίοδο, για την άπελευθέρωση της Ελλάδας και τή δικαίωση των όραμάτων των αγωνιστών;

Σ' αυτά τά έρωτήματα προσπαθεί νά δώσει άπάντηση τό έργο αυτό, μέ βάση την πλατιά ιστορική έρευνα (άρχειακές και βιβλιογραφικές πηγές, άθθεντικές μαρτυρίες συμπολεμιστών του, διαπιστώσεις Ελλήνων και ξένων ιστορικών), που αναφέρεται τόσο στο θάνατό του, όσο και στο γενικότερο πλαίσιο των γεγονότων της έποχής, σέ συσχέτισμό μέ τις ξενικές επέμβασεις που είχαν στόχο τους την αλλοίωση των σκοπών του Αγώνα, την επεκτατική πολιτική τους και την ύποστήριξη της Τουρκίας. Η έρευνα φτάνει στις άνόθευτες πηγές της αλήθειας. Και την αλήθεια πρέπει νά τή γνωρίζει τό έθνος. Τό ίδιο και ο λαός για νά προβληματίζεται σωστά και στην έποχή μας.

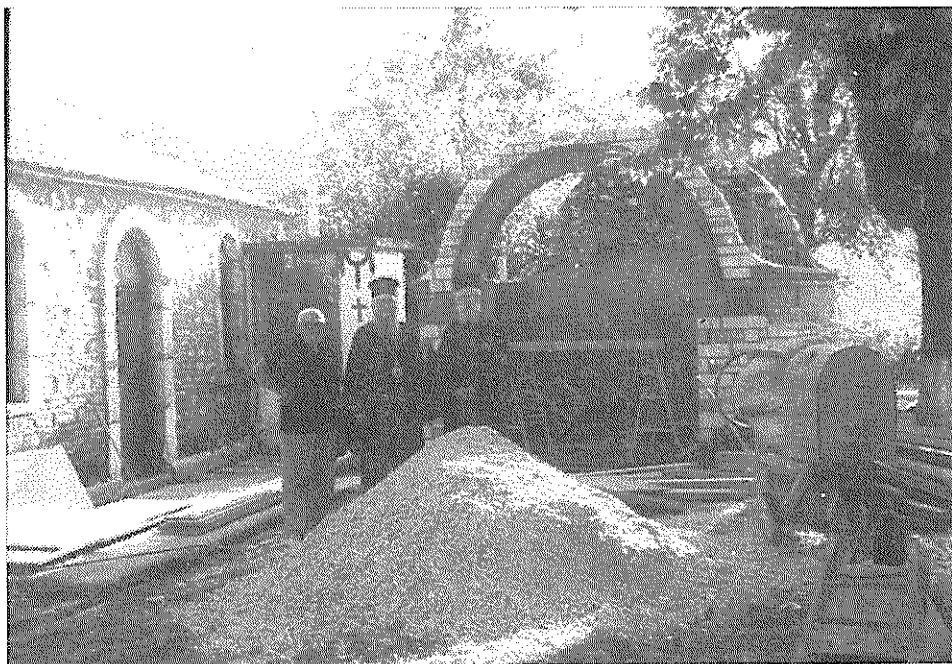

Οι Μεγαλοχωρίτες προσφέρουν...

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΕΙΟ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

Αιδ. π. Κ.Δ. Βαστάκης (από πωλήσεις του βιβλίου «ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΕΣ...» 400.000, Ελευθέριος Ι. Καρυσφύλλης 200.000, Παναγιώτης Ι. Καραγιάννης (στη μνήμη της μητέρας του) 150.000. Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών 150.000, Ευαγγ. και Έλλη Π. Ρίζου 40.000, Παναγιώτης, Ελένη, Δημήτριος και Χριστίνα Ι. Καρυσφύλλη 25.000, Αιδ. Μιχ. Δ. Βαστάκης (Η.Π.Α.) 10.000, Αικατ. Β. Μουρίκη (το γένος Δ. Βα-

στάκη) 10.000, Δημ. Ι. Φιλάρετος 10.000, Γεώργιος Δ. Γεωργίου 10.000, Δημ. Κ. Βαστάκης 5.000, Δήμητρα Κ. Βαστάκη 5.000, Χρυσούλα Καπούρη 5.000, Σ. Αμπουτζόγλου 5.000, Γεώργιος Δ. Κοντός (στη μνήμη Ν. Φλώρου) 3.000, Κων/νος Δ. Κοντός (στη μνήμη Ν. Φλώρου) 3.000, Δημήτριος Κ. Κοντός (στη μνήμη Ν. Φλώρου) 2.000, Αρετή Ν. Κεράνη 2.000, Ελένη Ι. Μουρίκη 1.500, Αλέξ, Παπαδημητρίου 1.000.

Το υπό ανέγερση οστεοφυλάκειο των Εθνομαρτύρων Μεγαλοχωριτών στον περίβολο του ναού Αγ. Παρασκευής και παραπλεύρως του ναού του Αγ. Χαράλάμπους. Διακρίνονται: Ο σεβ. μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Νικόλαος, ο π. Κων/νος Βαστάκης και ο αρχιτέκτων κ. Φ. Κυδωνιάτης.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Παν. Ι. Καραγιάννης (στη μνήμη της μητέρας του) 300.000, Χριστ. Ι. Καραγιάννης (στη μνήμη της μητέρας του) 50.000, Αυγέρης Αυγερόπουλος 50.000, Κων/νος Ι. Μπακατσιάς 20.000, Ιωάννης Θ. Φλώρος 15.000, Μηνάς Δ. Δασκαλάκης (στη μνήμη

των γονέων του) 10.000, Ανδρέας Παπαγεωργίου 10.000, Οικ. Κων/ντίας Β. Μανθόπουλου (στη μνήμη συζύγου και κόρης της) 10.000, Ανώνυμος 10.000, Χαραλ. Ταξ. Λώλος 5.000, Δημήτριος Τσάγκος 5.000, Αθανασία Πουρνάρα 5.000, Αντώνιος Θ. Βο-

νόρτας 5.000, Μαίρη Αρ. Κοντομέρκου 5.000, Κων/νος Δ. Πριτσιόλας (στη μνήμη του αδελφού του Γιάννη) 5.000, Δημ. Ι. Ζαβός 4.000, Γεώργιος Αναγνωστόπουλος 3.000, Αρετή Ν. Κεράνη 3.000, Ευφροσύνη Ν. Τσαμπούλα 3.000, Μαρία Ανδρ. Γαβρίλη (στη μνήμη του συζύγου της) 3.000, Ιωάννης Λιάτσος 2.000, Αλέξ. Ντουραμάνης 2.000, Αθαν. Στ. Καρίπης 2.000, Αθαν. Μιλτ. Κοτρώνης (στη μνήμη της μητέρας του) 2.000, Σταύρος Μανθόπουλος (στη μνήμη Ιωάν. Δασκαλόπουλου και Ελένης Χρ. Μέρμηγκα) 2.000, Μαρία Ν. Γιαννακά και Σταύρος Μανθόπουλος (στη μνήμη της θείας τους Φωτεινής Α. Μαντζιούτα το γ. Ξηντάρη) 1.500, Χριστίνα Μουρίκη 1.000, Αγγελική Καραπιπέρη 400, Νικόλαος Τσελεπής 400.

ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οικογ. Γιάννη Χρ. Μέρμηγκα (στη μνήμη Ελένης χήρας Αρχιάτρου Χρ. Μέρμηγκα) 20.000, Αικατ. Β. Γαβρίλη (στη μνήμη της μητέρας της Ελ. Μαργαριτοπούλου) 5.000, Τηλέμαχος Στ. Παπαγιάννης 5.000, Ευφροσύνη Ν. Τσαμπούλα (Α' και Β' δόση) 10.000, Αθανάσιος Μητσόπουλος 4.000.

Επίσης για το Φιλόπτωχο Ταμείο (έκτακτες εισφορές υπέρ Αγγελικής Ζήκα κατά τη Γ.Σ. της 30-3-85):

Μάνθος και Κώστας Β. Μανθόπουλος 10.000, Κων/ντία Β. Μανθοπούλου 5.000, Νίκος και Χαράλ. Γ. Σκλαβούνος 5.000, Στέφανος Δ. Βασιλόπουλος 5.000, Αυγέρας Αυγερόπουλος 5.000, Δημήτριος Πριτσιόλας 5.000, Ειρήνη Γ. Καρβέλη 5.000, Ανδρέας Ν. Βονόρτας 2.000, Ιωάννης Κ. Μπακατσιάς 2.000, Διονύσιος Ν. Βονόρτας 1.000, Σπυρίδων Ν. Βονόρτας 1.000, Ιωάννης Δ. Παλιούρας 1.000, Χαράλαμπος Διαμαντόπουλος 1.000, Αθανάσιος Δ. Φλώρος 1.000, Μαρία Ν. Γιαννακά 1.000, Ελένη Π. Παϊδα 1.000, Κων/νος Μπακατσιάς 1.000, Ηλίας Καρίπης 1.000, Λάμπρος Παπαγεωργίου 1.000, Γεώργιος Ι. Δανίλης 1.000, Χρήστος Ι. Καραγιάννης 1.000, Αντώνιος Θ. Βονόρτας 1.000, Αντώνιος Δ. Βονόρτας 1.000, Ιωάννης Θ. Βονόρτας 1.000, Αθανάσιος Τριανταφύλλης 500, Αθανάσιος Δ Βονόρτας 500, Υιοί Γεωργ. Τριανταφύλλη 15.000.

ΓΙΑ ΤΟΝ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κων/να Α. Συλιθίστρα 1.000.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Βασ. Κ. Γαβρίλης (στη μνήμη του πατέρα του) 5.000, Μαρία και Δημήτριος Αργύρης 5.000, Σωτήριος Μ. Μπούρλος 3.000, Μαρία Ν. Γιαννακά (στη μνήμη της Ελένης Χρ. Μέρμηγκα) 1.500, Μαρία Ν. Γιαννακά (στη μνήμη των γονέων της) 1.000.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ

«ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»

Φώτιος Μπακατσιάς και Δημ. Χαβελές 5.000, Αθανάσιος Δ. Παϊδας 5.000, Αικατ. Ι. Σκοτίδα 1.000, Παναγιώτα Μαλτεζοπούλου στη μνήμη της μητέρας της Φωτεινής Βασιλοπούλου 500, Στέφανος Δ. Βασιλόπουλος στη μνήμη Αθηνάς Μουτσίνη και Βασιλικής Γιαννατά το γένος Α. Παπαντώνη δρχ. 1.000.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ

Κων/ντία Β. Μανθοπούλου (στη μνήμη του συζύγου και της κόρης της Μαρίας) 10.000.

ΓΙΑ ΤΟΝ Ι.Ν. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Δημήτριος Ι. Περιδάς (στη μνήμη θείων και εξαδέλφων του Νικολάου, Ελένης και Ιωάννου Φλέγκα) 30.000, Ιωάννης Ν. Φλώρος (στη μνήμη των γονέων του) 10.000.

ΓΙΑ ΤΟΝ Ι.Ν. ΓΑΥΡΟΥ

Αιδ. π. Κ.Δ. Βαστάκης 15.000, Μαρίκα Μάνθου Μπουρνάζου (στη μνήμη των γονέων της Αθαν. και Αικατ. Μέρμηγκα) 5.000, Κώστας και Αλέκα Βλάμου, στη μνήμη Σπυριδούλας συζ. Κων/νου Δίγκα (το γ. Ευαγγ. Κακαράντζα) δρχ. 5.000, Ιωάννης Δανίλης 2.000.

Η οικογένεια Γιάννη Χρ. Μέρμηγκα ετέλεσε σε στενό οικογενειακό κύκλο στις 29 Μαρτίου 1986 ετήσιο Μνημόσυνο της αγαπημένης της Μητέρας και γιαγιάς

ΕΛΕΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΕΡΜΗΓΚΑ
(χήρας Αρχιάτρου)

Επίσης κατέθεσε στη μνήμη της δρχ. 20.000 στο Σύνδεσμο Μεγαλοχωριτών για το Φιλόπτωχο Ταμείο Μεγάλου Χωριού.

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

«Οὐ θέλομεν δέ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περί τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπείσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα». (Α΄ Θεσ. δ΄, 13).

Λύπη με καταλαμβάνει οσάκις καταπιάνομαι με την παρούσα πένθιμη σελίδα. Κάθε φορά, στο διάστημα που μεσολαβεῖ, ἀπὸ τὴ μίᾳ ἐκδοσὴ τοῦ περιοδικοῦ μας ὡς τὴν ἄλλη, θρηνοῦμε νέες καὶ ἀναπάντεχες ἐκδημίες γιὰ τὴν πολιτεία τοῦ οὐρανοῦ. Κι αὐτὴ τὴ φορά μας ἀφήσαν χρόνους ἐπὶλεκτὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου μας κι ἄλλοι ἀγαπητοὶ συγχωριανοὶ μας. Ἄλλοι ἐξ αὐτῶν πρόωρα κι ἄλλοι στὸν καιρὸ τοῦς συνθέτουν μακρὺ πένθιμο κατάλογο.

Μολονότι δε, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ γιὰ τοὺς ἀποθαμένους μας, μᾶς συνιστᾷ «να μὴ λυπούμαστε, καθὼς λυποῦνται καὶ οἱ λοιποὶ που δὲν ἔχουν ἐλπίδα ἀναστάσεως...» (εν. ἀνωτ.) ὁμῶς ὁ θάνατος, τὸ πιο βέβαιο γεγονὸς τῆς παρούσας ζωῆς, εἶναι γιὰ ὅλους μας πικρὸς. Καὶ γίνεται ἀκόμα πικρότερος ὅταν λείπει ἡ ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως. Γι' αὐτὸ ὁ θεῖος Ἀπόστολος στὴ συνένεχια τῆς παραπάνω προτροπῆς τοῦ συνιστᾷ τὰ ἐξῆς: «Καὶ δὲν πρέπει νὰ λυπούμαστε σαν κι αὐτοὺς, που δὲν ἔχουν ἐλπίδα ἀναστάσεως, διότι με τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνεστήθη, ἔτσι πρέπει νὰ πιστεύουμε ὅτι καὶ ὁ Θεὸς ἐκεῖνους που ἀπέθαναν ἐνωμένοι δια τῆς πίστεως με τὸν Ἰησοῦ θὰ τοὺς φέρει ἐνδοξᾷ στὴν αἰώνια ζωὴ μαζί με αὐτόν» (αὐτ. δ΄, 14).

Οἱ παραπάνω σκέψεις γίνονται περισσότερο ἐπὶκαιρες στὶς ἡμέρες αὐτές, που ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν λαμπροφόρο Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου μας. Γιατί ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀπαρχὴ καὶ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. «Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α Κορ. ιε΄, 20, προβλ. καὶ: Ρωμ. ιβ΄, 5, Εφ. ε΄, 30) διατρανώνει ὁ ἴδιος Ἀπόστολος.

Καὶ οἱ ἀποθαμένοι τῆς παρούσας στήλης ἐφυγαν ἀπὸ τὸ μάταιο τοῦτο κόσμον με τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως στὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Αὐτὴ τὴν πεποίθησιν σωτηρίας, που μας μετριάζει τὸν πόνο τῆς ἐκδημίας τοῦς. Κι αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐξῆς:

ΑΘΗΝΑ Δ. ΜΟΥΤΣΙΝΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Ν. ΓΙΑΝΝΑΤΑ

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΠΑΠΑΝΤΩΝΗΣ

Προτάσσουμε τὴν ἐκδημία τῶν τριῶν ἀδελφῶν Παπαντῶν. Ἡ περίπτωσις τοὺς προσθέτει περισσότερο πόνο. Δὲν τοὺς συνέβη τροχαίῳ ἢ κάποιῳ ἄλλῳ ομαδικῷ ατύχημα. Τὰ τρία ἀδελφία ἦταν ἀρρωστα καὶ μέσα σε λίγες μέρες ἐφυγαν τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο... Ἡ Ἀθηνά συζ. Δ. Μουτσίνη, ἡ Βασιλικὴ συζ. Ν. Γιαννάτα καὶ ὁ Κώστας Ἀν. Παπαντῶνης πάλαιψαν με τὶς ἀρρώστιες τοὺς καὶ νικῆθηκαν...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΧΑΣΙΑΛΗ

Τὸ ἴδιο συνέβη μέσα στὴ μοναξιά τῆς καὶ με τὴν ὀρφανὴ καὶ συμπαθὴ Παναγιώτα Χασιαλή...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Σ. ΣΙΤΑΡΑΣ

Ὁ δε νεώτερος τοῦ πένθιμου τούτου καταλόγου εἶναι ὁ Δημήτρης Σωτ. Σιταράς. Ἐφυγε καὶ τούτος με τὸ θανάσιμο ατύχημά του τόσο πρόωρα. Δικαιολογημένα βύθισε τοὺς δικούς του καὶ ὅλους μας στὴ λύπη καὶ τὸ πένθος...

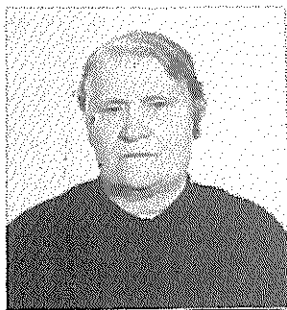
**ΑΝΕΣΤΗΣ
ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ**

Στη σειρά του καταλόγου τούτου προβάλλει και ο αείμνηστος Ανέστης Κ. Αραπογιάννης. Αγαπητός άνθρωπος, απλός και φιλόπατρις. Επί πολλά χρόνια υπηρέτησε το Σύνδεσμό μας στη Διοίκησή του με πολύ ζήλο. Σε επιβράβευση της λειτουργίας του και της φιλοπατρίας του τιμήθηκε και με το αξίωμα του Γεν. Γραμματέα. Έφυγε κι αυτός «προσευχόμενος την βασιλείαν του θεού» (Μαρ. ιε', 43).

Μετά από λίγο καιρό μας άφησαν χρόνους και οι εξής:

ΑΓΓΕΛΙΚΗ Ν. ΚΑΡΒΕΛΗ

Η αγαπητή Αγγελική σύζυγος του Γεωργίου Ν. Καρβέλη.

**ΑΘΗΝΑ
ΜΟΥΤΟΓΙΑΝΝΗ**

Η σεβαστή και πονεμένη μητέρα Αθηνά Αθ. Μουτογιάννη με την απαρηγόρητη ανάμνηση του αγαπημένου Σπύρου της...

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ Κ. ΔΙΓΚΑ

Στις 2 Μαρτίου ε.ε. και την ίδια ημέρα: Στη Θεσσαλονίκη η εκεί ευάριθμη παροικία μας κήδεψε την πολύκλαυστη και αγαπητή μας Σπυριδούλα συζ. Κων. Δίγκα το γεν. Ευαγγ. Κακαράντζα, που έφυγε κι αυτή στην ακμή της ηλικίας της...

ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΚΑΤΣΙΑ

Και στο Μεγάλο Χωριό κηδέψαμε την ώριμη μεν στην ηλικία, αλλά σεβαστή και φιλήσυχη γερόντισσα Ελένη Μπακατσία...

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ Ι. ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ

Και η φιλήσυχη Σταυρούλα Ι. Αραπογιάννη με τα χριστιανικά και φιλόανθρωπα αισθήματα της...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

Στις 18 Μαρτίου ε.ε. κηδεύτηκε στο Β' Κοιμητήριο Αθηνών ο διαπρεπής συγχωριανός μας δημοσιογράφος, λογοτέχνης και ιστορικός Δημήτρης Ι. Πournάρας. Στην εξόδια Ακολουθία του δύο επίλεκτοι του δημοσιογραφικού κόσμου ομιλητές, πέρα απ' όσα έγραψαν και είπαν οι εφημερίδες και τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα της χώρας, σκιαγράφησαν την προσωπικότητά του, την ευρυμάθειά του, το ήθος του, την φιλοπατρίαν του, την προς την δοκιμαζόμενην Κύπρον ενθουσιώδη προσφορά του, τις διώξεις του... και άλλα πολλά εκ του μεγάλου έργου που έκαμε, καθώς και με πόνο ψυχής επισήμαναν το μεγάλο κενό που άφησε... Όσα ελέχθησαν εκεί ετίμησαν ταυτάχρονα τον εις Κ' ριον εκδημήσαντα αε...

Από τις στήλες της ΦΩΝΗΣ του ΜΕΓΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους παραβρέθηκαν και συμπαραστάθηκαν στην κηδεία του πατέρα μας ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗ στις 5-6-1986 και να προσθέσουμε ότι αντί για στεφάνια και λουλούδια στον τάφο του πατέρα μας, προσφέρουμε το χρηματικό ποσόν των 15.000 δραχμών για τις ανάγκες της συγχωριανής μας ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΖΗΚΑ (Ζηκαγγέλω).

Τα παιδιά του: Χαράλαμπος, Σπύρος και Δημήτρης Τριανταφύλλης
Ο Γεώργιος Χ. Τριανταφύλλης απεβίωσε στις 5-6-1986 σε ηλικία 96 ετών. Είχε 7 παιδιά, 11 εγγόνια και 11 δισέγγονα.

μνηστον συγχωριανόν μας, την σεμνή οικογένειά του και το αγαπημένο του Μεγάλο Χωριό...

Είχα την τιμή να προστώ στην ιερή εκκίνη Ακολουθία. Εκεί ακούοντας τα λεγόμενα από το πληθωρικό έργο του, αναπόλησα τις ρίζες του... Και για την περίπτωση του θυμήθηκα το Θείο Λόγο που λέγει: «και ει η ρίζα αγία, και οι κλάδοι» (Ρωμ. ια', 16). Πράγματι, αναπόλησα τον σεβάσμιο Πρωθιέρεα πατέρα του παπα-Ιωάννην Πουρνάραν και την αγία προσκυτέρα μητέρα του Ελένη την ευλογημένη θυγατέρα του αείμνηστου διδασκάλου του χωριού μας Δημητρίου Γαληνού... και είπα: «κλάδος» πολύχυμος ο εκλιπών, που προήλθε από ελληνοχριστιανικές αγίες ρίζες...

Ακόμα η ταπεινότητά μου ιδιαίτερα εκτιμούσε τον εκλιπόντα και δια τον λόγον, ουκ αυτός μόνον περιέσωσε το «Συλαξάρι» της «Παναγίας της Καλλιακούδας»...

Στον αείμνηστο Δημήτρη Πουρνάρα η Σύνταξη του περιοδικού μας επάξια και εκ σεβασμού του αφιερώνει και ιδιαίτερη σελίδα στο ανά χείρας τεύχος.

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΡΙΤΣΙΟΛΑΣ

Σε λίγες μέρες πήραμε κι άλλη πικρή είδηση. Αυτή τη φορά μας ήλθε από την ακρινή Αμερική. Ο εκεί εγκαταστημένος οικογενειακά και επαγγελματικά εκλεκτός συγχωριανός μας Ιωάννης Δ. Πριτσιόλας έφυγε κι αυτός. Έφυγε στην ακμή της ηλικίας του. Πάλαιψε όσο μπόρεσε, μας είπε ο αγαπημένος του αδελφός, ο γιατρός, που πέταξε, ως εκεί χωρίς ανάσα για να τον συντρέξει, αλλά μάταια. Η αρρώστια του τον νίκησε και βύθισε την οικογένειά του, τους γονείς του, τ' αδέρφια του και όλους μας σε βαθύ πένθος.

Πληροφορήθηκα και ιδιαίτερα ικανο-

ποιήθηκα για την αγάπη που του έδειξαν οι εκεί εν Χριστώ αδελφοί και συλλειτουργοί εκπρόσωποι της αγίας Εκκλησίας μας στον άρρωστο πρώτα και εκδημήσαντα κατόπιν αγαπητό ενορίτη τους, καθώς και για την συμμετοχή των εκεί συμπατριωτών μας και άλλων φίλων που έκλαψαν και επάξια τίμησαν τον καλό και αξέχαστο Γιάννη...

ΦΩΤΗΣ ΜΠΑΚΑΤΣΙΑΣ

Τέλος, από το ίδιο μέρος, από την μακρινή Αμερική πήραμε και άλλο πένθιμο μήνυμα. Τούτο ήταν για τον εκεί, επίσης εγκατεστημένο σεβαστό συγχωριανό μας Φώτη Κ. Μπακατσία. Έφυγε κι αυτός για την αιωνιότητα. Έφυγε πλήρης ημερών στα 93 χρόνια του μέσα από την αγκαλιά των παιδιών και εγγόνων του.

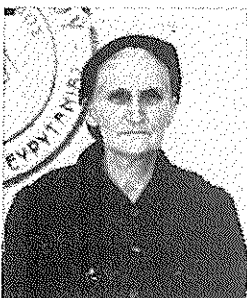
Για τον αείμνηστο τούτο αιθαλή συγχωριανό και γείτονά μας ο εκεί εφημερεύων αγαπητός αδελφός και συλλειτουργός μου πατήρ Μιχαήλ Δ. Βαστάκης μου έστειλε το ματαιωμένο, από λόγους συγκινήσεως, σχέδιο χαιρετισμού που θα του έκαμνε στην εξόδια Ακολουθία του. Στον συγκινητικό αυτό χαιρετισμό τόνιζε ιδιαίτερα τη φιλοπατρία, που έδειξε ο εκλιπών και στους Βαλκανικούς πολέμους και στους ειρηνικούς καιρούς από τη φιλόξενη δεύτερή του πατρίδα για την αθάνατη Ελλάδα μας, την ωραία ελληνοχριστιανική οικογένεια, που με την αλησμόνητη και αείμνηστη σύζυγό του Γκόλφω δημιούργησε, την αφοσίωσή του στις ελληνορθόδοξες ρίζες και παραδόσεις μας, την έντιμη προκοπή του, και τη λατρεία που είχε για το χωριό και για το Σύνδεσμό μας... Μ' αυτά και άλλε στόλιζε την αγαθή ψυχή του, τα οποία αν και δεν ειπώθηκαν την ώρα εκείνη, αιμείνουν χαραγμένα στη σελίδα αυτή σαν αιώνιο μνημόσυνό του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ

Στη διόρθωση των δοκιμών του παρόντος τεύχους συνέβη και η προς Κύ-

ριον εκδημία του σεβαστού συγχωριανού μας Γεωργίου Χαρ. Τριανταφύλλη. Προστέθηκε και τούτος στον μακρύ παρόντα πένθιμο κατάλογο. Έφυγε πριν λίγες μέρες για το αιώνιο ταξίδι κι αναπαύθηκε, κατά την επιθυμία του, στον «Τόρνο» κοντά στις ρίζες του... Ο αείμνηστος μπάρμπα-Γιώργος έφυγε και στην ηλικία ώριμος 96 χρονών και με κάθε αρετή. Πράος, στοργικός, εργατικός και φίλος καλός με χριστιανικά τέλη, κατά κοινήν ομολογίαν άφησε για μίμηση στα παιδιά του επτά μεγάλα και είκοσι δυο μικρά, ένδεκα εγγόνια και ένδεκα δισσέγγονα, καθώς, και σε όλους μας μνήμη αγαθή και κληρονομιά αγία...

ΑΘΗΝΑ
ΓΕΩΡΓΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Την ημέρα που πήραμε τις παραπάνω πληροφορίες για τον αείμνηστο μπάρ-

μπα-Γιώργο, μας ήρθε κι άλλο πένθιμο μήνυμα. Κοιμήθηκε, επίσης, τον αιώνιο ύπνο και η σεβαστή μας συγχωριανή Αθηνά Β. Γεωργανοπούλου. Μας άφησε χρόνους εδώ στην Αθήνα και η καλή μας γιαγιά, η Νούλα η «Τσιούνου». Η πάντοτε χαρούμενη, η καταδεκτική και φιλότιμη, που ήταν στολισμένη με όλες τις ελληνορθόδοξες παραδόσεις μας. Κοιμήθηκε, στην στοργική αγκαλιά των παιδιών της γεμάτη από ημέρες και χρόνια και πήγε κι αυτή, όπως ήθελε, στον φιλόξενο «Τόρνο» κοντά στις ρίζες της...

Για όλους τους αιμνήστους πατέρες, μητέρες, παιδιά, αδελφούς και αδελφές η «Φωνή...» μας εύχεται κι από τη θέση αυτή ο εν Τριάδι ευλογητός ημών Θεός να αναπαύσει αυτούς σε τόπους Δικαίων και Αγίων.

Επίσης στους συμπαθείς και πονεμένους αγαπητούς μας οικείους τους απευθύνουμε και πάλι θερμά τα συλλυπητήριά μας και επικαλούμεθα την εξ ύψους παρηγοριά.

Και τέλος, ευχόμαστε η μνήμη τους να μείνει αιώνια.

Πάσχα 1986

πρ. Κων. Δ. Βαστάκης

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλούμε τους συνδρομητές και φίλους του περιοδικού μας να στέλνουν έγκαιρα φωτογραφίες από όλα τα συμβάντα (χαρούμενα και πένθιμα) των οικογενειών τους να τα δημοσιεύουμε.

Με αυτό τον τρόπο διευκολύνουμε όλους τους αναγνώστες μας και διατηρούμε ζωντανή την ανάμνηση για τις μελλοντικές γενεές.

ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΜΑΣ

Οι συνδρομητές μας του εσωτερικού και εξωτερικού παρακαλούνται να αλληλογραφούν στη νέα μας διεύθυνση:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
«Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

Οδός Μαυροκορδάτου 6, 5ος όροφος - 106 78 - Αθήνα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Δ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
 Συνεργαζόμεθα με όλους τους
 Έκδοτικούς Οίκους του έσωτερικού.
 Άποστέλλομεν βιβλία
 εις όλον τόν κόσμον
 ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 6, ΑΘΗΝΑ
 τηλ. 36 38 343

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
 ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ - ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
 Μελέτες • Κατασκευές • Επιβλέψεις
Γραφεία: Άγ. Κωνσταντίνου 3 (3ος
 όρ.) Τηλ. 52 40 951
Οίκια: Άρύββου 12 Τηλ. 75 10 479

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ
 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ
 Άναλαμβάνουμε πάσης φύσεως
 ηλεκτρολογικές εργασίες: εγκατα-
 στάσεις - επισκευές - συντηρήσεις
 Αφροδίτης 11, Μπραχάμι
 Τηλ. 99.22.023

Δρ. Ν. Α. ΚΑΡΒΕΛΗΣ
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ-ΟΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
 ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΒΟΥΛΑΣ
 Ι. Γενναδίου 16. Τηλ. 7210282
 Δευτέρα - Τετάρτη -
 Παρασκευή 6-8

ΤΑΣΟΣ Κ. ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ
 ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
 Έπιμελητής Ρευματ. Κλινικής
 Γεν. Κρατ. Νοσοκομείου Άθηνών
 Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή
 ύστερα από συνεννόηση
 Λυκαβηττού όρ. 21 τηλ. 3639917

ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΝΤΟΜΕΡΚΟΣ
 ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
 Άιατρείο: Πλ. Κολωνακίου 1
 11 π.μ. - 1 μ.μ.
 Τηλ. 36 17 446
 Οίκια: Κυδωνιών 4. Ν. Σμύρνη
 3 - 8 μ.μ. τηλ. 9330022

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΤ. ΚΑΡΙΠΗΣ
 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ
 λαμβάνουμε πάσης φύσεως
 ηλεκτρολογικές εργασίες: εγκατα-
 στάσεις - επισκευές - συντηρήσεις
 Δεσποσέχου 4-6 Νέος Κόσμος
 Τηλ. 92 34 910

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ
 ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
 Γραφείο: Έμμ. Μπενάκη 1
 (8ος όροφος)
 Τηλ. 3245985

Κωνστ. Πριτσιόλας
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
 Πανεπιστημίου 58 Τηλ. 3619.861
 Όμόνοια, 3ος Όροφος
 Δέχεται κάθε μέρα
 9 π.μ. - 1 μ.μ. 5 - 8.30 μ.μ.

ΘΑΝΑΣΗΣ Ι. ΣΚΟΤΙΔΑΣ
 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
 Ε.Μ.Π.
 ΥΜΗΤΤΟΥ 191, Άθήνα 503, τηλ.
 7513051
 Γράμμου 7, Δροσιά, τηλ. 8133931

ΑΥΓΕΡΗΣ ΑΥΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΑΥΤΟ REPAIR
 Γενικές επισκευές αυτοκινήτων
 Λ. Κηφισίας 323 τηλ. 8013651

ΚΟΣΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
 «ΒΡΑΧΟΣ»
 Άδριανού 101 τηλ. 3257252
 ΠΛΑΚΑ
 Δ/ση: ΑΦΟΙ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «ΑΝΤΙΓΟΝΗ»
 Μεγάλο Χωριό Εύρυτανίας
 ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
 ΨΗΣΤΑΡΙΑ
 Δ/ση: Άφοι Α. ΚΑΡΒΕΛΗ Τηλ.
 0237/41395

ΚΑΦΕ - ΜΠΑΡ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
 «ΚΟΝΑΚΙ»
 Μεγάλο Χωριό Εύρυτανίας
 Δ/ση: Άθ. Βαστάκης καί Κ. Έλευ-
 θερίου Τηλ. 0237/41217

ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
 ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΕΡ. ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ
 Μεγάλο Χωριό Εύρυτανίας
 Τηλ. 0237/41230

Άγαπητοί μας συμπατριώτες,

Παρακολουθείτε τις Γενικές Συνελεύσεις του ιστορικού μας Συνδέσμου.
 Μέσα από αυτές πηγάζει ο εποικοδομητικός διάλογος που οδηγεί σε όρθα
 συμπεράσματα.

Μέσα από αυτές γίνεται ή καλόπιστη κριτική που οδηγεί σε σωστές αποφάσεις.
 Ή ψηφος σας φέρνει στη Διοίκηση τούς άξιους Μεγαλοχωρίτες άπ' τούς
 όποιους έχει άνάγκη ό Σύνδεσμος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ό Σύνδεσμος εύχαριστεϊ όλους
 όσους πρόσφεραν διάφορα δώρα
 για τη λαχειοφόρο άγορά της Άπο-
 κριάτικης Χοροεσπερίδας.

